

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK AMERICKÉ

OBCE SOKOLSKÉ

ROČNÍK XXXIX.

CHICAGO, ILL., 15. ZÁŘÍ, 1926.

Sept.

ČÍSLO 5.

Dr. L. Štolfa:

OSMÝ SLET VŠESOKOLSKÝ.

Osmý slet všesokolský, náš největší národní svátek, který návštěvou cizích hostů a nesčetných cizinců stal se mezinárodní událostí prvního řádu, mohutná olympiáda československá, ve které najednou přes 20 tisíc Sokolů a Sokolic podílelo se na cvičení, velkolepá manifestace národní vyspělosti a zdatnosti, národní síly a jednoty, jež shromáždila československé Sokolstvo z celého světa v majestátním průvodu, na kterém podílelo se přes 50 tisíc osob, ten vrcholný triumf národního sebevědomí před celým civilisovaným světem, nebyl by možným bez pevných základů sokolské myšlenky, nebyl by možným bez důkladného promyšlení, upřímného pochopení a vřelého procítění a praktického provádění krásných ideálů duchaplných zakladatelů Sokolstva Fuegnera a Tyrše.

Národ, který jest schopen takového činu, ukazuje, že zdravým jest ve svém jádru, že schopen jest vývoje, že patří mu budoucnost. Až skutkem stane se — a doba ta zajisté není daleka — heslo "Co Čech — to Sokol", pak bude každý z nás z křemene a celý národ z kvádrů.

Postupně každý slet sokolský v Praze prováděn byl ve větším a větším měřítku. Poslední slet pražský byl v rozměrech přímo obrovských, vskutku úžasných. A předčí-li, jak lze doufat, následující slet svou mohutností a významem ještě tento poslední, VIII. slet všesokolský, tu ohromení zůstaneme státi v úžasu před tím, čeho schopna jest krásná myšlenka když vtělí se ve skutek, když stane se částí životního citění a jednání tisíců a tisíců nadšených mužů a žen, hochů a dívek. Ač přece lze očekávat, že slet příští bude ještě mohutnější, že uspořádán bude v rozměrech ještě větších, těžko jest si jasně představit, jako něco mohutnějšího a velkolepějšího jest možným. Sokolstvo však vymýtilo se své mluvy slovo "nemožný", a kdykoliv octne se u nějaké překážky uvědomí si své heslo "Přeskoč, přelom, nepodlézej!" a s odvahou vzepne se k metám nejvyšším.

Nesnadným věru jest do všech podrobností popsatí události velkých těch dnů, upřímně vyličiti všechny ty přerozmanité dojmy, které pestře se střídaly v rámci sletových slavností.

Nezadržitelně a přesně jako kola obrovského stroje následovaly události za sebou, jedna stihala druhou, každá pozdější snažila se předcházející převýšiti svou mohutností, malebností, dokonalostí. Hluboké, nezapomenutelné dojmy plnily srdce, rozdmýchovaly v něm plamen nadšení pro myšlenku sokolskou, vlévaly sílu do cév, sílu k spolupráci na uskutečnění velkolepých ideálů sokolských a odvalu překonati každou překážku a pnouti se až k těm metám nejvyšším.

Jsmo jisti, že každý kdo přítomen byl sletu, kdo svědkem byl mohutných výkonů těch ukázněných tisíců Sokolů a Sokolic, takřka viděl ilustraci té ochotně dobrovolné kázně sokolské a musel si ze sletu odnésti hluboké ponaučení o tom, jak velkolepou jest myšlenka sokolská a jak krásně myšlenku tu lze prováděti v praxi, když upřímně se jí oddáme, když upřímně to myslíme, upřímně cítíme své sokolství. A zajisté všichni američtí Sokolové a Sokolice vrací se do nové své vlasti s novým, nebývalým nadšením, posileni k další vytrvalé práci.

Není našim úmyslem do podrobnosti vypisovati všechny události sletové, an jednak celé číslo našeho listu by nestačilo na to, na druhé straně pak zase podrobnosti byly již uvedeny v denním tisku a jsou většinou známy všem členům i těm, kteří o slet se jinak zajímají.

První hlavní den sletový.

Celá Praha stkvěla se ve slavnostní, nádherné výzdobě na první den sletový. Ulice plny byly rudých sokolských košil a pestřily se směsici nových krojů Sokolic a mnohých a mnohých krojů národních. Domy tonuly v záplavě slavnostních dekorací, vlajek a zeleně. Vyšňořena byla Praha jako nevěsta, stkvěla se barvami, vřela čilým životem. Konečně ocitla se v záplavě a ruchu hlavních sokolských slavností. Vzdala se plně Sokolstvu, které vše opanovalo. Všude bylo slyšeti sokolské "Nazdar!", a všude zaznívala sokolská hudba.

Slunce pražilo když brzy po poledni začali se lidé shromažďovati na obrovském cvičišti vysoko nad Prahou, ve stadionu na Strahově. Nedočkavost zářila z očí těch tisíců a tisíců, kteří přišli pokochati se krásnými výkony sokolskými. Celkem asi 135 tisíc lidí dostavilo se toho odpoledne. Sta a sta pestrých vlajek vlálo na vysokých branách stadia.

Krátce před druhou hodinou odpolední přijel na sletišťe prezident T. G. Masaryk, nadšeně pozdravován svým lidem. Hřmový potlesk zaburácel stadionem, když milovaný ten otec svého národa objevil se ve své loži, nad kterou pak ihned zastkvěla se presidentská vlajka. Po obou stranách jeho zasedli předsedové obou sněmoven Malypetr a Klofáč, jakož i starosta Č. O. S., Dr. Scheiner.

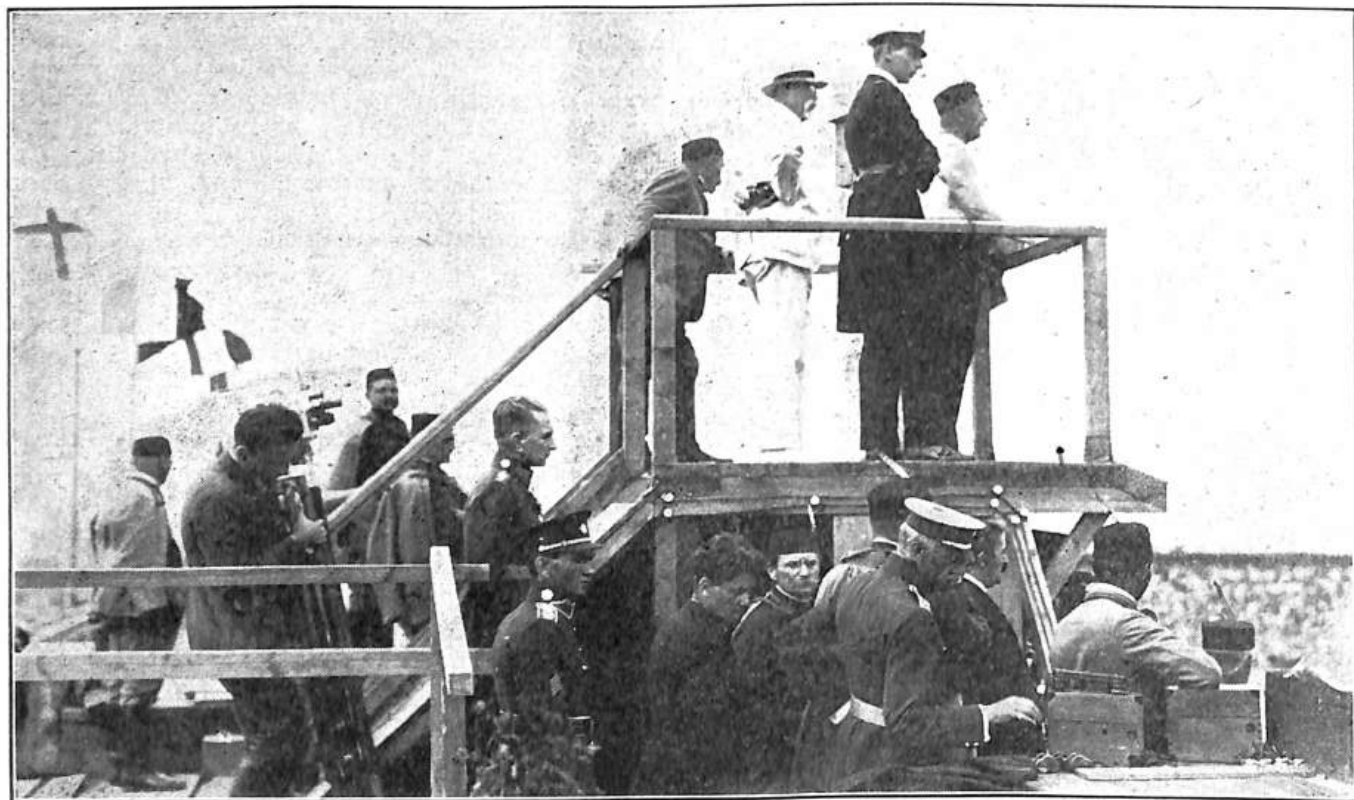
Z aeroplánu, který velmi nízko nad sletišťe se snesl, shozen byl dolů před presidentovou loží velký vavřínový věnec obtočený stuhami československé státní vlajky.

Skoro všechna místa obrovského stadionu byla zabrána, když s velitelského můstku zavzněla trubka, velké záclony zadní brány se rozhrnuly a do sletišťe postupoval mohutný proud dvojnásobných, hustě sra-

žených pětistupů Sokolů z východočeského kraje, t. j. ze Župy Východočeské, Tyršovy, Podkrkonošské a Havlíčkovy. Obloha občas se zatměla a hrozivě zahřmělo, ale úchvatný proud mladých, svěžích těl neochvějně postupoval do středu sletišť, kde malebně rozdělil se ve tři proudy. Barevný efekt celého nástupu a cvičení zvýšen byl cvičenci v červených košilích, kteří šli ve středu bíle oděných pětic a vinuli se jako červené stužky. To velmi důmyslné uspořádání a seřazení, jež neobyčejně zvýšilo malebnost cviků, bylo dílem náčelníka Petrbaura z Kolína. Pochodem přešli do osmicípé hvězdy a cvičili skupinková prostná. Střed skupiny tvořila žebřové vysoké konstrukce, okolo nichž v kruhu stále se měnícím menší žebře doplňovaly konstrukce.

Další přeměna dala se do čtverce s uhlopříčkami a před rohy postavenými skupinkami, při nichž na-

dovedli nezdolnou jejich odvahu sokolskou. Celkem jich nastoupilo 5,088 a provedli své cvičení vskutku vzorně. Museli jsme obdivovati jejich ohebnost, jejich mrštnost a vláčnost pohybů, kterou si mohli získati pouze dlouholetým sokolským cvikem. Rudá barva máku začala plniti sletišť, když starší Sokolové oděni červenými košilemi nastupovali na svá místa. Nastoupili ve dvou proudech po šestnáctistupech v šesti oddílech, pak rozdvojili se do 12 proudů osmistupových k dolní metě, na spodní metu pak zatočeno bylo do 24 proudů čtyřstupových. Cvičení bylo celkem ve čtyřech oddílech. Sokolská odvaha a nebojácnost starších bratrů, kteří za nepříznivého nečasů vzorně nastoupili, vzorně cvičili a v nejlepším pořádku pak opustili stadion, odměněny byly se strany obecnstva bouřlivým potleskem, v němž ztajeno bylo plné uznání, plné pochopení toho, že sokolské zásady vžily se

President T. G. Masaryk na náčelnickém můstku s rumunským korunním princem Nikolajem, náčelníkem Jindrou Vaníčkem a starostou Č. O. S. Dr. Scheinerem.

značován i řetěz. Na to přešli do čtyřcípé hvězdy, jejíž páteř tvořily trojstupové proudy. Konečná přeměna končila ve čtyřech soustředěných kruzích, z nichž vnější dva spojeny byly menšími čtyřmi proudy. Vnější kruh tvořili jen cvičenci červeně oblečení. Druhý kruh tvořila dvojice, třetí čtveřice a pátý trojice. Celé cvičení byla původní práce, plná ruchu a změn při přiléhavé hudbě. Cvičení zakončeno vztýčením praporu republiky, jemuž celá skupina vzdávala hold a úctu vyjádřenou v postojích.

Mezitím snesl se nad stadionem déšť, který proměnil se v důkladný lijavec v dobu, kdy měli nastoupiti starší bratři ku cvičení s tyčemi. Ačkoliv mnoho šedovlasých bylo mezi nimi, snad mnoho již dědečků, přece jako navzdor nepříznivému počasí vystoupili do lijáku a hrdě pochodovali na svá místa provázeni jsouce bouřlivým potleskem diváků, kteří plně ocenili

tak hluboko v srdce těch starších bratrů, kteří stali se živým vzorem toho, co sokolská myšlenka provedená v praksi znamená pro muže v letech starších. Cvičení toto sestavili A. Heller a B. Havel, hudba pak pochází od G. Rooba.

Nežli nastoupily ženy ku společným prostným vyrojili se do stadionu bíle oděni dorostenci, z nichž každý nesl dva veliké koše. Když všichni ocitli se na svých místech, tu na povel otevřeli víka košů a v okamžiku na to vyletělo z nich obrovské množství poštovních holubů v počtu asi čtyř tisíc. Holubi vznasli se do vzduchu, zakroužili nad sletišťem, odletěli dále, aby se orientovali ve směru a pak rozletěli se na všechny strany republiky československé, aby přinesli i do těch nejvzdálenějších zákoutí pozdrav z národního svátku. Každý z holubů měl na sobě upevněno malé pouzdro, v kterém byl pozdrav ze sletu. Překva-

První oficiální výprava amerických Sokolů na Václavském náměstí.

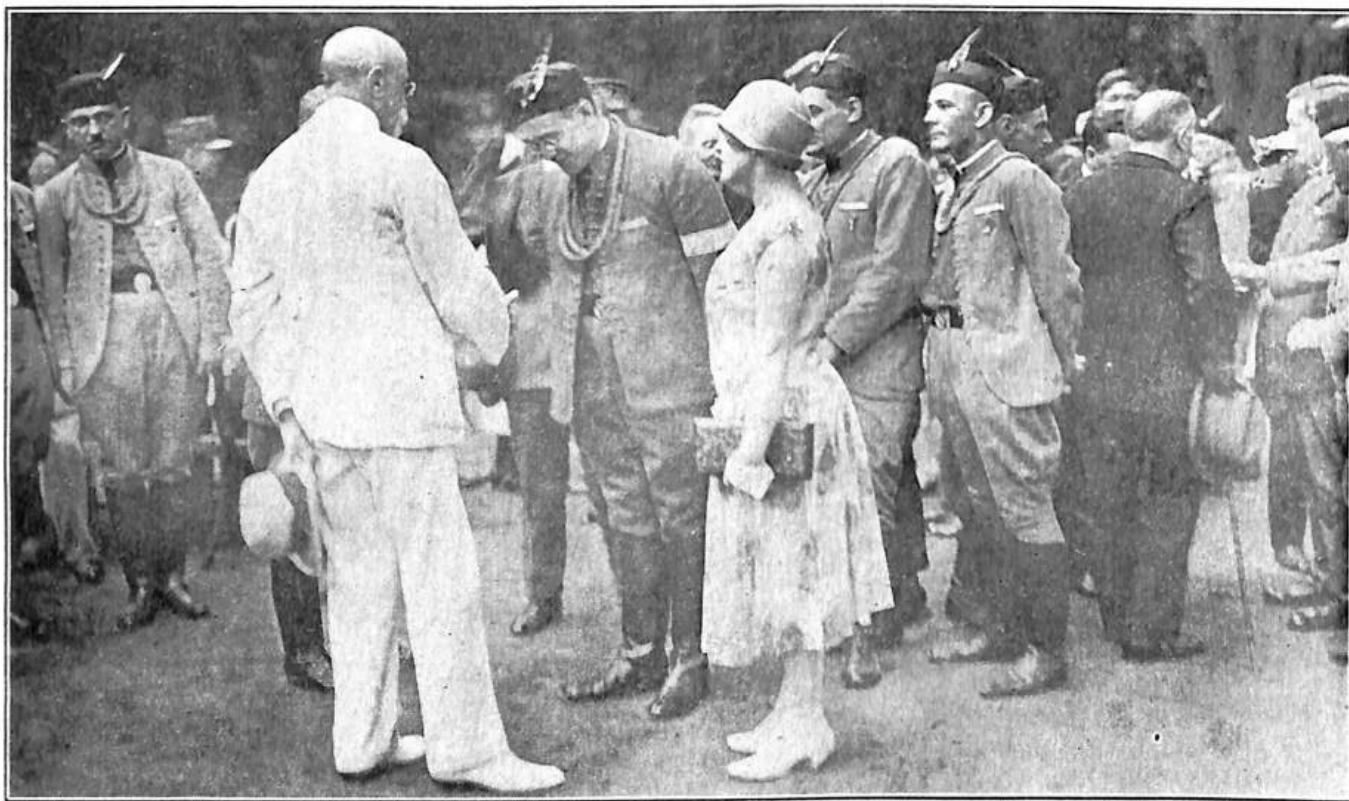

Vítání první oficiální výpravy amerického Sokolstva v Tyršově Domě.

pení, jehož tím se obecenstvu dostalo, vzbudilo veliký dojem a všichni sledovali dlouho opeřence kroužení pod zachmuřenou a nevlídnou oblohou.

Děšť ustál a sama obloha se usmála na křepké Sokolice, když započaly svůj nástup na sletišťe ku prostným. Přes 14 tisíc Sokolic vchází mohutným 64-stupovým proudem všemi branami do promoklého cvičišťe, v němž leskly se louže vody. Krajiní proudy se odlamovaly a postupovaly příčným směrem k metám v pravo i v levo, po chvíli také střední proud se rozdělil a nástup poskytoval obrázek stromu se čtyřmi větvemi. Na to 10 proudů 16-stupových vytočilo se přímo k hlavní tribuně, na to pak děl se v proudy osmi-stupové, pak čtyřstupové a konečně pak rozestupují se na upažení. Značky na cvičišťi byly smazány deštěm a proto jest se vskutku diviti, jak krásně a přesně byl nástup proveden. Zvolna a vlnivě zvedaly se a

vých zvuků Sukova pochodu rozléty se opony nástupní brány a do sletišťe jalo se neodolatelně valiti pravě moře zkázněných lidských těl. Nástup děl se v 80-stupu ve čtyřech proudech 20-stupových. Čtyři proudy zatočily ke hlavní tribuně a poslední dva proudy stočily se šikmo stranou. Obtížný nástup proveden byl bezvadně a působil dojmem vskutku mohutným. To pocítilo také obecenstvo, které odměnilo cvičence nadšeným potleskem, když nástup byl proveden a cvičenci ocitli se na svých místech. Na okamžik nastalo ticho a v zápětí na to jakoby do vzduchu nabitého elektrinou zadunělo hromovým rachotem mohutné "Vlasti zdar." Zvolání akcentováno bylo vztýčením ruky, které vyjadřovalo, že nejenom slovem, nýbrž i skutkem jsou cvičenci hotovi dokázati, že zdar milované vlasti leží jim na srdci a že vždy hotovi jsou i svých paží použití na obranu vlasti, která nedávno vybojo-

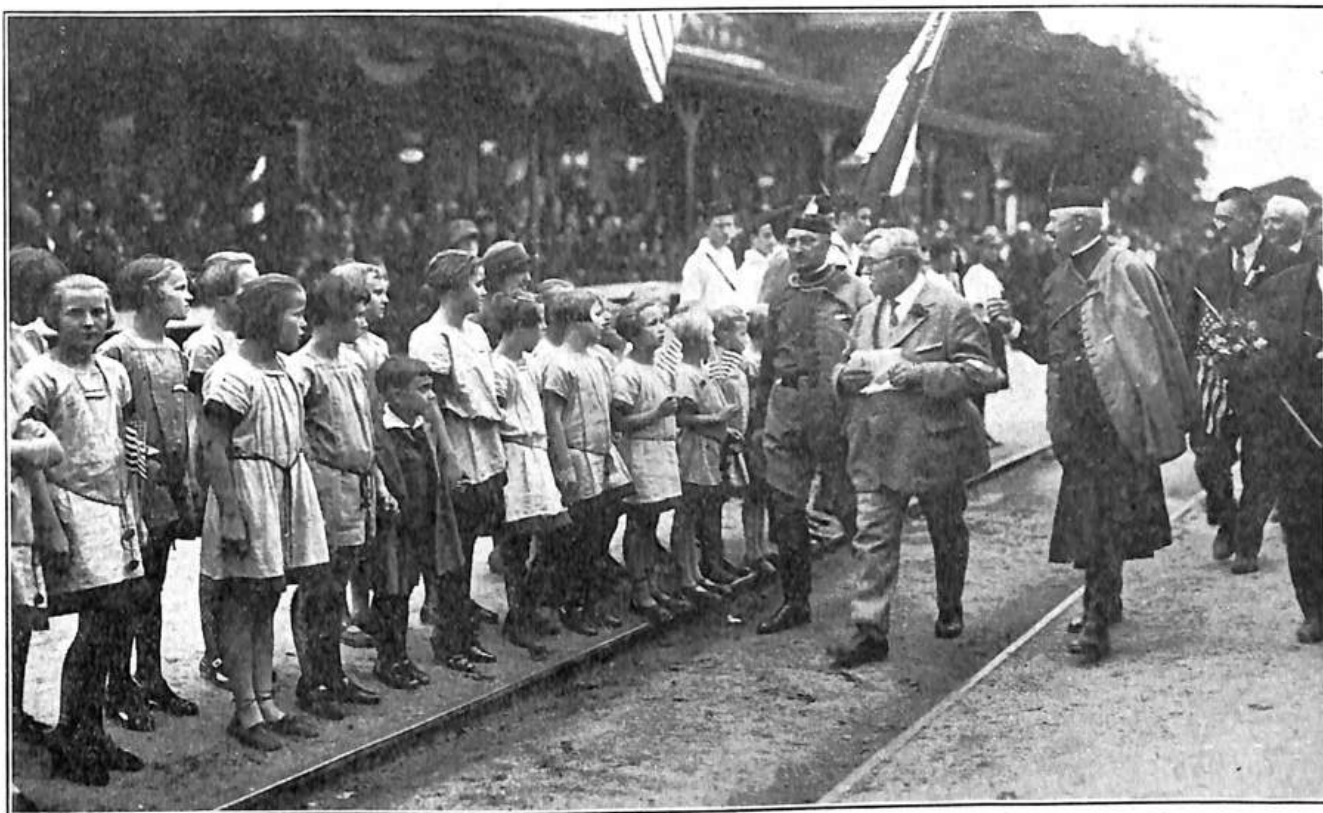

President T. G. Masaryk přijímá redaktora "Sokola Amerického" Dr. L. Stolfu.

klesaly paže cvičenek za krásně snivé hudby, která velice přiléhavě pojila se ke cvičení. Oddíl první působil velice krásně rušnými pohyby paží. Oddíl druhý oplýval pěknými, ladnými postojí, při nichž celé sletišťe podobalo se poli jahod na smetaně, přelud působenými pestrými, však krásnými kroji cvičenek. Oddíl třetí, který byl nejnesnadnější, proveden byl velice pěkně. Závěr prostných byl slavnostní. Vstup utvořen byl krokem vpřed se vztýčenou paží vyjadřujícím slib jíti výš a výš. Zamávaly pak cvičenky a tím ukončily své cvičení, které působilo mohutným dojmem a vyvolalo bouři potlesku mezi obecenstvem, které výkony jejich sledovalo velice pozorně. Sestup i odchod proveden byl opačným svodem původního nástupu. Cvičení toto sestavila H. Burgerová-Dubová a hudbu k němu složil Karel Pospíšil.

Skutečnou perlou zasazenou do programu tohoto dne byla společná prostná cvičení mužů. Za přiléhavě

vala si svou svobodu. Na to ihned následovala vlastní prostná prováděná za přiléhavé hudby s přesností a dochvilností obdivuhodnou. Pohyby a kmity byly tak souladné a souměrné, že ostrý hvízd vyvozovaly ostře kmitající se paže, vlhký písek šustěl pod nohama cvičenců a cvičišťe měnilo barvy od bílé ve tmavě modrou a vše to působilo dojmem vskutku uchvacujícím. Cvičení sestavili Fr. Erben a B. Havel, hudbu pak k nim složil Dr. Jar. Mácha. První oddíl byl v pěticích, kdy na každém z cvičicích spočívala zodpovědnost za úspěch, jehož výrazem byl celkový dojem. Bylo to jaksi ilustrováním myšlenky sokolské, kdy každý jednotlivec musí býti zdatný a dokonalý, by svým dílem přispěl ku zdatnosti a dokonalosti celku. První oddíl vyzdvihuje mohutnost pochodu, klek, předklon, klik ležmo a zanožení. V druhém oddílu cvičenci slévají se v jedinou massu, která provádí cviky střídavě k různým stranám světovým. Vykonán jest před-

Uvítání druhé výpravy amerického Sokolstva v Mělníku.

Representanti druhé výpravy amerického Sokolstva v Praze.

klon, výpad, klek přednožmo, podpor klečmo únožmo. Ku třetímu oddílu cvičenci srážejí se zase v pětistupy a cvičí úklony, upažení, výpady a podřep. Čtvrtý oddíl má ráz bojovný a k bojovné odhodlanosti, křepké síly a jest takřka výrazem vůle i schopnosti postavit se na obranu vlasti, když by ji nebezpečí nějaké hrozilo. Jest obsaženo v něm rohování, šerm hod granátem s krytem do kliku ležmo. Toto cvičení působilo velice mohutným dojmem. Skladba prostných byla neobyčejně složitá a proto také nesnadná, ale ku cti cvičících nutno doznati, že provedeno bylo cvičení skoro dokonale. Pátý oddíl shoduje se s prvním, jenom první heslo jest nahrazeno mohutným voláním: "Zdar! Zdar! Zdar!", které jako tři výstřely proráží vzduch a působí uchvacujícím dojmem síly a svěžesti. Nejkrásnější, nejmohutnější, nejúchvatnější částí programu byla tato sletová prostná, která působila nejenom množstvím

Cvičení žen na kladinách, které následovalo za prostnými mužů provedeno bylo bezvadně 1536 cvičenkami na 256 kladinách. Provedly je vybrané cvičenky, by podaly ukázkou vyšší vyspělosti tělocvičné a zhostily se svého úkolu s velkou ctí. Cvičení jest dílem H. Burgerové-Dubové a hudba od Karla Pospíšila. Rychle měnily se krásné obrazce a ladné postoje. Celek tvořil pak provedením svým nádherný celek, jenž plně uchvátil pozornost a nadšení přihlížejícího obecnictva. Cvičením tímto dokázaly ženy, jak krásné věci lze provést v tělocvičně, jak krásné obrazce lze rysovat na plošině sletišť, jak pestré proměny střídati se mohou, takže vypadalo to spíše jako pohádka nežli skutečnost.

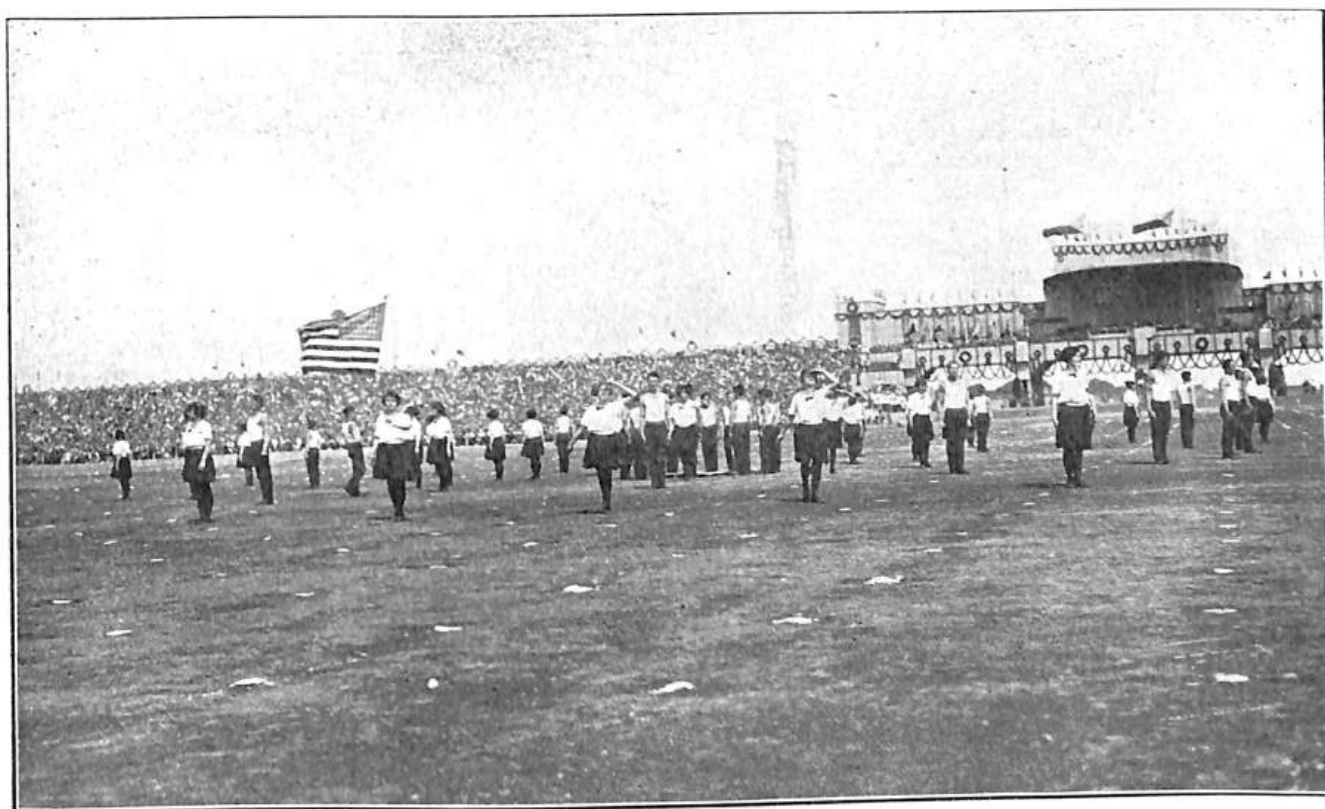
Krásným bylo také cvičení mužů a žen kraje slovenského. Vybrali si ke svému vystoupení velice působivé skupiny a provedli je velice ladně a přesně.

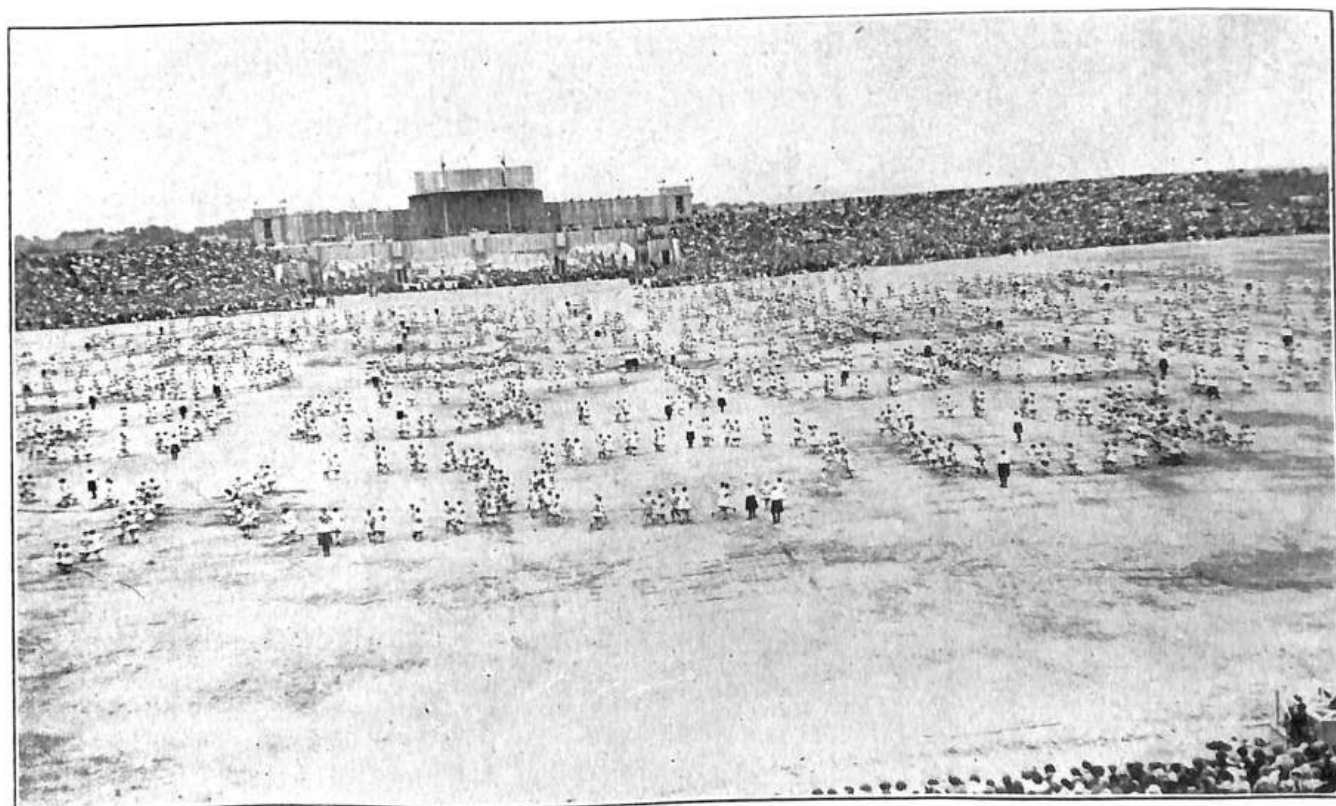
Sokolice Slávské v nádvoří Tyršova Domu.

cvičících, nýbrž i ladností jejich pohybů, které vyjadřovaly myšlenky tak krásnou symbolikou, že každý, kdo to viděl, odnesl si zajisté velice hluboký dojem kázně, energie a svěžesti těch tisíců a tisíců národních bojovníků sdružených pod praporem sokolským. Sokolové zvítězili ve svých prostných, dokumentovali svým vystoupením, co vlastně znamená praktické provádění myšlenky sokolské a k jaké výši vzepnutí se dovedou mužové, kteří nejenom jsou ovládnáni kázní, nýbrž i svrchovaně nadšení jsou ideály sokolskými. Nezapomenutelné to divadlo dlouho a dlouho zajisté utkví v paměti diváků a nikdy jim nedá zapomenouti, co Sokolstvo vlastně jest. Pochopilo to obecnictvo a odměňovalo cvičence burácejícím, hromovým potleskem, který se nezdál míti konce. A zajisté také s hrdostí a uspokojením odcházel cvičenci vědomi si toho, že vykonali svou práci poctivě, že skutečně slávu a čest získali Sokolstvu nádherným svým vystoupením.

Uzávěrku programu slavného onoho dne tvořila důstojně velkolepá scéna "Město slunce." Tělocvičná tato scéna zpracována byla tělocvičně dle návrhu Josefa Hodka a Dr. A. Šípy Emilem Štruncem a hudbu k ní složil J. Horák. Scéna provedena byla muži a ženami z kraje západočeského. Scéna rozpadá se ve dvě části: první, jež v podstatě znázorňuje krátkou revoluci, husitskou minulost Plzně, ozbrojený odchod Žižkův z Plzně na Tábor a dlouhou potomní negaci oné revoluční minulosti plzeňské ve službách cizích ideí, a druhou, vyjadřující rozkvět moderní, novočeské Plzně a smělou naději, že v nových změněných poměrech v obnoveném českém státě přičiněním mládeže, silně vzdělaním a prací a utuženě sokolskou výchovou, splní se přece vidina blouznivců husitských o "městě slunce" a vrátí se do Plzně a do celého kraje Žižkův duch. Scéna není řešena s historickým naturalismem, v historických krojích a podobně, nýbrž symbolicky a

Cvičení amerického Sokolstva.

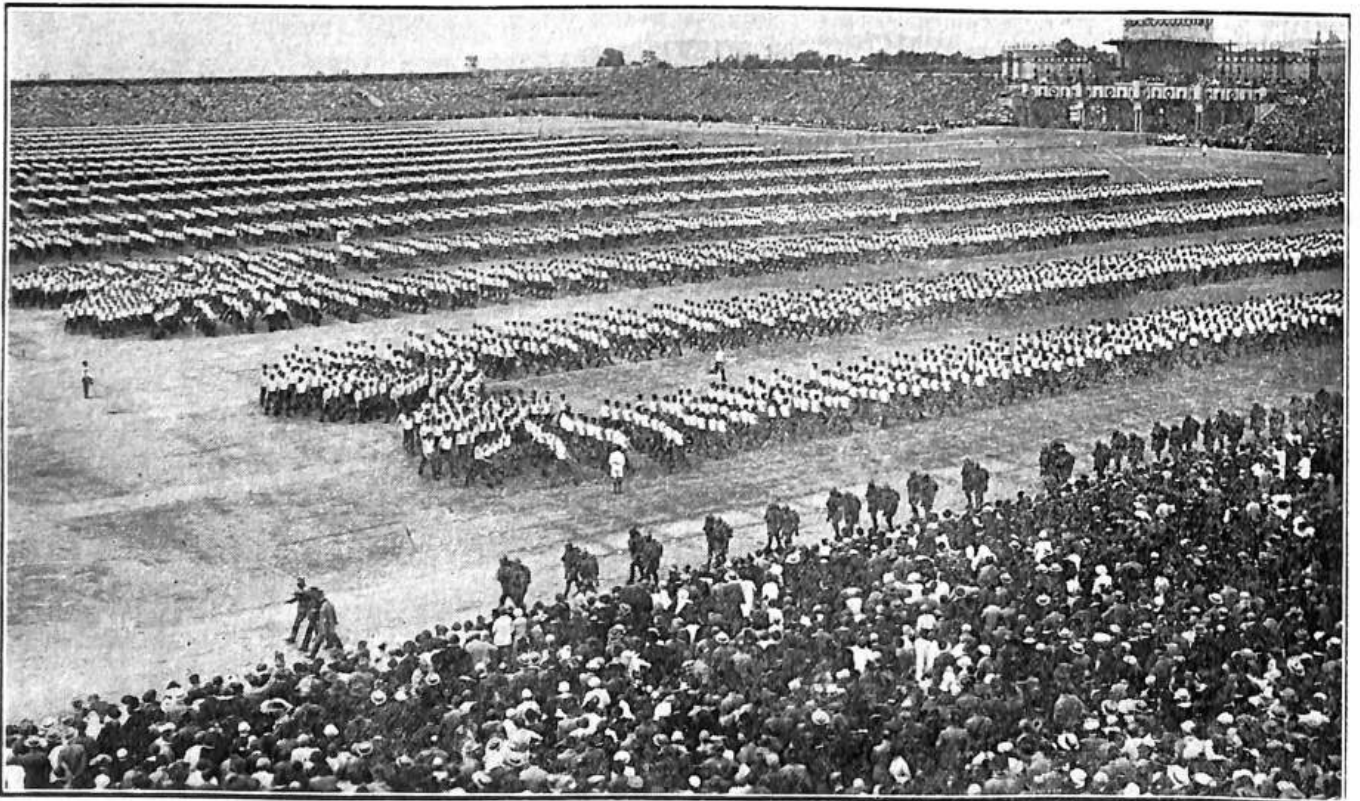
Tanečky žákyň.

náznakově za použití tělocviku; jádrem jejím jsou tělocvičná čísla vyjadřující všechny nejvýznamnější momenty děje i jinak jevištně jen stylisovaného. Myšlenka její je znázornit zápas, který vedl český národ s Habsburky a Římem, s tím "Temnem," proti kterému vítězí konečně "Světlo" pravdy, světlo husitství, světlo obrození národa československého a svobodné republiky. Vítězná demokracie vjíždí se státním praporem československým a strhává černožlutý prapor, symbol národní poroby, aby vztýčila symbol národní svobody. Temno a Světlo, absolutism a demokracie, jejich zápas a vítězství demokracie, toť idea této scény. Mohutným dojmem působilo vítězné zakončení scény příchodem dvou proudů cvičenek a cvičenců, kteří barvou svého oděvu vytvoří dva veliké pohyblivé prapory v barvách republiky. Sestry byly v bílém cvičebním úboru, bratři ve slavnostním červeném kroji a dorostenky pak

Druhý hlavní den sletový.

Cvičení cizích hostů sletových bylo hlavní položkou druhého sletového odpoledne. Cvičení zahájeno bylo o 2. hodině odpolední a pan prezident Masaryk zase se dostavil, tentokrát v průvodu svého hosta, rumunského korunního prince Nikolaje.

Cvičení tohoto dne zahájeno bylo vystoupení československého Sokolstva ze Spojených Států Severoamerických a podílelo se na něm 35 žen a 28 mužů. Autorem cvičení jest br. Jarka Jelinek. Znameníť myšlenka jeho znázornit různé fáse života amerického se mu výtečně zdařila a jemu také náleží hlavní zásluha za vzorné nacvičení. Nástup s americkou vlajkou v čele proveden byl vzorně. Nejprve vzpomínka na starou vlast na píseň "Zasvit' mi slunko zlaté . . ." Cvičení rozděleno jest na pět oddílů symbolických a útvarových prostných. I. oddíl obsahuje jednoduché

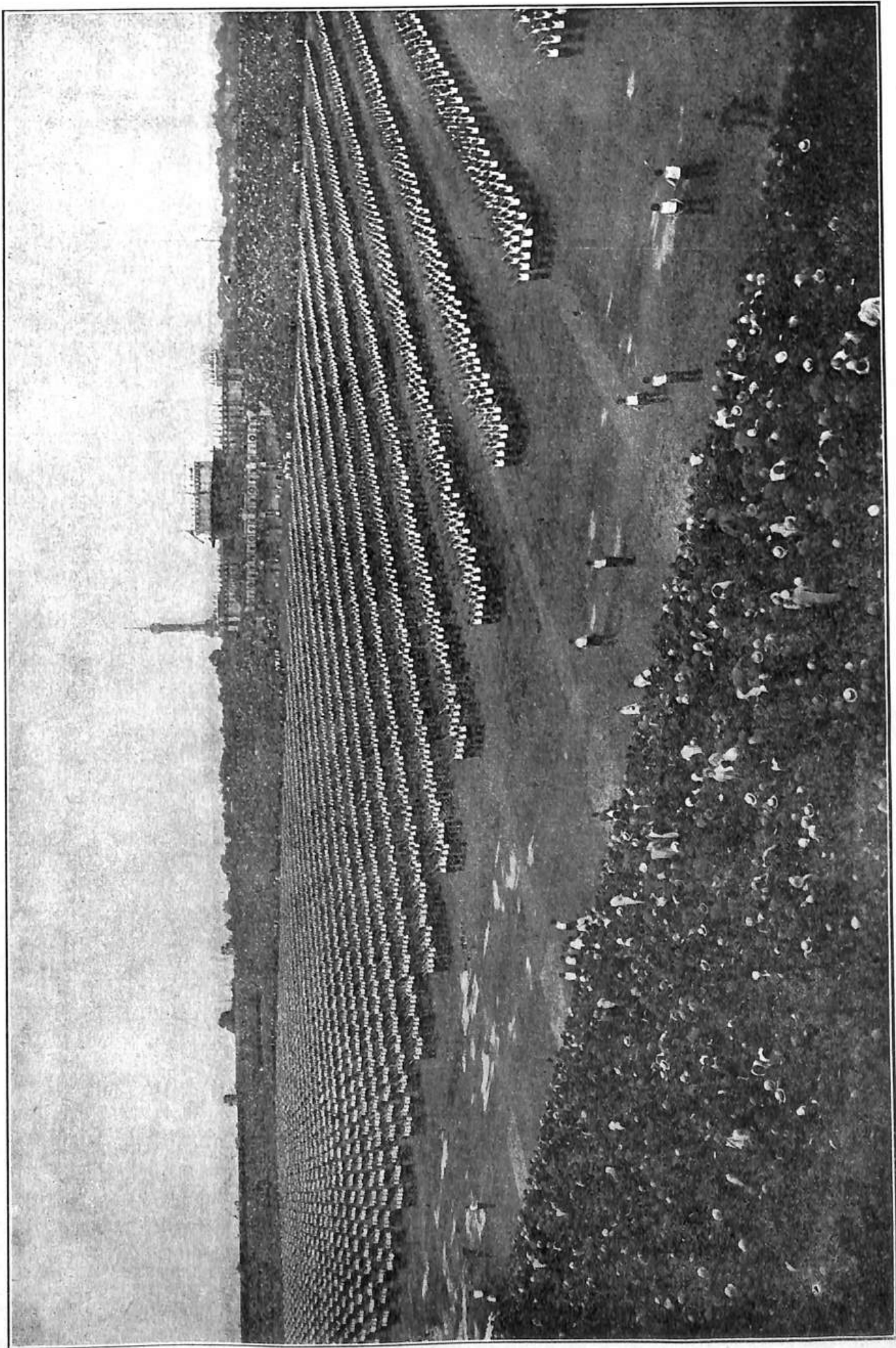

Nástup mužů k prostným.

oděny byly modře. Scéna provedena byla nádherně a zanechala u diváků veliký dojem, čímž plně vykonala své poslání.

Celému programu odpolednímu přítomen byl pan prezident T. G. Masaryk, jenž pozorně sledoval všechna cvičení a bylo na něm viděti, že se o vše velice zajímá. Zvláště pochválil odhodlanost a nebojácnost starších bratří, kteří vystoupili za lijáku. Když ženy cvičily na kladinách, odebral se prezident v průvodu starosty Č. O. S. na náčelnický můstek, který umístěn byl zrovna nad presidentskou loží, a tam pozoroval celé cvičení. Kdekoli se objevil, byl vždy bouřlivě zdravěn. Zvláště když po ukončení programu odjížděl ve svém automobilu doprovázen dvěma čestnými četami jízdních Sokolů, jednou před a jednou za jeho autem, tu rovolávání slávy neznalo ani mezí.

pohyby paží i trupu mužů i žen a symbolisuje úsilí prvních českých zákopníků v nové jejich vlasti americké na píseň "Columbia, the Queen of the Ocean." II. oddíl jest rázu bojovného a vyznačuje těžké doby uhájení života prvních osadníků střídavými a rušnými momenty na píseň "Yankee Doodle." V III. oddílu, který jest skupinový, znázorňuje se v sedmi skupinách budování domovů v nové zemi a vzrůst Spojených Států Severoamerických na píseň "Hail, Columbia". IV. oddíl jest projevem radosti z dosaženého cíle charakteristickými motivy amerických tanců. V. oddíl líčí na motivu prostných z loňského I. Sletu Československého Sokolstva v Chicagu postup a činnost československého Sokolstva v Americe. Přechod k závěru děje se za píseň "My Old Kentucky Home". Závěr cvičení vrcholí holdem vlajce československé na píseň

Prostná mužů. — Vlasti zdar!

“Héj Slované” a americké vlajce za zvuků americké hymny.

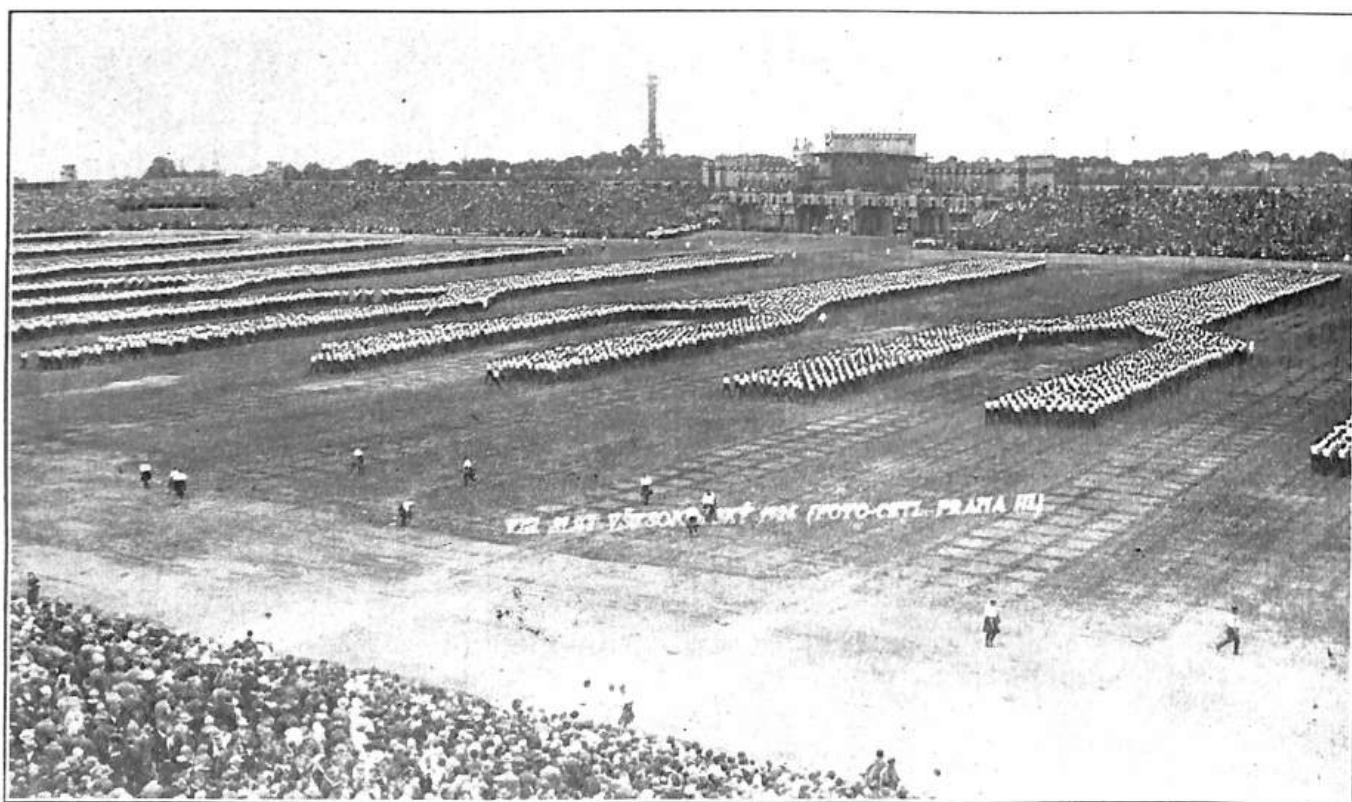
Vystoupení našeho Sokolstva provedeno bylo vzorně a můžeme býti na své cvičence plnou měrou hrdi, neboť vědomi si své povinnosti, připravovali se pilně nejen v Americe, nýbrž i na cestě na lodi, jakož i později v Praze v Tyršově Domě, a vstupovali na sletišťe pevným krokem, s tím pevným vědomím, že přicházejí důkladně připraveni, což dokázali také jistotou svých pohybů, které vykonány byly s naprostou precizností a pěknou ladností a svižností. Obecenstvo odměnilo jejich výkony hromovým potleskem, který trval po celou tu dobu, když odcházeli ze sletišťe.

Ani odborníci neshledali žádného nedostatku na tomto vystoupení. Tak na př. S. Voda, jemuž svěřena byla odborná kritika druhého dne sletového, takto píše v Věstníku Sokolském, úředním to listu Č. O. S., o vystoupení československého Sokolstva z Ameriky:

Francouzští gymnasté v bílých úborech cvičili na čtyřech bradlech soudobně dvě sestavy.

Emigranti Rusové nastupují pod vedením Dr. Verguna v 5 proudech po 14 trojstupech ke cvičení s koplími, ozdobenými praporky. Cvičení působivě a ladně sestavené bylo v provedení a souhře skvělé, originelní a ne méně úchvatný byl odchod ruských bratrů za mohutného bohatýrského zpěvu “U Borodina” ličícího houževnatý a neporažený odpor Rusů u řeky Moskvy pod Kutusovem proti Napoleonovi.

Sotva dozněl pochvalný potlesk odcházejícím hostům platicí, již slyšení bylo od brány, kterou zastupovali borci na sletišťe jásavé “Živio”, které provázelo nástup ku cvičení s puškou 60 studentů důstojnické školy v Bělehradu. Oděni byli modrými kabáty a červenými kalhotami. Cvičení, jehož autorem jest M. Vojinovič, sestaveno jest z pěti oddílů a znázorňuje jařmo a porobu, boj a slavné vítězství Jihoslovanů. Provede-

Odchod mužů z prostných.

“Provedení bylo vzorné, obzvláště třeba vyzdvihnouti přesné váhy sester a přechody do různých oddílů; svou novotou upoutal oddíl IV. a citově strhující byl tklivý úvod a mohutný závěr.”

A K. Bima, dopisovatel “Slovenského Sokola” píše: “Pri holdu tomto nezostalo snád' jedině oko suché. Veľmi dojímavou bola aj pocta vzdaná americkými cvičencami prezidentovi republiky. Brat Jelínek může být na svoj úspěch hrdý.”

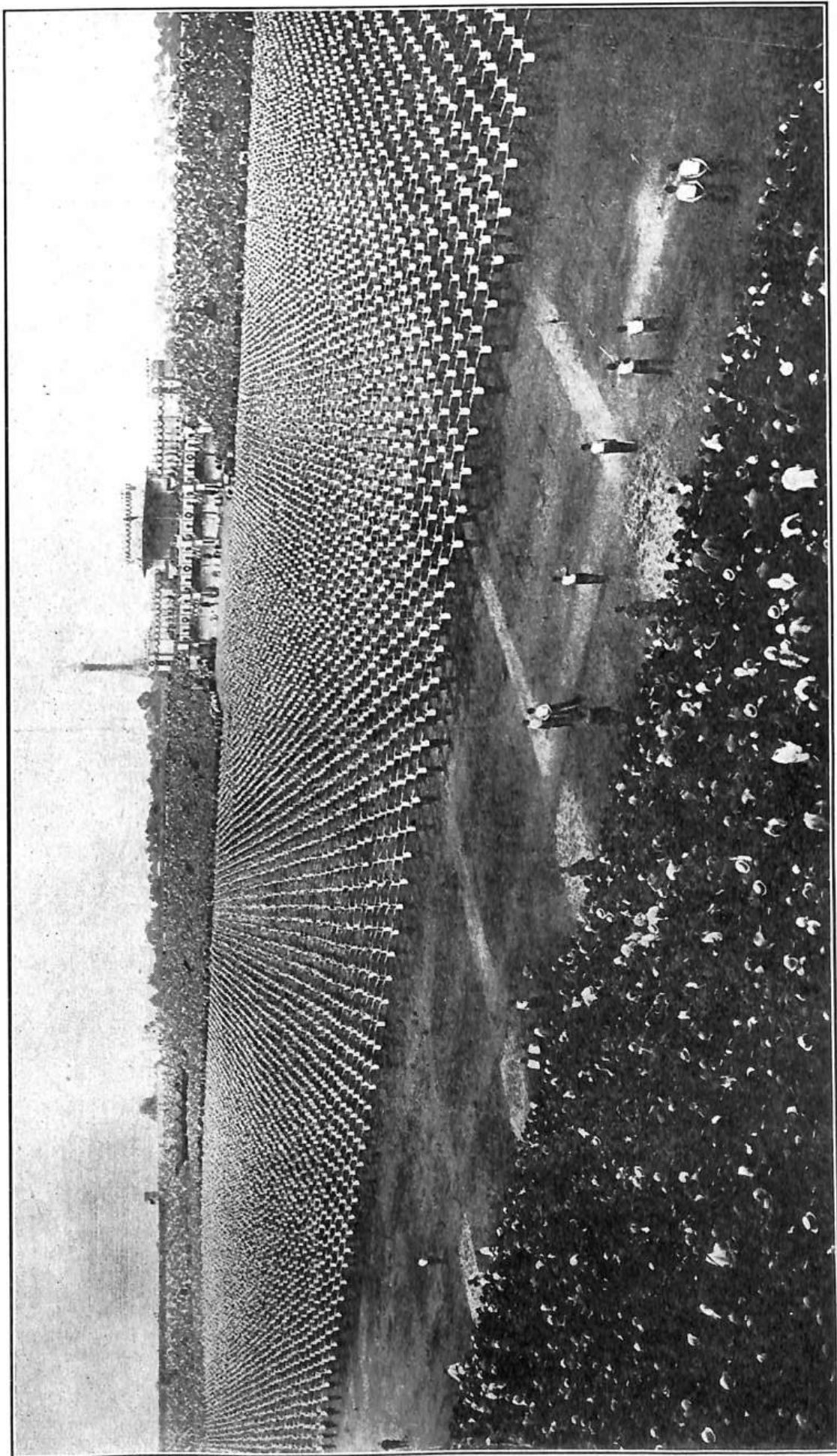
V druhém čísle programu vystoupilo současně 16 Poláků, 210 Rusů a 12 Francouzů, z nichž každá skupina měla v čele prapor svého státu.

Poláci, chovanci vojenské tělocvičné školy, provedli s nevšední přesností v bílých úborech dlouhou ukázkou švédského tělocviku v dýchání, pochodu, běhu, různých jiných cvicích, prostných, vojenských hrách a přeskoků přes stůl.

no bylo s neobyčejnou přesností a v pátém oddílu přešlo do “srbského kola”, plného rušného a radostného života. Z “kola” seřadili se cvičící do šestistupového proudu a pochodovali k hlavní tribuně.

Hned na to nastoupilo na sletišťe 80 jugoslávských námořníků, po pás obnažených, v bílých spolkách a s bílou čapkou. Nástup do 5 šestnáctek provedli velmi dobře a hned na to jali se cvičiti skladbu Dr. Murníka “Naprej”. Cvičení bylo velmi svižné a přesné, rozstupy a přechody provedeny bezvadně, takže plně zasluženým byl obrovský potlesk, který hned po skončení cvičení zaburácel na tribunách.

Třetí část jihoslovenského vojska, 200 vojinů-Sokolů nastoupilo pak v polní výzbroji s puškami a bodlem. Cvičení s puškou znázorňovalo nejprve sestavu ve střelbě, v druhém oddíle šerm bodákem v útoku i obraně, ve třetím oddílu pak boj bodákových dvojic.

Prostná mužů o prvním sletovém dnu.

Cvičení provedeno bylo s velikou přesností a svižností. Po cvičení pochodovali vojáci před presidentskou tribunou, kde vzdávali poctu.

Cvičení vojska jihoslovanského doprovázeno bylo také jihoslovanskou hudbou.

Po jihoslovanském vojsku následovala pak zase společná prostná mužů, k nimž připojili se tentokrát také Sokolové jihoslovanskí a ruští.

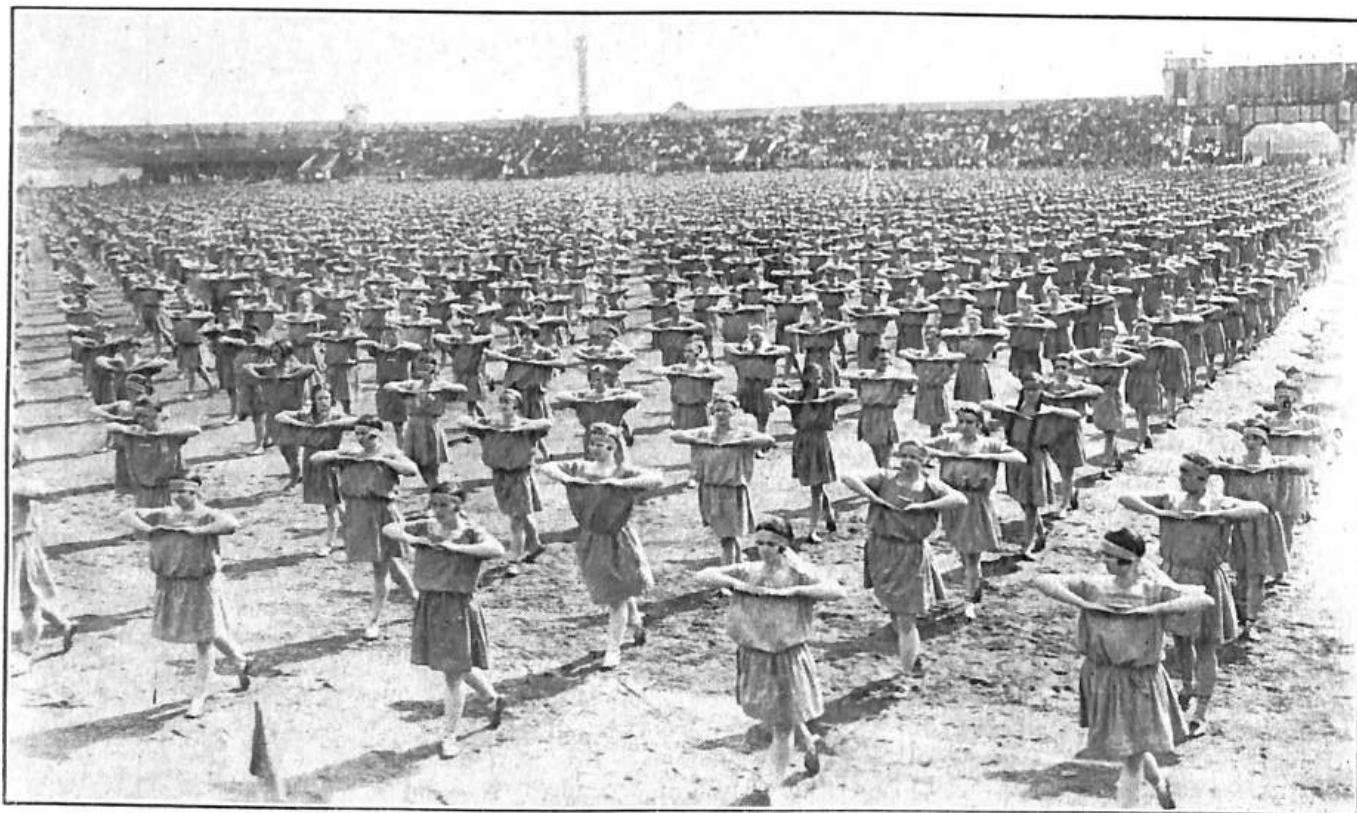
Hned po mužích zaplněno bylo sletišťe ženami, které cvičily zase prostná.

Ku konci pak provedena byla různá cvičení jihoslovanského Sokolstva. Nejprve 16 borců provedlo s velikou přesností soudobá cvičení na čtyřech bradlech. Po nich vystoupilo 272 mužů a žen v 17 šestnáctkách. Cvičení skládající se ze čtyř oddílů bylo velice pěkné a účinné s různými obrazci a střídáním pestrých skupin. Murnikova "Devítka" provedená cvi-

novy, Podbělohorské, Pražské a Středočeské. Orchestr byl sestaven spojením vojenských hudeb pěších pluků čís. 9., 21., 28. a 48., pod řízením br. kapelníka majora Prokopa Oberthora.

Scéna zdůrazňuje symbolicky, že jsme schopni svobodně žít ve státě samostatném a s radostným konstatováním toho ukazuje na mravní zákony, jichž jest nám poslouchati, abychom svobodu státu udrželi a zdravý jeho vývoj podporovali do budoucna. Tedy: scenické vyjádření základů státu, jeho správy, jeho obrany a zdůraznění mírumilovnosti těch, do jichž rukou vložena byla správa jeho věcí.

Scéna má znázorniti, že žijeme v krásné zemi jako ostrov v moři národů jiných, nám ne vždy přátelských. Smysl celé naší historie mluví k nám zákonem, který nás jedině ze všech západních Slovanů zachoval při životě, když ostatní západní Slované podlehlí a ztra-

Prostná dorostenek.

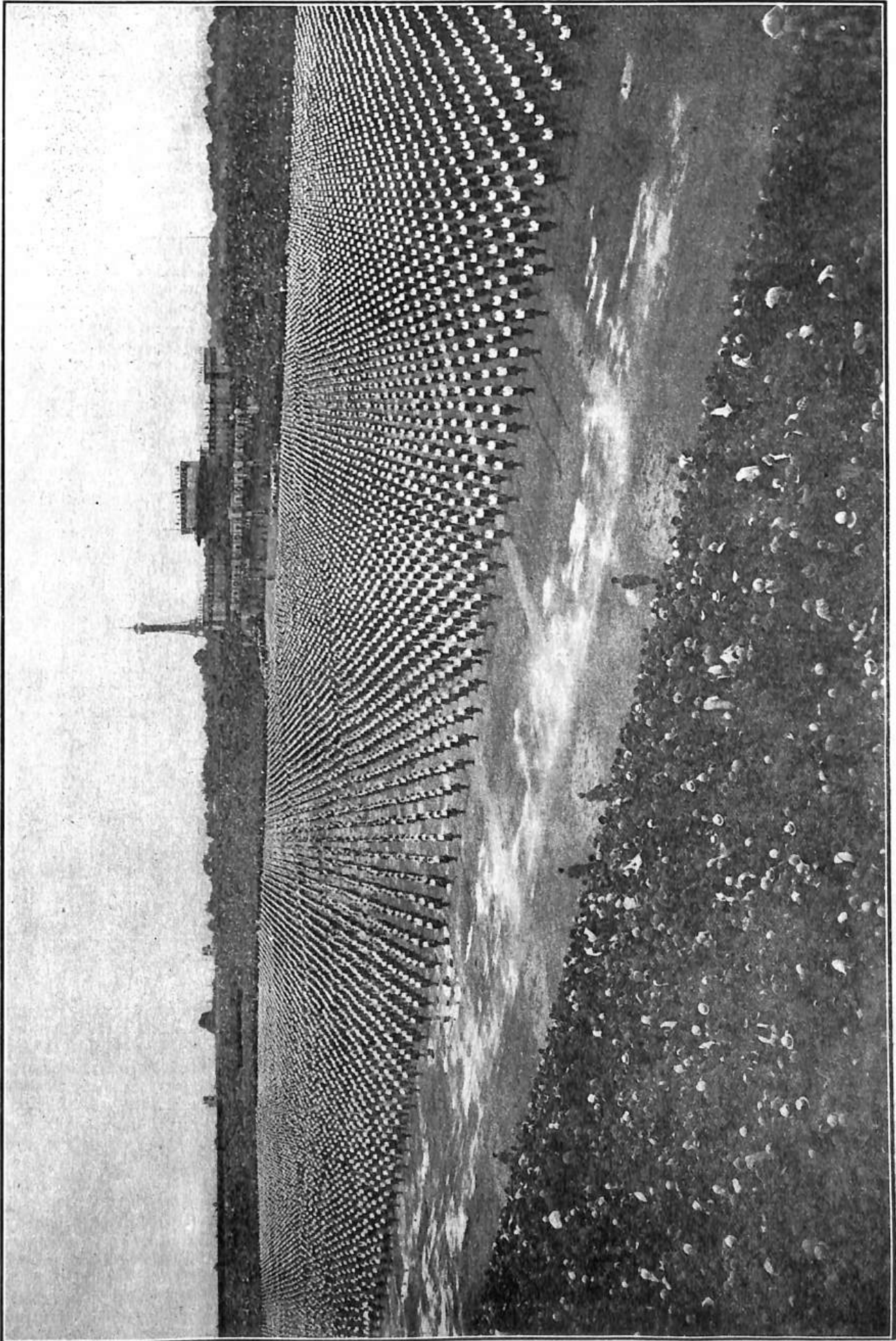
čenci v bílých úborech byla velice přesnou. Posléze zacvičena byla Murnikova "Šestatřicítka" na motiv písně "U boj!" a skončena vítězným vztýčením čtyř praporů jugoslávských na píseň "Naprej zastave slave."

Program dnes skončen byl posledním provedením nádherné scény "Kde domov můj."

Nezapomenutelnou tuto scénu vytvořil scénový odbor VIII. sletu všesokolského na podkladě návrhů br. Josefa Hodka, akademického malíře a učitele v Plzni, a br. Fr. Mikuláška, učitele v Bojkovicích. Hudba pocházela od br. Karla Matějovce. Režie svěřena byla bratřím Jaroslavu Kvapilovi a Václavu Zintlovi. Výpravu vedli bratři Jos. Wenig, J. M. Gottlieb a Ot. Bubeníček. Úpravu cvičení a rytmů provedli br. Aug. Očenášek a ses. Bož. Holečková. Provedení svěřeno bylo členstvu, dorostu a žactvu sokolských jednot Velké Prahy, skládajících se ze žup Barákovy, Jungman-

tili svou svobodu. Milujme se, pravdy každému přejme, pracujme a v hodině nebezpečí budme stateční a bojujeme.

Scéna tato působí jednotností svého obsahu a jeho vyjádřením v řadě obrazů, výjevů a skupin dějových. Účinu dociluje se barvami, sesiluje se hudbou, dotýkajíc se hlouběji citu divákova a zdůrazňujíc myšlenku. Hudba ovšem podstatně vyžaduje si v barevných plochách harmonický pohyb. Harmonie pohybu podmíněna jest zákázním, ladným střídáním a užitím gest ne bezděčných a náhodných, nýbrž přimykajících se k hudbě a jí vedených. Tak tedy sám dává se rytmus jako zevnější projev obsahu myšlenkového, vyjadřuje jej symbolicky. Ostatně rytmus diktován jest také tím, že veliké plochy barevné na ohromné prostře mohou býti vytvořeny jen velkými skupinami jednotek; na provedení scény podílelo se celkem skoro pět tisíc osob. Je uvéstí v jednotnost lze nejsnadněji

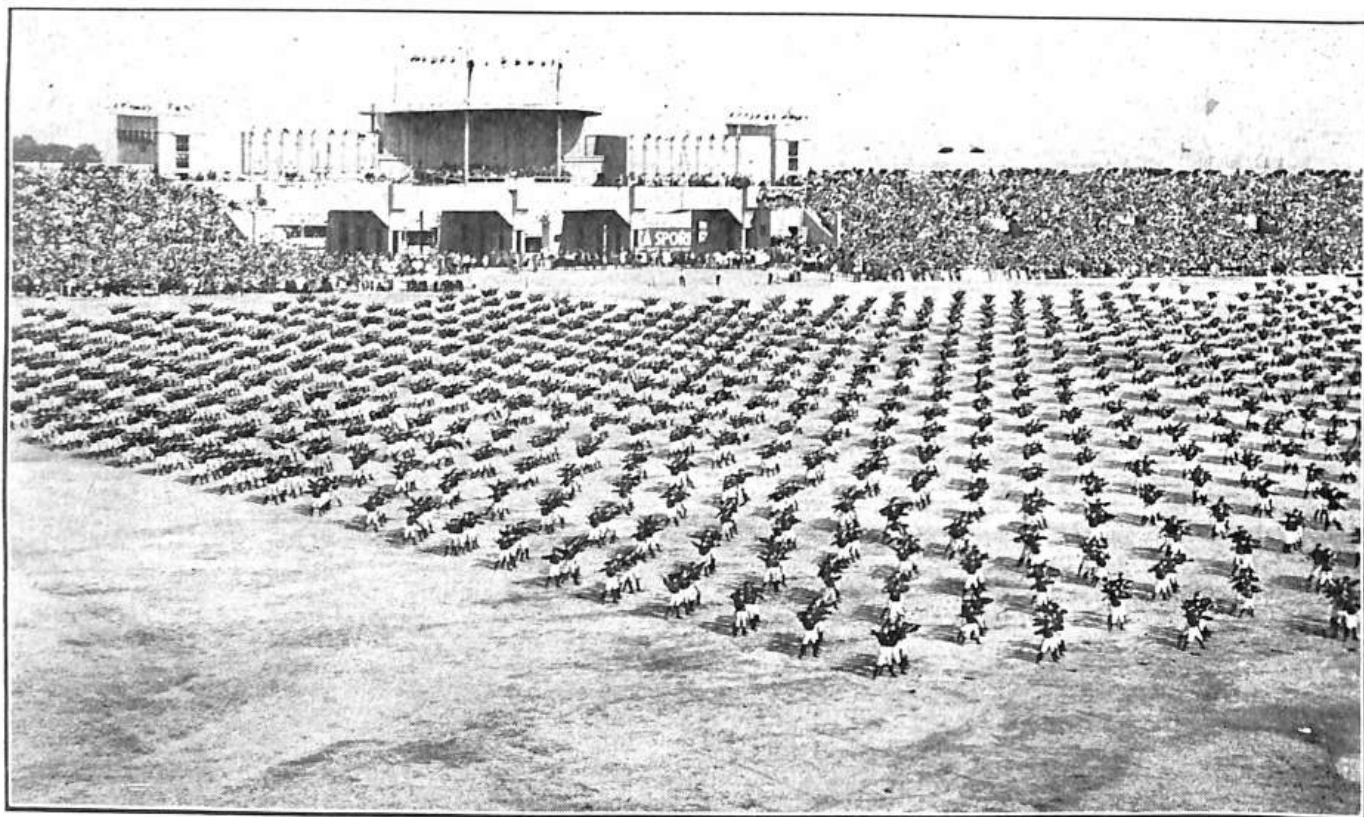
Prostná žen.

těmi prostředky, jež tělocvičnému ústrojí jsou nejbližší: tedy pohyby vedenými hudbou. Pokud jde o symbolické vyjádření, myšlenková náplň scény poskytl řadu možností k provedení rytmického (rytmus dějů přírodních v jarní písni, běhu potoka, vlnění klasů, rytmus práce, rytmus boje, tedy v celku: rytmus života) promlouvajíc k srdci divákovu svým vztahem k hymně národní, k duchu slovanskému v nás, k našemu národnímu poslání. Hudba, barva a pohyb hlásají lásku k národu a svobodě: tak v této scéně připomíná Sokolstvo sobě i diváctvu svého zakladatele, buďte.

Celkem tři obrazy tvoří sletovou tuto scénu. První obraz líčí krásu naší země a příchod jara na motiv: "V sadě stkví se jara květ, zemský ráj to na pohled." Ten motiv znázornilo 500 dívek představujících jarní zeleň a jarní kvítí, pokrývající velkou plochu cvičišť,

druhé hymny "Nad Tatrú se blýská". Národ se vrátí ku své práci. Znovu se ozve hymnus radosti a práce, obnovuje se život jako před bojem, ale radostnější a živější. V mohutném rytmu znovu se rozpoutá veškerá práce, klasy se vlní, zeleň jásá, potůček se znovu rozvine, děti si hrají kol matek a celý ten život splyne v jedinou ohromnou píseň všech podle posledních dvou veršů národní hymny: "A to jest ta krásná země — země česká — domov můj." Nepřítel zatlačen do všech rohů cvičiště zdá se bezmocně hrozí.

Mohutným dojmem působila na všechny přítomné epochální tato scéna, které tak případně vyjádřila snivého ducha českého, který však ve chvíli nebezpečí mužně postavil se na obranu své milované vlasti. Byla to pravá národní hymna v pohybech těch několika tisíců, kteří ji představovali. A ty daleko větší tisíce, které sledovaly bedlivě všechny obrazy mo-

Prostná žáků.

kterou probíhá modrý proud potůčku, na jehož březích žluté blatouchy se lesknou a mísí se se snivými pomněnkami. Tak vznikne louka, která zpívá svou jarní píseň, poletují těkaví motýlci. Druhý obraz představoval život starých Slovanů na motiv: "V kraji, znáš-li, bohumilém duše útlé v těle čilém, mysl jasnou znik a zdar". Do této země přicházejí Slované. Vede je víla na bílém koni a praotec Čech. Obsadí zemi a založí stát. Pracují a povznesou zemi. Polní úroda odměňuje jejich úsilí a dává všem chléb. Praotec Čech vyorává první brázdou. Pět set dívek na scéně představuje žitniště vlněné vánkem. Život rodinný je symbolem lásky a snášenlivosti všech. Třetí obraz znázorňuje boj za vlast a svobodu národa na motiv: "A tu sílu vzdoru zmar." Šťastný život slovanské rodiny je ohrožen nepřítelem stahujícím se dokola. Slované se vzhoupí, přemění polní nářadí zbraně, vrhnou se na nepřítele a zaženou jej. V hudbě se obývá motiv nebezpečí

hutného tohoto divadla, zajisté prodchnuty byly tímž duchem národním, duchem hrlosti nad krásnou vlastí, duchem lásky k vlasti a duchem mužnosti. Provedení scény bylo dokonalé, překrásné, vskutku uchvacující. Na takové hluboké dojmy se nikdy nezapomíná a jest si jenom přát, aby vzbudily také ohlasu v srdcích všech těch, kdož svědky byli nádherného toho divadla.

Třetí hlavní den sletový.

Úterek, dne 6. července, třetí hlavní den sletový stál ve znamení nejmohutnější manifestace sokolské, obrovského to, nevidaného dosud průvodu hostí a Sokolstva Prahou. Něco takového nelze věru ani věrně popsat, nelze slovy vyjádřit tu ohromující mohutnost těch tisíců a tisíců mužů a žen ovládaných myšlenkou sokolskou. Byla to celá armáda, ne boječtivá, nýbrž chtivá nejvyššího vývoje těl i duší, armáda věrně od-

TĚLOCVIČNÁ HLÍDKA

Řídí Jarka Jelínek.

OPĚT DOMA ...

Je možné, že tak rychle zapadly dnové slávy — dnové síly a krásy — je to možné, že opět všední život leží před námi po slavných dnech sokolských svátků, že nejkrásnější pohádka našeho života patří minulosti ...

Vzpomínky hlavou letí a jako přelud se nám zjevuje celá ta síla našeho národa vtělená v VIII. slet — mohutný, ukázněný to projev zdravotní našeho lidu a jarosti i velikosti sokolské ideje.

Lány země jsme přejeli a širý oceán přepluli, abychom byli svědky světového divadla, nikde ničím nepřekonaného a nejen to, ale abychom i svou hřivnou přispěli co členové velké rodiny sokolské ku zdaru společné věci.

Nyní jsme opět doma. Skládáme účty své činnosti. Výsledek nad slunce jasnější a jediná touha v nás všech: Přenést do duše a srdce jednoho každého člověka oddanost a lásku k sokolské myšlence — pracovat k zvelebení vlastní naší organizace, aby dosažen byl stupeň výchovy sokolské aspoň do té míry, již jsme byli svědky. Ba i výše by nás touha měla vésti. V nás, přímých účastníků, vzbudil VIII. slet touhu zhubit všechno to, co nebylo správné, co nebylo sokolské, vyhubit osobnickářstvo, sobectvo a hledat cesty k lepšímu životu, radostnějšímu a šťastnějšímu a tak přiblížit se k metám Tyršem vytčeným.

Neseme si ze sletu dojmy nejkrásnější, přinášíme i našemu bratrstvu tu velikou radost ze zdaru naší věci, chceme, aby jeden každý bratr či sestra sdílel s námi nadšení, aby čerpal oduševnění z našich slov a podle společné práce v budoucnosti posuzoval zda skutečně VIII. slet i pro nás byl významný. Navrací se ze sletu vedle několika set účastníků i celá řada sester a bratří vesměs náčelnic a náčelníků, cvičitelů, kteří získali bohaté zkušenosti o sletě samém i ve škole cvičitelské a nyní jistě opět pozvednou činnost tělocvičnou, která je nejprvnější součástí sokolské výchovy. I zde objeví se význam VIII. sletu pro nás.

Vystoupení amerického Sokolstva bylo čestné jak celku tak po stránce tělocvičné. Posudky odborné i veřejné jsou ty nejlepší. Americké Sokolstvo získalo sympatie všech účastníků sletu a bylo radostně přijato.

Závody byly četně obeslány a výsledky jsou slušné, ač mohly být lepší, když by se byly vyslaly čtyři vybraných závodníků, neboť takto sestavena byla družstva z bratří kursistů a dobrovolníků na vlastní náklad na slet jedoucích. Získali jsme zkušenost, že potřebujeme závodníků.

Referát o tělocvičném vystoupení i o reprezentační četě podávám na stránkách následujících. O sletu vlastním a celkovém našem zájezdu i vyúčtování jistě podají zprávu bratři starosta Plaček a Dr. Štolfa, kteří rovněž zastupovali Amer. Obec Sokolskou na VIII. sletě.

Musím se i zmínit, že kázeň čtyř americké byla vzorná, nikde ani tím nejmenším výstřelkem neporušená a rád budu vzpomínat na milé a hodné sestry a bratry, kteří tak pěkným způsobem projevili lásku k Sokolstvu a důstojně reprezentovali Ameriku na VIII. sletě.

Děkuji současně jménem všech cvičenců a cvičenek celé Obci americké, že umožnila jejich vyslání na slet, a vím, že i jeden každý cvičenec přinesl svoji vlastní obět' finanční i riskoval ztrátu výtěžku i zaměstnání, ale pevně věřím, že tyto oběti Obce i jednotlivců, kterých si celé Sokolstvo váží, jistě nikdo nelituje, neb jistě přinesou očekávaný výsledek.

Vřele si přejeme i toužíme, aby to nadšení naše a radost ze zdaru výpravy sdíleli jste všichni Vy, kteří na slet zajeti jste nemohli a tato radost a dobrá vůle k práci nebyla snad kalena malichernými věcmi, jež by v zárodku ubily snahu k nové, čilejší a poctivější práci, k níž sílu, chuť a povzbuzení čerpali jsme z nejkrásnějšího díla sokolského, v němž soustředěny byly všechny tělesné i mravní síly, na VIII. sletě v nezapomenutelné naší zlaté Praze! —

J. J.

Jarka Jelínek:

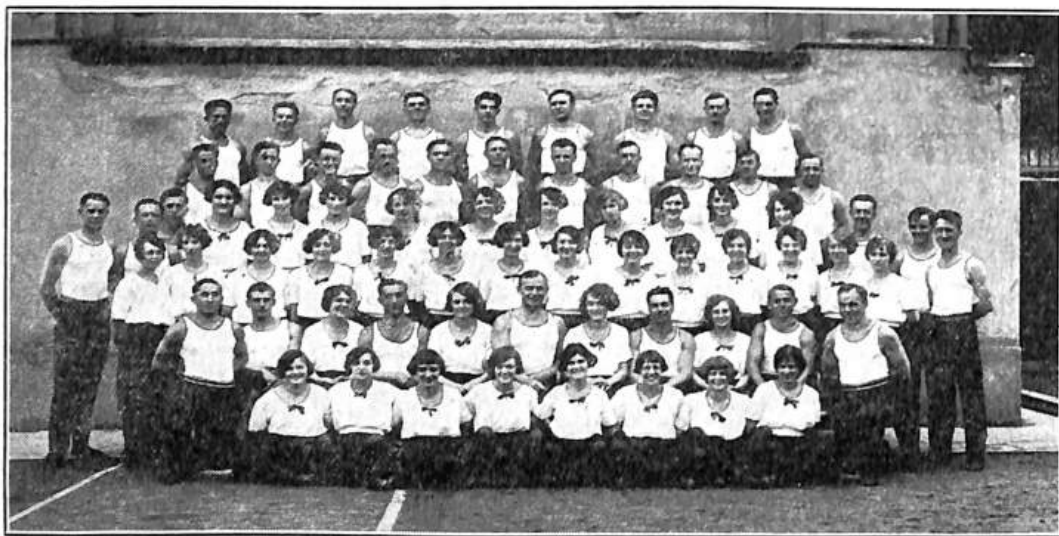
Naše výprava na VIII. Slet.

Nebylo sletu ve staré vlasti, jež by nebyl obeslán americkým Sokolstvem. Každá výprava měla svůj význam a svoji hodnotu pro nás i Sokolstvo a národ za mořem. Ve vděčné paměti je účast Američanů na závodech a sletu v Českém Brodě, když v Praze byl vládou rakouskou zakázán, a historie s pietou zaznamenává tehdejší návštěvu z Ameriky. Výpravy pozdější vždy přinesly vzpruhu do života našeho i láska k rodině naší otců se udržovala a hřejivé chvíle sokolských sletů národní vědomí posilovaly. Mohutné zájezdy byly zejména v r. 1907, 1912 a po světové válce 1920.

Slet VIII., nejmohutnější v dějinách, nejčetnější byl námi obeslán nejen počtem návštěvníků, ale i počtem cvičičiho členstva obojího pohlaví a důležitý tím, že

vena byla 2 družstva nižšího oddělení a 1 vyššího oddělení. Bratři Slováci závodili mimo to jako jednotlivci.

Cvičení pro vystoupení americké čety prodělalo skutečný očistec. Několik návrhů bráno v úvahu, ale bylo nutno dostátí podmínce náčelnictva z Prahy, že musíme vystoupiti ženy i muži společně, neboť s ohledem na bohatost sletového pořadu povoluje se Americe jedno číslo v jednom dnu. Jisté je, že tvorba mohla se rozvinouti jiným směrem, ale tato vázaná podmínka věci bránila. Než práce se vykristalovala. Technický Odbor Obce nezahálel. Zde musím uvést na pravou míru, že sice myšlenka skladby a největší část práce je podepsaná, ale také, že se vzácnou obětavostí spolupracovali na cvičení členové technického Odboru Obce, bratři Machovský, sestra Vacková, Kos a Regner. Jen tak bylo složité cvičení sladěno, neboť zástupy i devítky jako celek a muži i ženy cvi-

Americká četa, která se účastnila VIII. Sletu.

sokolstvo české i slovenské vystoupilo jednotně. Zmíní se pouze o obeslání sletu po stránce tělocvičné.

Příprava na slet.

Koncem února t. r. počalo pracovati o obeslání sletu a to především těmi, kteří by se účastnili po sletu školy tělocvičné v Tyršově domě. Podmínky byly přísné: Všestranná znalost Sokolství po stránce technické i ideové, schopnost závodnická, neboť z kandidátů do čety měla být sestavena závodní družstva a vysvědčení, že žadatel je pracovníkem v jednotě či župě. Počátkem května zaslaly župy jména vybraných sester a bratří a nyní začala horečná příprava a snaha doplnit z dobrovolníků jedoucích na vlastní náklad na slet, reprezentační četu na počet 63 členů, jež vyžadovalo zvláštní cvičení. A.O.S. vyslala 31 cvičičích, Těl. Slov. Jednota Sokol 13 a 28 sester a bratří tělocvičně vyspělých na doporučení jednot dobrovolně na vlastní náklad se za stejně přísných podmínek přihlásilo. Z těchto všech rozřad'ovacemi závody sest-

čili jiné pohyby a ve skupinových oddílech každý jednotlivec měl rozdílné cvičení. To byla také příčina, proč cvičení nebylo předem vydáno k nácviku, neboť teprve při úplném počtu mohla se místa cvičenců přesně určit, dle výšky a váhy tělesné i vyspělosti tělocvičné. — Veškeré hudební doprovody ku cvičení a o upravení jednotlivých hudebních přechodů se postaraly sestry Zýkové.

Nácvik v New Yorku.

1. června sjeli se všichni cvičiči Češi i Slováci do New Yorku, kde laskavosti tamnější jednoty byla nám propůjčena do odjezdu ochotně tělocvična a opatřeny různé výhody při stravování. Dík za to patří nejen celé jednotě, ale zejména bratřím Modrovi, Gregorovi a Sezamovi.

Cvičilo se pravidelně od rána do večera. Nácvik společného vystoupení všech sester a bratří byl prováděn tak, že naučeny pouze části, jež bylo možno cvičiti v tělocvičně, neboť ani prostorná místnost v New

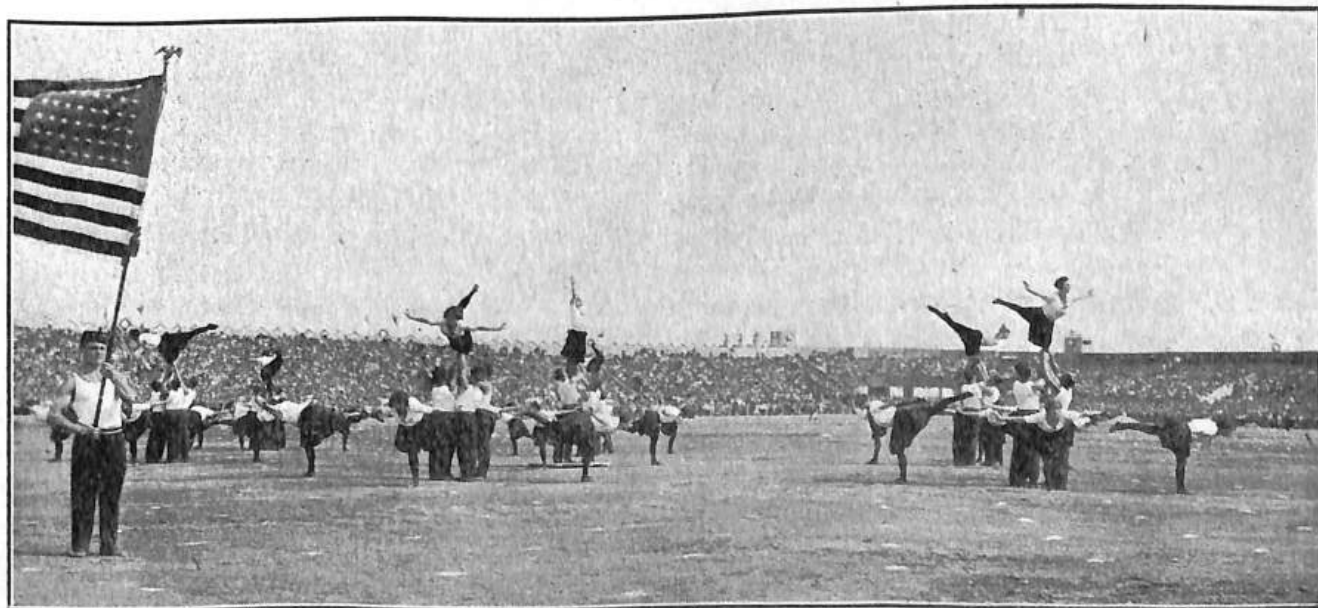
Naši nastupují.

Yorku nám vlastní a hlavní části rozvinouti nedovolovala. Při vybraných cvičencích a skutečném zájmu každého jednotlivce šlo se rychlým tempem ku předu. Sletová prostrná žen i mužů pečlivě byla opravována a každá poloha jednotlivě pilována. I jako celek se cvičena byla souhra. Závodní čety v pravém slova smyslu byly "zapřaženy". Vedoucí se starali, aby se nikomu svaly "nezkrátily". Po několika dnech společného nácviku provedeny byly závody a čety znova sestaveny. Nyni již neustále sestavy závodní se soudcovaly, čímž se docílovalo lepších výsledků. Vyšší družstvo zápolilo se závodními sestavami na bradlech, neboť bradla co náradí konstrukcí a toporností i délkou naprosto nevyhovovaly závodním sestavám ob-

tižným i odvážným. I kruhy zavěšené na těžkých lanech strhovaly borce protikmihem tak, že ke zdařilému provedení bylo nutno vynaložiti všechny síly. Hrazda se brzy "omakala" a naše 10-ti bodová sestava se pilně a se zdarem dřela. Nejlepší byl kůň u všech družstev. Deštivé i chladné počasí v New Yorku dovolilo pouze dvakrát navštívit letní hřiště, kde probírána byla atletika. To vlastně byl náš kámen úrazu, že atletika nemohla být jinde připravována než v tělocvičně.

Ustanovení vedoucích družstev:

I. nižší br. Chmelik, II. br. Regner, u bratří Slováků br. Pokorný. Vyšší družstvo br. Machovský. Povšechný nácvik vedl náčelník u mužů i žen, jakož i nácvik

Naši cvičí. — Oddíl III.

zvláštního vystoupení. Při vedení žen vypomáhaly sestry Vacková a Rendeková po celou dobu až do sletu.

Na rozloučenou s pohostinnou Sokolovnou v New Yorku uspořádána byla zdařilá Akademie, při níž účinkovali cvičící americké čety a v družné zábavě zakončen byl pobyt a nácvik v New Yorku. Žel i smutné události byli jsme svědky. Zasloužilého bojovníka sokolského br. Vokála jsme doprovodili k věčnému odpočinku.

Na "George Washingtonu".

Za slunného jitra nasedá naše 68-členná delegace na loď. Chvilka loučení, pozdravy, mávání šátků a již brázdí náš útulný plovoucí palác širý ocean. Prvý den byl oddech k uspořádání soukromých věcí. Večer však již celá naše družina pod vedením "sbormistra" Machovského pje naše písně za audience četného posluchačstva. Druhý den závodníci na kymácející se palubě protahují údy prostnými a naši nedočkavci zavěšují na jeřáby lodní kruhy a ihned na nich provádějí svoje cviky.

Běda — následující den na svolávací signál se však dostavuje polovina cvičících, neboť ostatní stali se obětí mořské nemoci, již neodolal ani jejich organismus otužený tolika "kotrmelci" v nácviku. Tak odpočíváme, pouze trosky čety se tuží a vyřizujeme finanční a administrační vedení čety. Jiskrovou depeší docházejí mně pozdravy od bratra Filipa z Cedar Rapids a od br. Plisky z Clevelandu četě i celé výpravě. V příštích dnech však doháníme opožděné. Pokud lodní paluba a ochota pasažerů dovoluje, po skupinách opakujeme naše zvláštní vystoupení sester i bratří, jež poněkud bylo zapomenuto, což ovšem je pochopitelné, neboť tolik pohybů strávených v několika dnech jako vždy tvoří chaos v hlavě, zvláště je-li ještě připojen chaos v žaludku. Nicméně v několika hodinách vše dohnáno a je v nás pevná víra, že při tak dobré snaze cvičících nácvik bude vzorný, neboť do sletu jsou ještě tři týdny a zbývá pouze vše harmonicky secvičit, neboť stále nácvik je prováděn po skupinách, neb jednotlivě. Cvičí se ráno i odpoledne. Po obědě je povinná škola sokolská. Přednáší se o Sokolství, o sletech, o Československu, dávají se informace. Večer se zpívá. Čety trpí tím, že mimo kruhy není nářadí, neboť nedorozuměním po našem odjezdu z Chicaga nebylo dodáno nářadí na loď, ač bylo připraveno. Ani atletika se nemůže trenovat.

Jinak je veselo na lodi a dobrá nálada u cestujících, kteří se zálibou sledují výkony našich Sokolů.

Celá řada našich sokolských pracovníků je tu s námi. Samé známé tváře a tak jsme tu jako rodina. Br. Čermák přichází pravidelně na nás se podívat, br. Plaček a Zeman starostové obou organizací též. Je tu br. Cihlář, Dr. Šimeček, br. Tesař, br. Brichta, dr. Štolfa a mnozí jiní všichni nám stejně milí.

I slavnostní veřejné cvičení konali jsme ve všech třech třídách. Prostná žen i mužů, zpěv písní národ-

ních, vhodný proslov a zapění hymen státních byl celý program, jež obecenstvo vděčně aklamovalo.

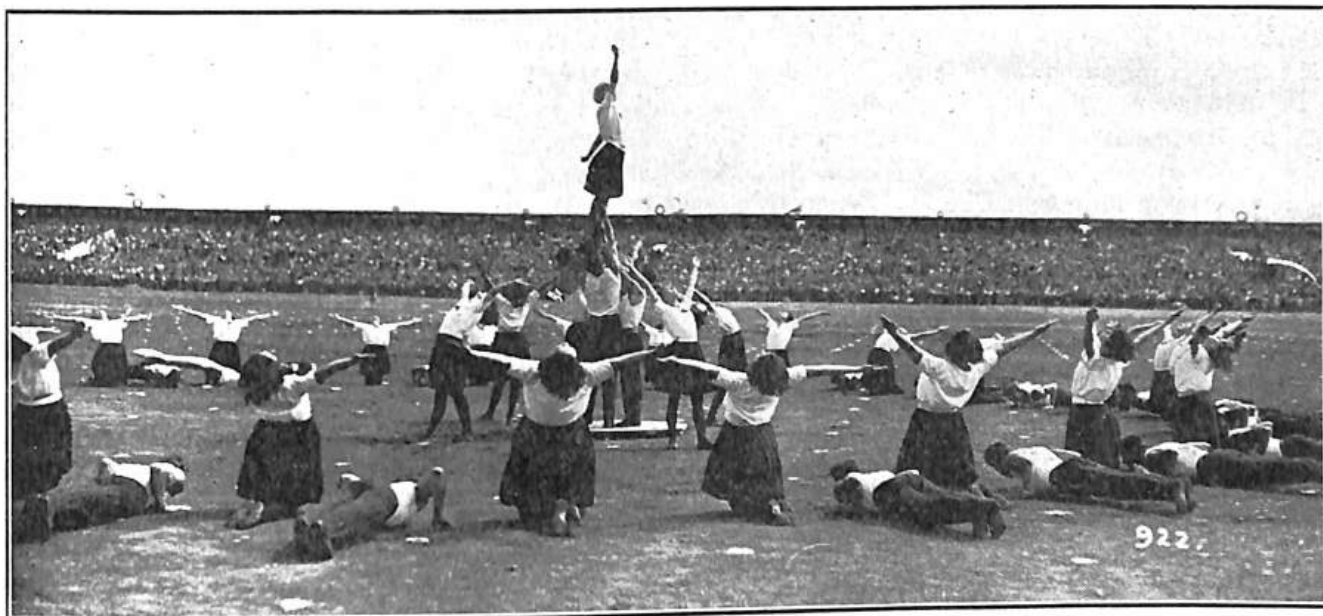
V Praze maliče . . .

I moře má své břehy. A tak projíždíme Němecem, pak starou vlastí za neustálých radostných projevů v záplavě praporů, květů i slz radosti vjíždíme do Prahy — do naší Prahy. Jaké dojmy a pocity měli bratři a sestry zejména v Americe rození, těžko říci. To se musí prožít! Naše stará vlast je překvapila a Praha je úplně podchytla. Rázem byli v ní doma i šťastní, ba hrdí, že je tak krásná, milá. Dojmy byly silnější, než představy. Úsudek ten nejkrásnější. Ptal jsem se snad všech, jak se cítí v Praze a jeden hlas zněl: "Jako doma — jsme šťastní — je to hezčí než jsme slyšeli vypravovat" atd.

Než povinnost volá k práci. Ve vzorných ložnicích Tyršova domu v samém srdci Prahy nás Č.O.S. ubytovala. K dispozici máme vše. Velikou plovárnu, sprchy, nádhernou moderní tělocvičnu a velké letní hřiště. I hostit nás chtěli, za což jsme poděkovali. Nyní již šel nácvik do tuha. Čety nastupovaly pravidelně ráno o 6té hodině, přísně se probírala prostná, nářadí do 8 hodin. Po snídani nastupovali všichni ku společnému cvičení, sestry i bratři a cvičilo se až do oběda. Odpoledne čety trenovaly atletiku (pokud nepršelo) a sestry sletová prostná. Večer závodníci dle nařízení o 9 neb 10. hodině šli spat. Znova rozřadovací závody a definitivní sestavení čet. Zařazují dle výsledků br. Jiruše, který odejel s první výpravou před námi do I. nižší čety. Dokončujeme nácvik společných na prostraném letním hřišti, kde konečně nacházíme dostatečný prostor pro náležitý rozstup. Již se daří i velmi těžké váhy sestřím na ramenou bratří stojících, i složité skupiny celkové. Cvičení po několika dnech je mechanicky vžito a pouze jednotlivci se místy opravují. Sestra Jiřsová dokončuje nácvik skladby br. Martynyho s pěti sestrami slovenskými a třemi českými z New Yorku. Cvičení toto bylo přihlášeno pro vystoupení podiové na slavnostních Akademiích. Sestra náčelnice Č.O.S. Milada Malá přichází přezkoumat, zda-li naše sestry americké jsou schopné cvičit slet. prostná a uznává, že nácvik byl pečlivý a ani jednu sestru nevyklučuje. Bratr Erben byl opět pro muže neoceňitelným rádcem. I on naše slet. prostná přehlízel a všechny cvičící k účasti připouští. V závodních cvičích často poradil a téměř neustále byl naším rádcem, pokud sletové práce mu dovolily odběhnout.

Během nácviku před sletem nebyla dána žádnému cvičenci at' na náklad Obce či vlastní jedoucímu žádná dovolená.

Každou neděli před sletem celá četa americká pozvána byla tamnější Č.O.S. na sletišť do loží hostů, aby byla svědkem slavnostních dnů předšletových. Tak viděli jsme pražské župy prvou neděli a byli svědky krásného sletu dorostu neděli druhou.

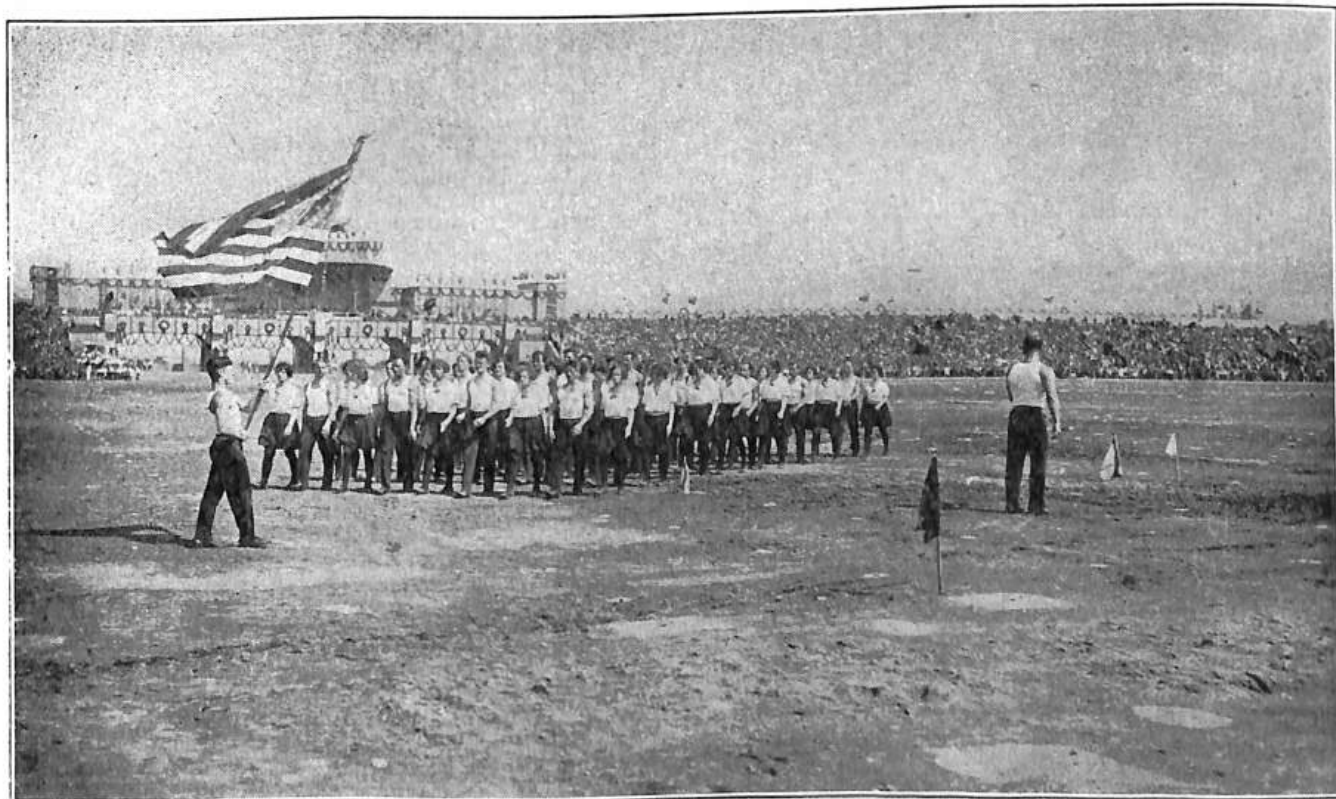
Skupina III. oddílu.

A znovu jsme pocítili krutou ránu osudu. Bratr Karel Vaniček zemřel. Sokolstvo ztratilo opět jednu duši předrahou. A tragika spočívá v tom, že zmirá v době, kdy Sokolstvo slaví největší své svátky. Večer před svým skolem promlouvá k americkým cvičencům, slibuje, že ukáže nám své dílo — museum sokolské — a druhého dne není ho více —

Závody.

Piši pouze o závodech jichž se účastnili Američané. Povšechně o uspořádání závodů, průběhu a výsledcích napiši jindy.

První kdo šel v závod, byl bratr Josef Šmidl, náš deseti-bojec. Přípravoval se svědomitě — denně. Jeho úspěch je pozoruhodný, neboť v 10-boji sešli se nejlep-

Odchod amerického Sokolstva.

ši čeští atleti. Ten den bylo zamračeno, deštivo a naše čtyři nářad'ové konaly poslední cvičení před závody, tudíž nebylo mi možné br. Šmidla na závodistiště doprovodit a jej sledovat. Pouze hrstka našich bratří byla svědky jeho výkonů. Celý závod v 10-boji byl velmi cenný a neváhám uveřejnit celý popis od očitého, kritického pozorovatele br. Erbena:

Desítiboj

byl rozvržen na dva dny a to 30. června a 1. července. Prvý den se konal závod současně se šestibojem a závody zvláštními na sletišti, druhý den se závodníci odstěhovali na Mrázovku, letní cvičiště Sokola smíchovského, kde lijavec noční a ranní přece jen nezanechal takovou spoušť jako na sletišti. Od samého začátku závodu třídu pro sebe tvořil tuřanský Svoboda Josef. Nebylo nejmenší pochybnosti, že desítiboj stane se jeho kořistí. Ale že získá přebornický věnec s převahou 1300 bodů, toho se sotva kdo nadál. Všestrannost Svobodova je vzácná. Prohlédněte si míry a časy jeho výkonů a musíte přiznat, že je to borec jedinečný, který u nás je bez konkurence a který i v desítiboji olympijském mnoho sobě rovných by nenašel. Můžeme dobře, přijmuvše klasifikaci mezinárodní, porovnávat jeho výkony s výsledky přeborníků olympijských a jeho šance v soutěži olympijské. Osborne, vítěz v desítiboji na olympijských hrách v Paříži 1924, docílil těchto měr ne časů: 100 m 11.2, skok daleký 6.92 m, koule 11.435 m, skok vysoký 197 sm, 400 m 53.2 vt., 110 překážky 16 vt., disk 34.61 m, skok o tyči 3.50, oštěp 46.69 m, 1500 m 4 min. 50 vt. Ve třech druhích závodu a to: koule, disk a oštěp, tudíž ve všech vrzích je náš Svoboda lepší světového desítiboje z Ameriky. Osborne získal 7710.775 b. oproti našemu Svobodovi, který za těžkých podmínek docílil 6194.94. Rozdíl dosti značný, pravda. Ale to je dnes první borec ve světě! Ti další už nejsou tací. A porovnááme-li výkony Svobodovi na př. s prvním vítězem antverpských her olympijských z r. 1922, H. Loewlandem, je poměr vzájemný pro Svobodu příznivější. Loewland vykazuje běh 100 m 12 vt., skok daleký 6.28 m, koule 11.19, skok vysoký 1.65 m, 400 m 54.8 vt., 110 překážky 16.2 vt. skok o tyči 3.20 m, oštěp 48.08 m, 1500 m 4 min. 48 vt. Tedy pouze v bězích a ve skoku dalekém je vítěz olympijských her v Antverpách poněkud lepší, jinak je buď stejný se Svobodou a ve vrzích za ním. Bodů získal Loewland 6774. Uvážíme-li všechno to, uvážíme-li, na jaké bidné závodní dráze se u nás běhalo, máme-li na zřeteli atmosféru her olympijských, profesionální organizaci závodů, které umožňují někdy střítnutí a nakonec finale, t. j. boj závěrečný, což všechno rozhodně stupňuje výkony závodníků, uvážíme-li konečně vysokou úroveň olympijské konkurence a touhu po čestném umístění k vůli národu, který milujeme, v závodě takové ceny a významu, můžeme směle tvrdit, že Svoboda při účelném cvičení a řádné racionelní přípravě, mohl by skvěle hájiti bar-

vy československého státu na olympijských hrách 1928 v Amsterdamě. Je rozhodným talentem tělocviku prostého, mužem vzácné vytrvalosti a pohotovosti a bylo by škoda, kdyby zůstal za humny. Nemáme v národě druhého Svobody!

Svobodovi nejbliže stál plzeňský Nedbal, rovněž všestrannosti vynikající. Ale také tento plzeňský cvičenec šel závodem jistě a brzy bylo patrné, že druhé místo je jeho. Pořadí následující bylo nejisté. První den po absolvování běhu na 100 a 400 m, skoku do dálky a do výšky a vrhu koule třetí v pořadí byl Pospíšil, 4. Janderka, 5. Švirík, 6. Šmidl. Druhý den změnil úplně pořadí a závod skončil za těchto výsledků:

I. Svoboda Josef	6194.94 bodů,
II. Nedbal Jiří, Plzeň I.	4823.03 “
III. Kuehmund Jar., Praha III.	4402.72 “
4. Janderka Stanislav, Holešov	4298.86 “
5. Pištělák Josef, Brno I.	4271.50 “
6. Šmidl Josef, Chicago	4165.525 “
7. Hampl Karel, Česká Třebová	4000.435 “
8. Miláček Jarmil, Praha VIII.	3918.295 “
9. Pospíšil Jaroslav, Radochov	3782.585 “
10. Štěrba Otakar, Brno	3469.76 “
11. Sadík Emanuel, Kutná Hora	3171.115 “
12. Kynčil Jan, Dol. Štěpanice	3149.12 “
13. Pšovský Pavel, Prušánky	3004.735 “
14. Jelínek Harry, Vlašim	2948.68 “
15. Mrkvička Lad., Kralupy	2670.67 “
16. Tylš Josef, Praha VIII.	2650.705 “

Veliká je škoda, že nebylo možné na sletišti poskytnouti závodům v prostém tělocviku takové podmínky, jaké uchystá pro závody v lehké atletice každý slušnější klub sportovní. Tento nedostatek působil tísnivě na všechny, jak na závodníky tak i na soudce a rozhodně stlačil výkony v některých druhích závodů. Nejvíce utrpěl běh, kde výsledky docilené nejsou úměrné skutečné vyspělosti našich závodníků. Měkká půda, bořící se pod nohama, znehodnocovala výkony zejména v běhu na krátké i dlouhé vzdálenosti a byla příčinou hluboké nespokojenosti a trpkosti u borců v závodech zúčastněných. S radostí, ba s jistou hrdostí, konstatuji tu ukázněnost našich závodníků, kteří většinou přijímali sdělení soudcovského sboru o docílených časech klidně a bez repotu, vidouce, že se už ničeho nedá podniknouti na zlepšení podmínek k běhu. Ale budiž nám tento fakt pobídkou, abychom nemístným šetřením o závodech příštích na závodnicích opět se neprohřešili. Mohou-li se obětovati veliké peníze na podniky, které s tělocvikem nemají žádné souvislosti, mají právo na řádnou úpravu závodistiště ti, kdo v "Sokole" poslání sokolskému nejvíce se věnují. A to jsou ti cvičitelé, které jste viděli mezi závodníky.

(Pokračování.)

Společná prostoná našich sester v Praze.

Dlouho jsme se pilně připravovaly, s dychtivostí očekávaly a s láskou se těšily až na Strahovských pláních zacvičíme naše sletová prostoná. Co tu bylo cvičení v jednotě, i v župě, stále "pilování" a opakování oddílu za oddílem. I když v New Yorku jsme se sjely společně se sestrami Slovenkami, každý den po nacvičování našeho zvláštního vystoupení opakovaly jsme sletová prostoná. Rozděleny byly jsme do čt, každá četa dostala vedoucí, rozešly jsme se po celé budoubě a zase opakovaly a opravovaly jednotlivé polohy i pohyby. Přes to, že byly jsme z několika žup, prostoná nacvičena byla stejně, až na několik malých oprav.

Stejný osud nás čekal na lodi. Již jsme si říkaly, že ta prostoná umíme jako "Očenaš", ale nic platno,

lenost. Sestra Malá, ač upozornila na několik nepatrných chybiček, hlavně pak na souhru, obdivovala naše přesně nacvičení a krásné "váhy", které u některých sester musely být zmirňovány vzhledem k sestram zdejším. Přijmuty byly všechny sestry, ale ani to nám nepomohlo a my prostoná opět musely cvičit každý den.

První neděli na sletišti byly jsme přítomny veřejnému vystoupení pěti žup pražských. Ženy i muži předvedli sletová prostoná. Co ukázkové číslo měly ženy cvičení na 46 kladinách a muži soudobá cvičení na 40 koních. V tomto vystoupení rozhodně cvičení žen dopadlo lépe. Přes to, že cvičení samo bylo dlouhé, bylo zpestřeno různými obrazci stavěním a seskupením kladin, pěkným provedením, což při tak velkém počtu cvičenek bylo dosti obtížné, přec bylo libivé. Bylo i co do skladby a volby prvků nesnadné, ale

Mezinárodní družstvo C. O. S. v Lyoně, Francie.
Pecháček, Effenberger, Gajdoš, Karafiát, Veselý, Riessner, Šupčík, Vácha.

musely jsme s chutí do toho. Jedno odpoledne byli jsme společně s bratry pozváni do I. třídy, abychom předvedli nějaké tělocvičné ukázky. Dvě družstva mužů a 12 sester zacvičila slet. prostoná vzorně a všem pasažerům se líbila, neboť byla působivá. Také v II. a III. třídě jsme měli veřejné cvičení a naše prostoná se líbila ladností i přesným nácvičkem.

V Praze čekal nás křest ohněm — rozřad'ovací závody. Byla pozvána náčelnice Č.O.S., sestra Milada Malá, aby přehlédla naše cvičení. Cvičily všechny společně. Jakou radost jsme měly i ona, když cvičení, které jsme se učily jen z papíru, aniž bychom byly přítomny těm nácvičným hodinám v jednotách a župách, všem těm poradám a opravám, které prodělávaly sestry zdejší, bylo nacvičeno správně. Jen ta "Cvičitelka" musela nám být vodítkem na tu ohromnou vzdá-

lenost. Správně volené, pouze co číslo ukázkové jen z vybraných cvičenek. Hudební doprovod br. Pospíšila byl jako vždy přílehající a každý pohyb správně vystihnout.

Druhou neděli byly jsme překvapeny krásným cvičením dorostenek. Vlastnímu cvičení předcházel složitý a dlouho trvající nástup, který byl dorostenkami sice přesně proveden, ale pro obecnost byl unavující. Rovněž tak i odchod. Cvičení samo působilo dojmem nezapomenutelným. Bylo to pole 14 tisíc modravých chrp, které jakoby se větrem vlnilo. Cvičení bylo vhodné, pěkně provedené, byť i dlouhé. Taktéž i úbor cvičební byl dobře volený pokud se barvy i střihu týče.

Třetí neděli dopřáno nám bylo divati se na slet členstva. Bylo to zase 14 tisíc žen, které jednoduchým nástupem zaujmully svá místa.

Na cvičišti vešly tři proudy, které se rozdělily na několik menších, jakoby naznačovaly větve od kmenu stromu, což bylo velmi pěkné, jelikož každý z těchto menších proudů pochodoval jiným směrem. Tyto lomily se na osmistupy, což jakoby mělo značit menší větvičky, až z těchto vytvořily se čtveřice, které na znamení z náčelnického můstku rozdělily se na svá místa. A mezi těmito tisíci jsme i my druhého dne byly. Nepřehledné řady byly kolem nás, nebylo možno poznat jednotlivce, a přec jen na každém jednotlivci tolik záleželo.

Že prostná žen nebylo cvičení snadné, uzná každý, kdo cvičení to znal, ale právě měly tím ženy přesvědčit, co všechno se dá docílit pečlivým nácvikem. Ony toho též docílily. Již toto první vystoupení ukazovalo, že volba cvičení byla dobrá. Dokazoval to soulad prvků jednotlivých, postup celého cvičení od úvodu až k oddilu čtvrtému, nutnost každé cvičenky ke smyslu pro celkový pořádek. Souhra byla docílena právě přesným a pečlivým nácvikem, k níž hodně pomáhala i ladná a velmi dobře každý pohyb vystihující hudební skladba br. Pospíšila.

Cvičení provedeno bylo pěkně. Ač někde dostala se tam cvičenka méně schopná, což při takovém množství se musí prominout, přec zanechalo dojem nezapomenutelný. Při mnohém pohybu jakoby stonky máků se ukláněly a zase zvedaly, neb zas jako vlna nesená polem klasů zašuměl vzduchem pohyb 28 tisíců paží. Zákryty nepřehledných řad byly správné, hlava za hlavou a přec bylo tak těžko toho docílit. Poznaly jsme to druhého dne samy na sobě, když nemilosrdný déšť místy zaplavil cvičišti a značky vůbec nebyly vidět. A tak jak ohromná tato masa podivuhodným způsobem rozvětvila se po té pláni, tak stejně zase odešla. Řada vedle řady shromažďovala se k sobě, menší proudy spojovaly se ve větší až zase velké tři proudy opouštěly cvičišti za ohromného jásotu diváků, kteří spravedlivě odměňovali za jejich přičinění.

Co vzbudilo u nás, amerických sester obdiv, byla práce vedoucích sester. Ať již mluvíme o cvičení dorostenek neb žen, máme na mysli, že celé to řízení těch tisíců a tisíců duší měly sestry v rukách samy. Jejich práce byla prakticky rozdělena, ať již v seřadištích, neb nástupu a odchodu, či při cvičení samém. Příkladná pro nás byla i jejich spolupráce a sesterství.

Není divu, že cítily jsme se mezi těmito sestrami šťastny. Splnilo se naše přání cvičiti s nimi o sletu a tak být alespoň činnými o tomto velikém svátku celého našeho bratrstva. Poznaly jsme tu příkladnou a věhlasnou kázeň a ta zlatá, sokolská srdce našich sester za mořem. I ony rády viděly nás mezi sebou. Daly nám to znát svoji srdečností, svým přátelstvím a sesterským chováním, a tak nemálo přispěly k našim krásným vzpomínkám na VIII. slet. Na zdar!

Ančí Vacková.

Mezinárodní závod v Lyonu.

Prvenství v mezinárodních závodech patří opět Čechoslovákům. Čeští Sokolové zvítězili v Lyoně ve Francii v tělocvičných závodech a znova proslavili dobré jméno sokolské. Byli to bratři: Pecháček, Effenberger, Karafiat, Riessner, Šupčík, Vácha. Za vedení bratra dr. Jndry Vanička. Družstva se umístila následovně:

	bodů
1. Čechoslováci	1198.797
2. Jihoslovani	1162.867
3. Francie	1152.230
4. Lucemburg	932.192
5. Belgie	876.995
6. Holandsko	820.507

Jako jednotlivci se umístili následovně: (uveřejňujeme pouze prvních 15).

	bodů
1) Šumi P., Jugoslavie	168.55
2) Effenberger J., Československo	166.288
3) Vácha L., Československo	165.046
4) Karafiat J., Československo	164.933
5) Pecháček F., Československo	163.996
6) Heeb E., Francie	163.70
7) Solbach A., Francie	163.10
8) Šupčík B., Československo	162.277
9) Riessner L., Československo	161.445
10) Derganc S., Jugoslavie	157.084
11) Primožič J., Jugoslavie	156.549
12) Gangloff F., Francie	154.95
13) Stukejl L., Jugoslavie	154.80
14) Sršeň Srečko, Jugoslavie	153.845
15) Straus A., Francie	153.55

Gratulujeme Č. O. C. ve staré vlasti i závodníkům k významnému vítězství!

Vedoucím v jednotách i v župách. . .

Pravidelné cvičení v jednotách budiž prováděno dle určitého rozvrhu cvičebního, upraveného dle místních poměrů a přístupného mládeži i členstvu.

Zvyšte návštěvu hodin cvičebních!

Při pravujte "Besídky" mládeže pro období zimní!

Připravujte ukázkou vzorné hodiny cvičební pro veřejnost jako agitaci k zvýšení návštěvy cvičení!

Provádějte řádné hodiny cvičitelské!

Pečujte o výcvik borců ve zvláštních hodinách!

Možno-li, proved'te vzorné "Akademie" tělocvičné v období podzimním!

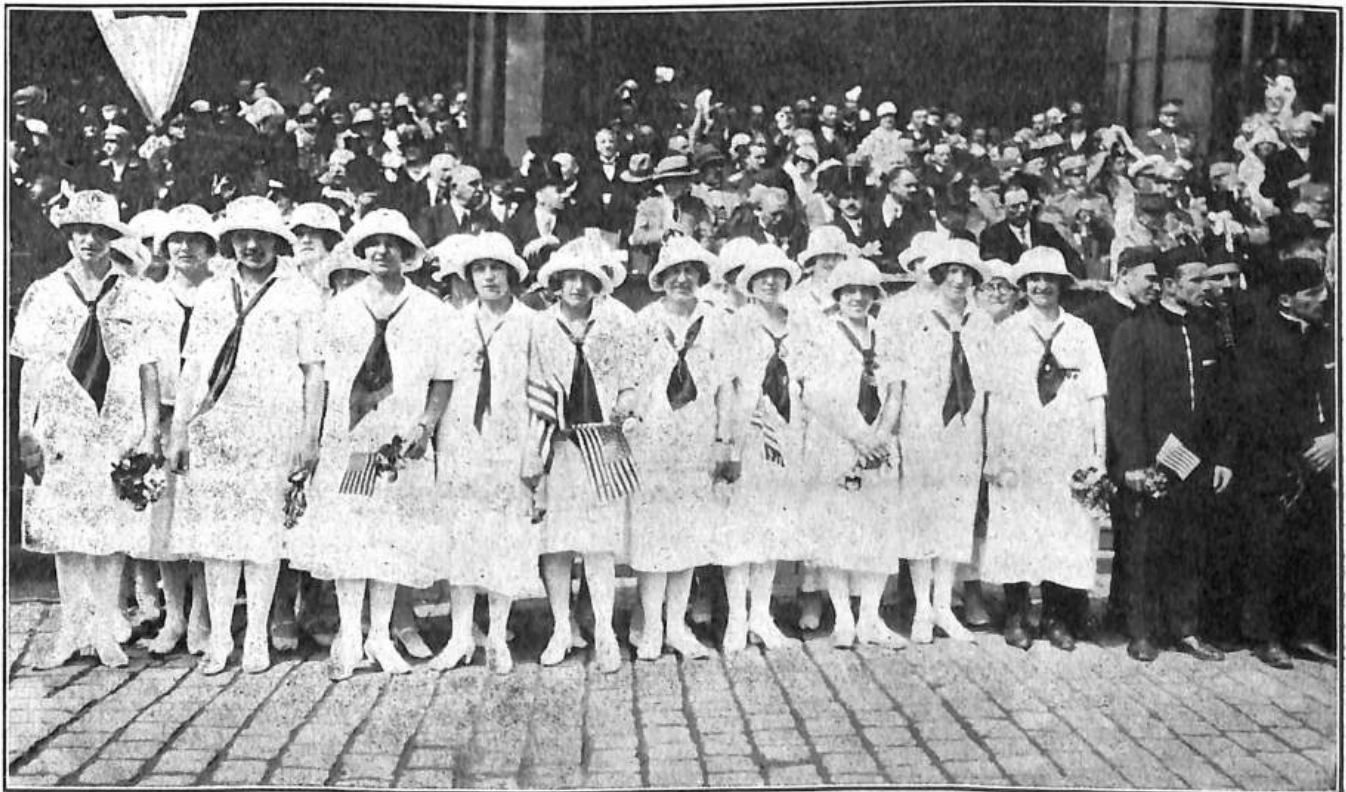
Udržujte nadále pravidelné proslovy před šikem!

Župy, pečujte o jednoty sdružené patřičnou pomocí a náležitými dozory!

Hodláte-li pořádati slety župní a závody, konejte již nyní přípravy!

Americké Sokolstvo ve slavnostním průvodu.

Americké Sokolice před Staroměstskou radnicí po slavnostním průvodu.

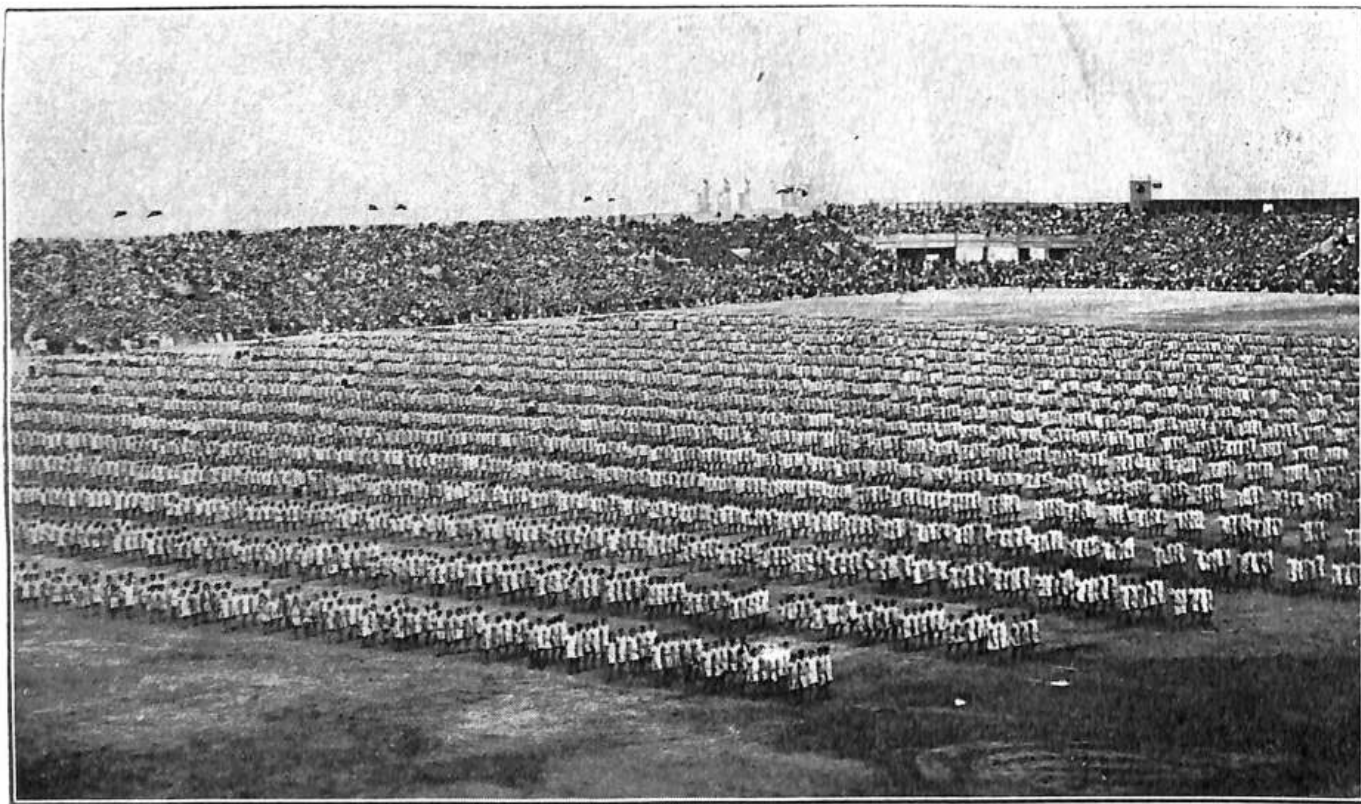
daná krásným ideálem svých zakladatelé Fuegnera a Tyrše. Přes 50 tisíc osob zúčastnilo se slavnostního průvodu tohoto.

Již od páté hodiny ranní procházely ulicemi města Prahy sokolské hudby, které hlásaly vrcholný a poslední den sokolského sletu. Po 6. hodině shromážd'ovali bratři a sestry ve svých jednotách a venkovští ve svých noclehárnách, odkud pak ubírali se na shromáždíště svých žup a kolem sedmé hodiny pak župy již ubíraly se na své stanoviště, jest předem jim byla vykázána. Kolem osmé hodiny většina jich byla již na místě připravena k povelu na pochod.

Asi o půl deváté hodině ranní byl zahájen pochod. V předu kráčeli členové náčelnictva s br. Bilkem, inž. Beránkem a Klingrem. Četa pořadatelů čítala 50 mužů. Na to následovali v počtu 46 mužů a žen hosté z Belgie, Francie, Švýcar, Anglie, Lotyšska, Rumunska

čtu 700 jezdců. V průvodu nešeno bylo 640 praporů a 13 vlajek a zařadeno v něm bylo 58 hudebních sborů. Celková účast na průvodu byla tato: Cizí hosté 46, slovanští hosté 354, Jihoslované 1788, muži v národních krojích 153, Sokolové v kroji 35,583, ženy v slavnostním kroji 10,778, ženy v národních krojích 88, jízda 700, hudební sbory 1,100, úhrnem tedy 50,590 osob.

Průvod ubíral se se shromáždíště na Vinohradech třídou Sokolskou, ulicí Mezibranskou, Václavským náměstím, ulicí 28. října, Národní třídou, Masarykovým nábřezím, ulicí Křížovnickou, Sanytrovou, třídou Pařížskou na náměstí Staroměstské, kde vzdal čest prezidentu Masarykovi, jenž seděl na balkoně staroměstské radnice spolu s rumunským korunním princem Nikolajem. Na tribuně pak pod balkonem radničním očekávali průvod členové ústředního zastupitelstva hlavního města Prahy s primatorem Dr. Baxou, četní hosté

Prostná zákyň.

a Argentiny. Po nich pochodovali hosté slovanští, a to nejprve československé Sokolstvo z Ameriky v kroji. Těch bylo 81 mužů a 40 žen kráčejičích za vlajícím americkým praporem. Ukrajinci zúčastnili se v počtu 14 mužů, ruský sokol měl 167 mužů a 14 žen v kroji a 26 v obleku občanském a po nich šli 4 Poláci. Svaz Slovanského Sokola reprezentován byl Jihoslovany, z nichž bylo 1214 mužů, 154 žen a 420 vojska, celkem tedy 1788. Na to pak šli členové Sokola v národních krojích, celkem 153. Za nimi nešena byla vlajka pana presidenta, za kterou kráčeli členové Č. O. S., nejprve předsednictvo a výbor a pak nešen byl prapor Č. O. S. Slavnostní výbor sletový byl v počtu 60 členů, po nichž kráčelo náčelnictvo mužů počtem 14. Na to následovali Sokolové seřadění dle žup, jichž bylo celkem 35,450, po nichž náčelnictvo žen, počtem 18 a zase ženy Sokolice seřaděné dle žup právě tak jako mužové, celkem 10,778. Jízda sokolská uzavírala průvod v po-

zahraniční i slovanští, zástupcové poslanecké sněmovny, senatu, jakož i armády, nejvyšší úřady a pod.

Bouře nadšení hučela na všech stranách podél cesty, kterou se průvod ubíral, vlny lidstva dmuly se prudce, takže spojenému úsilí policie, hasičstva, pořadatelů a mnohých dobrovolníků jenom stěží podařilo se udržeti ty ohromné zástupy lidu, které "Nozdar" provolávaly zdatným Sokolíkům a jarým Sokolicím. Květiny a kytice květin pršely na pochodující. Všechna okna, balkony, výstupky, lešení, všechna vyvýšená místa byla obsazena lidmi, kteří toužili spatřiti to nevidané divadlo, ten obrovský průvod Sokolstva Prahou. Nadšení lidu neznalo mezí a z toho nadšení čerpali také silu ti, kdož pochodovali v úmorném vedru dne.

Na podstavci sochy sv. Václava na Václavském náměstí skvěla se záplava národních krojů Valachů, kteří jásotně pozdravovali průvod. U mostu Legií vi-

tala průvod velká skupina legionářů. U pomníka Karla IV. na náměstí Křížovnickém zdravili průvod řezníci oděni v historických krojích. Když první řady ocitly se na Staroměstském náměstí, tu zazněly fanfáry z Týnského chrámu. Ohně zaplály kolem pomníku Husova a na tisíce žárovek zaskvělo se na radnici staroměstské, kde na balkoně president Masaryk a dole na tribuně zástupcové města Prahy a cizí hosté přehlíželi průvod.

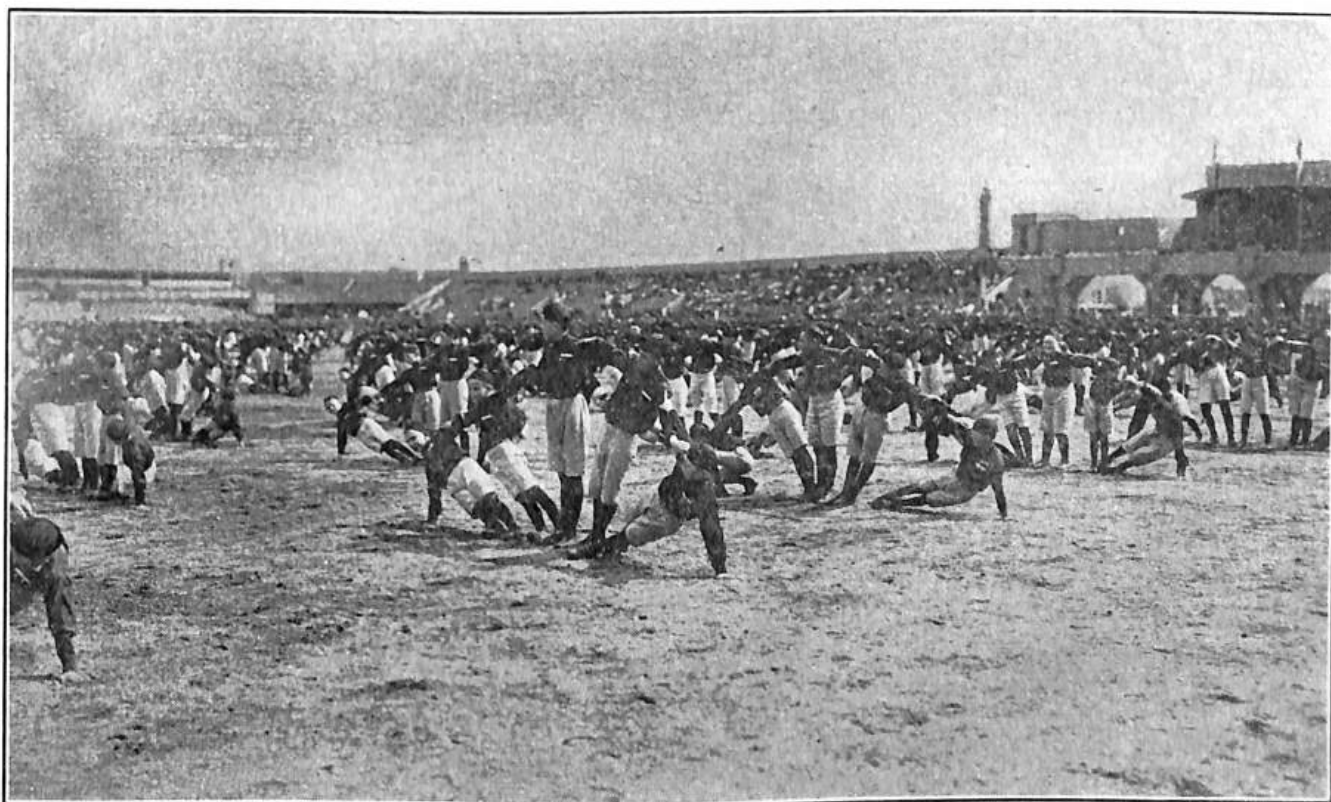
Teprve po 11. hodině dopoledni začaly přicházeti ženy na náměstí a začaly zaujímat místa, které jim byla ponechána muži, kteří zaplnili náměstí jenom částečně, zbytek jich pak odcházeli do sousedních ulic, aby také pro ženy zbylo místo. Celkem tři hodiny trval ten mohutný, nevidaný sokolský průvod Prahou.

Když poslední řady průvodu minuly radnici a pochodující stanuli v klidu, tu starosta Č. O. S., br. Josef

nosti, jež nás a celý národ v budoucnosti očekávají, ačli v lidu našem je dosti hrdosti a sebevědomí, a dosti touhy po důstojném a svobodném žití příštím.

Putujeme sem v dnešní den památný, v němž český národ se sklání ve zbožné úctě před slavnou památkou Mistra Jana Husa, jehož velebná socha se tyčí ve středu našem tak, jak se tyčí celý jeho zjev v srdcích oddaného lidu českého, jehož jménem a vůlí dnes manifestujeme zjevně a vroucně svůj nezměrný a neutulitelný obdiv a hlubokou vděčnost vznešené postavy Mistra Jana, tomu neohroženému zápasníku za naše češství, za drahé statky lidské, mravnost, pravdu a svobodné přesvědčení v dobách největší bídě mravní, středověku.

Šetřice náboženského citu každého, nemáme k uctívání tomu zapotřebí bojových hesel, ani útoků, neboť zjev Mistra Jana Husa jest vysoko povznesen nad

Prostná záků.

Scheiner, vystoupil na připravené řečníště a proslavil skvělou řeč, která v mnohých místech byla bouřlivě applaudována. Řeč jeho zněla:

“Slovutný bratře primátore, bratři a sestry!

Po šesti letech úsilné, nadšené práce, zaměstnávající plně celý statisícový tábor sokolský, po letech radostného ruchu a vypjatého úsilí, konáme ve Zlaté Praze naši svůj osmý slet, abychom společně s ostatními bratry slovanskými před zraky svého národa a shromážděné ciziny osvědčili, jak konáme úkol, důvěrou národa nám svěřený.

Tak, jako o sletech předešlých jsme putovali na tato všem nám drahá místa a zde skládali slavné sliby, jak chceme nadále postupovati za vytčeným vznešeným cílem, tak i dnes přicházíme v semknutých řadách, abychom se poklonili majestátu ducha dějin, mluvícímu k nám těmito svědky velkých dob naší minulosti a připomenuli sobě z ducha toho velké povin-

všednost denních sporů. Uctívání to vyvěrá z hlubin přesvědčení českého člověka, pokud se neuzavírá pravdě dějin a ušlechtilému nazírání, uctívání to jest mocným ohlasem české duše, té duše české, kteráž z touhy po dokonalém životě lidském ústy Mistra Jana před 500 lety se opřela vykořisťování národního, náboženského a mravního citu, protestující proti zhýralému životu tehdejších vrstev.

A prohlašujeme slavně a nepokrytě, že není a nebude žádné moci, žádného i sebe většího nátlaku, jenž by mohl utlumiti v nás slavnou památku Mistra Jana, největšího našeho heroa národního, a že rozhodně a semknutě budeme památku tu vždy a proti každému hájiti, neboť uctívání památky Husovy ztotožňujeme se ctí, svědomím a mravním příkazem celého národa.

Proto skloňme, bratři prapory své před viditelným tímto znakem postavy Mistrovny, obnažme hlavy své, pokloňme se za miliony českých duší, jež s námi v

okamžiku tomto cití a myslí, světlé památce Mistra Jana, jako zářícímu vzoru neohroženého zastávce národa a vznešených idejí, z nejčistšího zřídla lidské ušlechtilosti prýstvicích a slibme si, že ve šlépějích jeho chceme kráčet, bránice pravdy ve všem a proti všem."

Prapory se skláněly, muži sejmuli čapky, hosté povstali. A hromové "Slibujeme!" rozlehlo se náměstím. Následovala minuta zbožného, dojemného ticha, do níž ozval se husitský chorál "Kdož jste, boží bojovníci", jež zahrála hudba na ochozu týnské věže.

Starosta dr. Scheiner potom pokračoval:

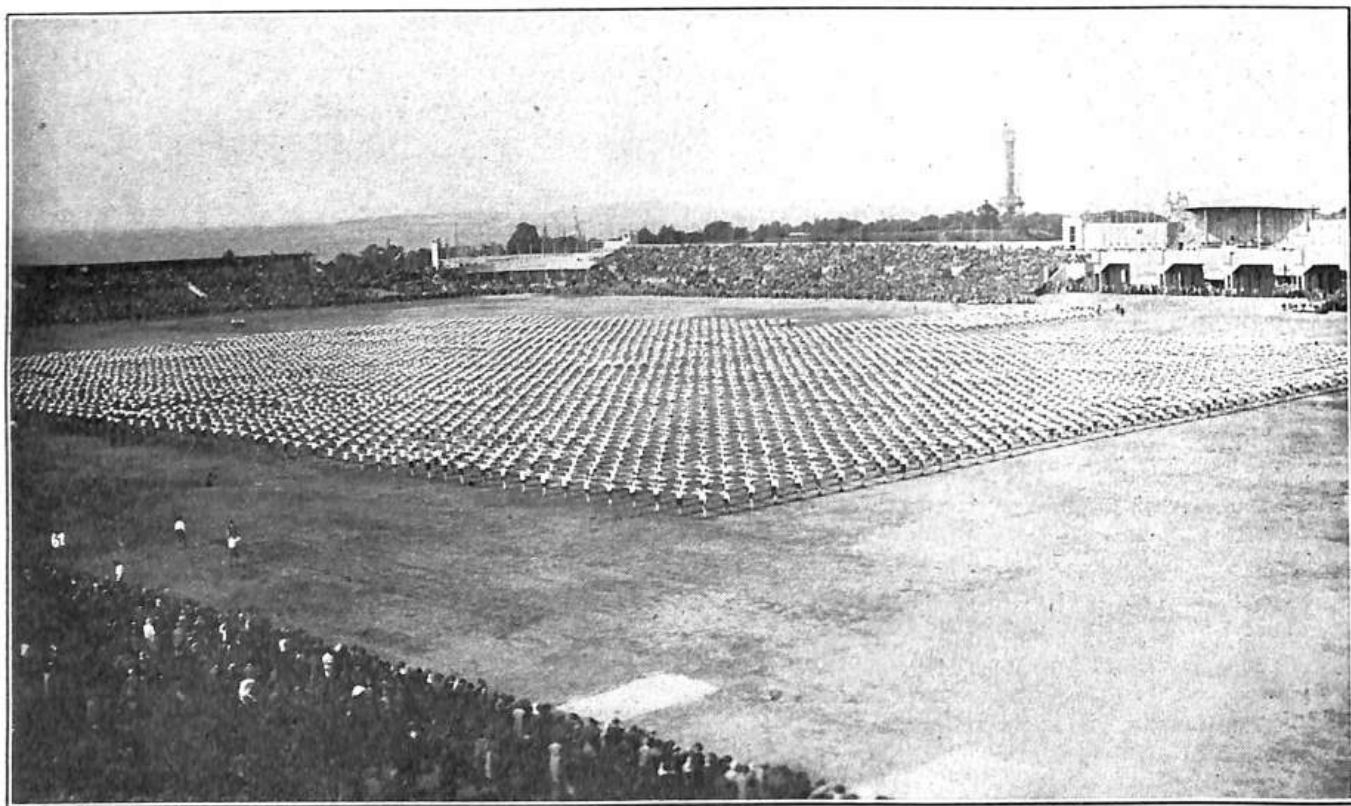
"K tomuto našemu projevu památce Mistrově poji se i hold náš tomuto slavnému dějišti velkých dob, naší Zlaté, Slovanské Praze.

Jestliže celý národ vzhlídí k Praze jako k symbolu své historie, své síly i svého rozvoje, jako k předmětu své hrdosti a nadějí, tož my, Sokolové, s tím větší od-

va opětující sliby své, že nezlomnou vůlí a nadšeným odhodláním půjdeme dále k vysokým metám, jež nám vytýčila neskonala láska k národu a starost o jeho bytí a rozvoj.

Prosti všech postranních úmyslů, prosti všeho stranictví a veškeré nenávisti a zloby, otravující sotvaže vypučelý svobodný život náš, dáváme se cele ve služby svého národa, stojíce na stráž jeho cti, pokroku a svobody, kýmkoliv ohrožené. Tomu jsme ochotni přinášeti nejkrajnější oběti, bude-li třeba i životy svými — jak jsme rádi přinášeli v dobách velkých zápasů za naši svobodu.

Tim dýše cele i tento náš slet, který nám není žádnou planou okázalostí, ale vážným projevem úsilovné práce, neboť co krásnějšího a výmluvnějšího můžeme národu svému i ostatnímu světu předvésti, nežli unášející obraz ukázněné síly, vypěstěné odvahy a krásy

Cvičení středoškolského studenstva.

danosti lneme k máteři měst českých, neboť ona prvá slyšela a radostným srdcem vnímala plamenné výzvy Tyršovy, budící v národě odvahu a smysl pro nový, silný a zdravý život, ona pozdravila první prapor sokolský a v jejich zdech vyrostlo velké dílo Fuegnerovo, první náš svatostan, z něhož se nesla světlá idea sokolská do všech krajů českých.

Od té doby Praha se stala mohutnou odezvou a oporou našeho sokolství, provázejíc přízni a vzácným porozuměním všechny jeho záměry a činy, ona byla dějištěm sedmi sletů, jež všechny se hluboko vryly do osudů našich národních. I tentokrát se zvýšenou radostnou ochotou uvítala slet náš a zahrнула nás svojí láskou, jejíž horký dech jsme právě cítili, když jsme se bráli středem bouřlivého jáso tu jejími ulicemi.

Výmluvným výrazem našeho vděku nechat' jest vroucí hold náš, který k rukám tvým, slo utný bratře starosto, a slavný sbore starších, tímto skládáme, zno-

mládeže, oddávající se závodům a mužným cvikům bez jakékoli touhy po zisku a slávě, ale s vědomím a přesvědčením, že tu jde o vážnou povinnost k vlasti a k národu, tolikrát k zemi sraženému, tolikrát znovu se vztyčivšímu a podnes tolikerou nástrahou vně i uvnitř ohroženému.

Věříme pevně v konečné vítězství věci naší, vždyt' ona uchvacuje čím dále tím širší řady lidu našeho, vnikla daleko za oceán a v širé kraje Slovanstva, čím dále, tím těsněji sblížujíc národy naše k vespolečné nadšené práci pro povzbuzení všeho lidu slovanského.

Hle, dnes podáváme Praze divadlo v dějinách národa našeho a Slovanstva dosud nevidané, pořááme ve zdech jejich slet svůj společně s bratry jihoslovanskými, jichž tisícové pluky zaplavily její ulice a naše sletišť, manifestující způsobem srdce naše strhujícím věrnost bratrskou a oddanost k společné ideji. (Hlučné volání slávy.) A s nimi poji se i četné zástupy našich

bratři a sester zaoceánských i ostatních větví slovanských v společné práci, kterou bok po boku a rámě vedle ramene chceme se probít ke společné metě nezkráceného a svobodného rozvoje všeho Slovanstva, poslouchající slavných příkazů, nesoucích se k nám z hlubin dávné minulosti a pohnutých dob našeho probuzení.

Chceme jít takto v čele slovanského lidu lámati přehradu a odklizeti, byť i staleté spory, vnášejíce v něj lásku bratrskou a smysl pro nový, jasný, ušlechtilý zdravý a silný život.

Tak jasně a zřetelně prohlašujeme. A ty, zlatá, slovanská, sokolská Praho, budiž svědkem slibů našich! Na zdar!"

Hromové "Zdar!" shromážděných tisíců provázelo souhlasem poslední slova starostova.

Na tento projev odpověděl primátor hl. města Prahy br. dr. K. Baxa takto:

"Bratře starosto! Po osmé přicházíte na místa, kudy tolikrátě kráčely dějiny českého národa, abyste sami posvětili naše Staroměstské náměstí v dobách, kdy jsme nebyli samostatnými, na místo radosti a pevné víry v budoucnost. Na svých junáckých pochodech Prahou nesli jste naději ve vlastní sílu. Vaše ukázněnost a odvaha věštily blízky příchod vítězství. A přišlo. Poslední váš slet byl nadšeným jásotem osvobozeného národa. Dnes zastavujete se na své cestě Prahou nejprve u pomníku Husova. Dopravujete dílo, které nám nebylo přáno vykonati před jedenácti roky. Tenkrát se chystala Praha v dějinný okamžik 500 jubilea Husova při odhalení tohoto pomníku vzdáti hold památce velkého Mistra za účasti všech vrstev národa a za účasti zástupců celé vzdělané světové veřejnosti, a ukázati všemu vzdělanému světu, co Jan Hus a s ním národ husitský vykonal v duševním hnutí Evropy pro všeobecný kulturní rozvoj lidstva. Tenkrát cizí moc dovedla zmařiti tuto manifestaci.

Dnes se toho dožíváme. Ejhle, za přítomnosti zástupců tolika osvícených národů, za přítomnosti zástupců všech větví slovanských, za přítomnosti náčelníka vlastního našeho státu, před tváří tolika tisíců nadšeného lidu uctívá Sokolstvo a s ním Praha veřejně a slavně památku nejpřednějšího syna svého, bojovníka za svobodu svědomí a za mravní a národní povznesení svého lidu. Váš projev najde dojísta radostný souhlas všech upřímných ctitelů našeho velkého Mistra.

Bratře starosto! S radostí přijme celá česká veřejnost tvoje slova, že Sokolstvo samo, prosto všeho stranictví, dává se cele do služeb národa.

Přejeme si všichni, aby duch vašeho obdivuhodného bratrského zřízení sokolského pronikl všechny vrstvy národa, aby vědomí odpovědnosti, mužná kázeň a síla ducha i těla staly se majetkem celého národa.

A na tvůj slib, učiněný dnes slavně na tomto památném místě, slibuji ti, že Praha zůstane věrnou strážkyní mravních hodnot národa, že zůstane národní a domovem všeho Slovanstva, že chce býti stále ochránitelkou sociálně slabých, spravedlivou ke všem a že zůstane také jako matka českých měst odhodlanou vůdkyní v práci za naši samostatnost, tak těžce vydobytou a dnes tolika nebezpečím ohrožovanou.

Před tváří našeho presidenta, za účasti přátel zahraničních a našich bratří slovanských podává si Sokolstvo a Praha ruku k další práci na zabezpečení a rozkvět našeho národa. Na zdar!"

Trojnásobné "Zdar!" zahřmělo náměstím. Národ-

ními hymnami hold Sokolstva Sokolské a Slovanské Matičce Praze ukončen.

Poslední sletový den odpoledne zahájeno bylo cvičení na sletišti po třetí hodině. Nejprve nastoupili muži ku prostým. Nástup jejich byl bezvadným, snad lepším nežli kteréhokoliv dne předcházejícího, ač bylo již na nich znáti jistou únavu. Přes to však cvičili přesně a správně a vytrvali až do konce.

Po páté sestavě prostných vystoupil na náčelnický můstek lord-mayor města Londýna, p. Newton, jenž podal náčelníkovi br. Jindru Vaničkoví vavřínový věnec a oslovil ho těmito slovy:

"Náčelníku Vaničku! Jménem delegace města Londýna blahopřeji vám k velkolepému úspěchu sokolských cvičení, jichž jsme byli svědky v těchto památných dnech. Dovolte, abych Vám odevzdal jménem svých kolegů tento prostý symbol vítězství, kterého dobyla sokolská myšlenka u vašeho národa a národů slovanských, a kterým přispěla k velikému stabilizačnímu dílu světového míru. My Britové považujeme Sokolstvo za jednoho z nejdůležitějších mírových činitelů v Evropě a budeme mít v úctě vás i ty vůdce vašeho hnutí, kteří zasvětili svůj život tomu, aby dosaženo bylo takových velkolepých a světově závažných výsledků. Nazdar."

Br. Dr. Jindra Vaniček tak odpověděl na toto oslovení:

"Vaše Lordstvo! Jest mi velikým potěšením, že z vašich rukou, jakožto představitele hlavního města jednoho z největších národů na světě, přijímám tento věnec. Vedle uznání členstva jest mi toto vyznamenání největším uznáním mé práce. Přijímám věnec tento nikoliv pro sebe, ale pro ty tisíce neznámých bratří, kteří pomáhali vytvořiti toto veliké dílo, jehož jste byl svědkem. Děkuji Vám."

Po tomto výstupu propuklo cvičící členstvo a s ním obecenstvo v hromový, dlouho neutuchající jásot.

Společná prostná žen následovala co druhé číslo programu. Nástup i cvičení provedeny byly velmi dobře, ale chlad deště i v den ten spadl, jakoby již to patřilo k programu a osvěžil mnohé znavené Sokolice.

Po prostných žen vystoupili Sokolové z východomoravského kraje s cvičením úpolnickým. Za hudebního doprovodu 462 cvičenců provedlo šerm krátkou holí, zápas, kroužení holí a rohování ve dvojicích.

Na to podruhé vystoupili ženy v župních celcích a provedly velmi pěkně své cvičení.

Sokolská jízda následovala po ženách a provedla velkolepý rej, který obecenstvo nesmírně zajímal a věru byl velice pestrým a sviží. Bylo viděti, že Sokolové dovedou se mrštně pohybovati nejenom při prostných, nýbrž i na koních při různých obratech.

Naposled pak vystoupilo československé vojsko, které pod velením plukovníka Šidilka předvedlo ukázkou boje.

Na konec pak bylo defilé. Napřed šel československý pěší prapor, za ním vojsko jihoslovenské a potom zase československé vojsko. Defilovali před presidentskou loží, kde vzdali čest prezidentu T. G. Masarykovi, milovanému tatičkovi Republiky Československé. Působilo to věru velkým dojmem, když vojska dvou osvobozených států vzdávala čest prezidentovi.

Tak skončena byla nejmohutnější slavnost sokolská, VIII. Všesokolský Slet v Praze, jenž zajisté nezpomenuitelně vryl se v duši i srdce mnohých Sokolů, Sokolic, jakož i přátel Sokolstva. A teď zase k tiché práci, k přípravě k metám ještě vyšším!

Vystoupení Sokolstva na lodi George Washington.

Ani na cestě nedali si pokoje čili cvičenci a svěží cvičenky a každého dne dosti dlouhou dobu věnovali zkouškám, aby plně připraveni mohli vystoupiti před celou československou veřejností na VIII. Vsesokolském Sletu v Praze. Nebyly však nadarmo jejich přípravy, neboť vystoupením o Sletu dokázali, že Sokolstvo americké, ač daleko slabší nežli Sokolstvo ve staré vlasti, nedá se zahanbiti svými bratřími a sestrami v Československu a že schopno jest právě tak krásných výkonů tělocvičných a symbolických jako Sokolstvo ve své rodné zemi.

Nejenom však konali zkoušky po cestě na lodi, nýbrž i veřejně vystoupili v saloně I. třídy před vybraným americkým obecnstvem a také tam sklízeli bouři pochvaly za své krásné výkony. Representační vystoupení Sokolstva odbývalo se na lodi George Washington dne 14. června o 3:30 odpoledne, tedy někde tak asi uprostřed Atlantického oceánu. Již dlouho před zahájením scházeli se cestující I. třídy a návštěva byla vskutku veliká, takže mnozí pro nedostatek místa byli nuceni státi, ale setrvali všichni, ačkoliv program trval skoro tři čtvrtě hodiny.

Vystoupení toto, které bylo řízením náčelníka A.O.S. br. Jarky Jelinka zahájil náš krajan a nadšený přítel Sokolstva, ač rozený v Americe, p. Kareš Schwimberský, kapitán new-yorského hasičstva ve výslužbě, jenž v I. třídě na téže lodi jel na slet. Týž představil co řečníka Dr. L. Štolfu, který v anglické stručné řeči promluvil o Sokolstvu, jeho cílech a prostředcích, jimiž cíle toho dosáhnouti se snaží.

Promluvil asi takto:

“V krátkém čase, který vyměřen jest životu našemu na této zemi, jedenkaždý z nás snažíme se vykonati něco, dosáhnouti něčeho, státi se něčím. Mnozí chtějí se státi bohatými, někteří po slávě touží a jenom málo jest těch, kdo tak připravují se k svému úkolu životnímu, aby co nejvíce prospěli svým bližním. Ač tedy účel a cíl života různí se u různých lidí, základ, na němž stavíme, jest týž u všech lidí, všech zemí, všech národů. A ten pevný základ, na němž jedině lze stavěti, jest zdravé a vyvinuté tělo, zdravý a vyvinutý duch. “Zdravý duch ve zdravém těle,” říkali staří Římané. A na tom základě založeno bylo Sokolstvo, jehož účelem jest vychovávat dokonalé muže, dokonalé ženy, dokonalé tělesně, duševně i mravně. “Sokol” jest jméno naší organizace, kteréž jméno odvozeno jest od silného, rychlého ptáka, který na perutích svých ladně a rychle vznáší se k azurovému blankytu: Sokol jest nám odznakem síly, bystrosti a svěžesti. Sokolská výchova tedy znamená výchovu k největšímu pokud možno rozvinutí všech žádoucích schopností a vlastností tělesných i duševních. A že cíle toho dosaženo bylo v americkém Sokolstvu, to dokazuje to, že naši členové v době světové války ukázali se býti sto procent schopnými pro vojenskou službu. Sokolové bojovali nebojácně a umírali hrdinně nejen v armádě a lodstvu Spojených Států, nýbrž i v českých legiích ve Francii, v Itálii, v Rusku a na studených, nepřehledných pláních Sibíře. Sokolové vzali do svých rukou otěže vlády nově utvořené Republiky Československé, když Rakousko-Uhersko shroutilo se pod náporom spojeneckých armád, když cizácká dynastie habsburská zdrčena byla kolem neúprosného osudu. V červnu předešlého roku pořádali jsme Slet ve stadiu Grantova

parku v Chicagu, kde na tisíce diváků přihlíželo ladným prostocvikům a úžasným výkonům dokonale ovládaných lidských těl. A nyní v počtu skoro celého tisíce jedeme na slet všeškerého Sokolstva ve starodávné matičce Praze, abychom shlédli tisíce Sokolů a Sokolic v krásných jejich cvicích. Z pohledu toho čerpati budeme nadšení a sílu pro práci další, práci v budoucnosti, abychom blížili se stále více k ideálu Sokolství! Sokolstvo za svůj ideál si postavilo vychovati dokonalého muže, dokonalou ženu, dokonalé tělesně, duševně i mravně, jsouc přesvědčeno, že to jest jediný základ, který jest dosti pevným, aby na něm vztýčena byla velkolepá budova lidské spokojenosti, lidského štěstí.”

Po proslovu Dr. L. Štolfy zapěl smíšený sbor řízený vždy čilým cedar-rapidským br. Frantou Machovským dvě národní písně “Boleráz” a “Tancuj”. Obě písně zapěny byly velmi pěkně a odměněny byly potleskem přítomných.

Na to cvičenci a po nich cvičenky předvedli ukázkou sletových prostných. Ladné a přesné jejich výkony uchvátily všechny přítomné, kteří je velice pozorně sledovali. Bylo viděti na tvářích jejich překvapení nad novostí cviků, nad něčím, co mnozí z nich snad ještě nikdy neviděli. Po skončení obou cvičení strhl se bouřlivý, dlouho trvajicí potlesk.

Ku konci smíšený sbor zapěl naše národní hymny “Kde domov můj”, “Nad Tatrú sa blýská” a americkou národní hymnu.

Program ukončen pak byl krátkým proslovem p. Schwimberského, který poděkoval přítomným za jejich pozornost a znovu je upozornil na VIII. Slet Vsesokolský v Praze.

Nová bašta Sokolství.

Sokol Havlíček Tyrš oslavil otevření nádherné přestavěné Sokolovny.

Po dlouhé, úsilovné a obětavé práci konečně dočkali se členové Sokola Havlíček Tyrš otevření své, nyní nádherně upravené Sokolovny, skutečného to paláce ne šlechticů, nýbrž šlechetných zásad sokolských, útulného sokolského domova nejenom pro dospělé, nýbrž i pro mládež, mocné bašty Sokolství. Jest to velice významným pro Sokolství v Americe, že v posledních letech postaveno bylo několik obrovských tělocvičen, což nezdá se nikterak navštěvovati tomu, že by bylo Sokolství a Čestství v Americe na úpadku, spíše jest důkazem, že Sokolství, ten výkvět a páteř našeho národního života, bují životem zdravým, životem svěžím, který jest plnou zárukou toho, že ještě dlouho žiti a pracovati bude na poli výchovy tělesné i duševní, i na poli národním.

Otevření nové budovy spojeno bylo se slavnostmi, jež rozděleny byly na tři dny a jejichž průběh byl skutečně důstojný příležitosti, za kterou byly pořádány.

Prvním podnikem byla slavnostní akademie, která pořádána byla v pátek dne 10. září. Akademie zahájena byla proslovem předsedy slavnostního odboru br. J. Brouka, jenž uvítal přítomné a tlumočil svou radost nad tím, že tak veliké dílo bylo dokonáno. Na to Dělnický Pěvecký Sbor “Lyra” pod řízením svého sborníka p. Kubiny zapěl Smetanovo “Věno”. Přednes byl velmi krásný, takže obecnstvo nikterak neskrblilo

bouřlivým potleskem. Po nich začky taneční školy sl. May Hradecké (6-letá Helenka Kubitová co motýlek a 12-letá Grace Doubková v cikánském tanci) podaly za doprovodu Ellis Doubkové a B. Burdové ukázkou svého tanečního umění, která se velice líbila. Také sl. Hradecká vystoupila. Bratři Brouskové, mladíci synové kapelníka p. Brouska, okouzlili přítomné krásnou hrou na xylofon tak, že byli nuceni přidati ještě zvláštní čísla. Známa česko-americká umělkyně pí. Mařenka Havelková zapěla potom libezným hlasem arii z opery "Libuše", doprovázena jsouc na piano p. Kubinou. Potlesk obecnstva vyžádal si od ní ještě jednu píseň. Hned po ní ohlášen byl mayor města Chicaga Dever, jenž nebyl sice na programu, ale kýmsi pozván, mile rád se dostavil mezi nás, aby promluvil několik slov. Zmínil se, že zná dobře Čechy a že ví, že z českých přistěhovalců stávají se dobří občané. A není divu, když mají tak dobré organizace, jakou jest Sokolstvo. Blahopřál členům Sokola Havlíček Tyrš k jejich nádherné budově, která zajisté bude střediskem jejich práce tělocvičné, osvětové, jakož i sociální. Po jeho řeči předvedeno bylo cvičení mužů na trojbradlí, které

V sobotu, dne následujícího, odbýván byl slavnostní sokolský ples, který se skvěle vydařil.

V neděli odpoledne odbývala se v nově upravené dvoraně veřejná valná hromada, ku které pozváni byli zástupcové Sokolstva, českých spolků, jakož i jiné vynikající osobnosti, mezi nimi také přítel našeho lidu, kongresník John J. Gorman.

Valnou hromadu zahájil případným proslovem starosta jednoty br. J. Makyta, jenž uvítal srdečně přítomné obecnstvo, jakož i hosty a zástupce spolků národních, podpůrných organizací, zástupce města, okresu, státu i kongresu. Ve své řeči krátce vylíčil dějiny jednoty Havlíček-Tyrš a zvláště zmínil se o její práci v osvobozovací akci. Z jednoty celkem 77 bratři dobrovolně odebralo se na bojiště, aby pomohli vydobývat svobodu našemu českému národu. Upozornil na horlivou spolkovou činnost jednoty, která vždy stála v popředí sokolského hnutí a nutně potřebovala vhodný stánek, útulný domov, v němž ještě lépe by pracovat mohla na úkolech sobě vytčených. Poukázal také na to, že ovšem zrestaurování Sokolovny znamená obrovské břemeno pro jednotu, ale pravil, že jest jist,

Sokolovna Havlíček-Tyrš.

provedeno bylo znamenitě. Druhý díl slavnostní akademie zahájen byl vystoupením čilého pracovníka sokolského br. Karla Nováka, který přednesl Vrchlického báseň "Ropuchu", v které velmi případně líčeno jest sobectví a ziskuchtivost. Přečasně solo na flétnu sl. Karoliny Solfronkové tak se líbilo, že musela přidati ještě jedno číslo. Po ní zapěla pí. Libuše Prokopová "Skřivánčí píseň" z opery "Hubička", doprovázena jsouc na piano virtuosem p. Vl. Polivkou. Dělnický Pěvecký Sbor "Lyra" zapěl pak sbor "Nejkrásnější perlo světa naše vlast je milená." Za doprovodu přílehlavé hudby provedly pak ženy prostrná cvičení. Na to předvedeny byly krásné a působivé antické sochy. Br. Jaroslav Turek pak za doprovodu sl. Gruenerové zapěl "Když mě stará matka", "Vodu, vodu nechcem" a "A já sám, vždycky sám." Starší bratři zacvičili potom na bradlech několik sestav a provedli cvičení vskutku vzorně. Závěrečným číslem, které bylo velice vhodné a zdařilé, byl živý obraz "Hold Sokolstva nové vlasti." Američtí Sokolci i Sokolice v krojích byli vhodně sestaveni ve skupiny kolem symbolu Svobody, třímající v ruce hvězdnatý praporek americký.

že členstvo bude konati svou povinnost a že takto přece podaří se umořiti obrovský dluh na majetku tom váznoucí. Zvláště vyzýval rodiče, aby posílali své děti do tělocvičny a spolky, aby také hmotnou podporou vůči jednotě Havlíček Tyrš neskrblili. Za případnou svou řeč byl starosta br. J. Makyta odměněn bouřlivým potleskem obecnstva.

Pěvecké kvarteto Sparty, skládající se z br. Kouby, Burgra, Krajceviče a Koláře, zapělo dvě písně, které se velice líbily.

Br. Schuetz představil potom dalšího řečníka, vzácného hosta, kongresníka 6. illinoisského distriktu John J. Gormana, jenž promluvil velice případnou řeč, z které bylo viděti, že jest nejenom dobře obeznámen s americkými Čechy, nýbrž že jest jim také upřímně nakloněn. Nejprve blahopřál jednotě Havlíček Tyrš k tomu, že tak nádherný domov si postavili, který zajisté bude jejich chloubou a to tím více, že jest málo jiných národností, které tak krásnými spolkovými budovami v Chicagu se mohou vykáhati. Zmínil se, že dobře zná Čechy, an dlouhá léta mezi nimi bydlil a pracoval, a že si jich velice váží, protože poznal, že z nich stávají se dobří občané nové této vlasti, občané,

kteří vědomi jsou si svých povinností a vždy s hrdostí a poctivostí je vykonávají. Nejezdějí Čechové do Ameriky jako mnohé jiné národnosti jenom za tím účelem, aby si zde peníze vydělali a pak vrátili se do vlasti, nýbrž proto, aby se zde usadili, založili si své domovy a svou pili a svým přičiněním přispívali k rozvoji veliké této země, k níž vždy upřímně lnou a při každé příležitosti na jevo dávají, že souhlasí s ideály a zásadami, na nichž velká tato země byla založena. Čechové v Americe jsou přátelé svobody. Čechové jsou budovatelé domovů a vlastní domov jest snad nejdůležitější složkou při výchově dobrých občanů. Čechům patří zasloužená čest za to, že mocně přispěli ku zbudování Chicaga, Cicera, Berwyn a jiných českých osad. Na konec pak ještě se zmínil o prohibici, proti které ostře se postavil již svou řečí proslovenou v kongresu dne 26. června tohoto roku. Ústava Spojených Států zaručuje lidu ve svém znění svobodu v jednání a svobodu v tom, jak chtějí vyhledávat svého štěstí, jakých zábav chtějí užívat, co chtějí jísti a co chtějí pít. Prohibice jest tedy přímo proti ústavě, když bere lidu právo, které ústavou jest mu zaručeno. Prohibice docela sklamala. Před prohibicí lidé, kteří konali těžkou práci den ode dne, osvěžili se a trochu rozveselili tím, že na večer vypili trochu dobrého a zdravého piva. Při tom ani nepomysleli na silné nápoje, které se nyní daleko více požívají nežli tomu bylo před prohibicí. Střídmost jest, k čemu máme směřovati a v zájmu střídmosti a na ochranu zdraví a mravů našich dětí musíme změnit Volsteadův zákon. A jakmile lidé budou moci dostati dobré pivo, tu rozkoš z přestupování zákona pomine. Proto postavil se proti prohibici a vytknul si za úkol docíliti alespoň toho, aby dobré pivo bylo dovoleno v mezích prohibičního zákona. Řeč kongresníka Gormanova přerušena byla několikráte bouřlivým souhlasem přítomných. Řečník dal na jevo, že nejenom dobře zná Čechy, nýbrž i s nimi sympatizuje a hodlá v jejich prospěch pracovati.

Po kongresníku Gormanovi ujal se slova československý konsul v Chicagu, Dr. J. F. Smetánka, který blahopřál upřímně členům Sokola Havlíček-Tyrš k ukončení jejich veliké práci. Zmínil se o tom, že při Sletu ve staré vlasti přesvědčil se o tom, co dovedou Sokolové a co jenom Sokolové jsou s to provést. Nová budova jest novým krokem ku předu, novým důkazem, že jednota Havlíček-Tyrš vždy konala své povinnosti. A patří-li které jednotě největší čest za to, co vykonali během války pro svou starou vlast, pak jistě jest to jednota Havlíček-Tyrš, která stála na místě prvním.

Br. Josef Plaček, starosta A.O.S., ujal se potom slova. Nejprve projevil své politování nad malou účastí z řad vlastního Sokolstva na slavnosti tak důležité, tak významné. Zmínil se také o tom, že v této budově bude možno více dělati pro mládež, více pro ni pracovati a víc si jí získávat nežli v zastaralé budově, která nemá moderního pohodlí, nemá moderního zařízení. A vychovávat a získávat mládež, jest nejenom povinností, nýbrž životní otázkou každé sokolské jednoty. Ve staré vlasti jest Sokolstvo páteří národa a tou musí býti i v této vlasti nové, kde jeho poslání jest vysoce významné, ale práce daleko nesnadnější nežli v Československu. Ku konci své řeči zmínil se ještě o tom, že přítomen byl v místnosti br. Ant. Čermák, předseda okresní rady, ale musel se vzdáliti, když zahájení slavnosti bylo opožděno. Jménem p. Čermáka odevzdal na novou budovu \$100 a sám za sebe přispěl také obnosem \$100, kteréžto oba příspěvky byly s díky

přijaty. Na to ještě anglicky poděkoval br. Plaček kongresníku Gormanovi za jeho pěknou řeč a za přičynlost, kterou k českému národu vždy jevil a jeví.

Slavnostním řečníkem dne byl starý harcovník sokolský br. Jarka Košař, jenž v krásné své řeči uchvátil plně posluchače. Blahopřál jednotě k jejímu úspěchu. Upozornil na to, že správně jednota snaží se o to, aby si mládež získala, neboť v tom spočívá budoucnost Sokolství v Americe. Malý jest sice národ český, ale nemusíme se za něj stydět, zvláště v poslední době, když dobyl si svou svobodu a když nyní stojí na místě ne posledním mezi kulturními národy světa. A štípení lásky k vlasti, lásky k tomu češství má sokolská myšlenka ve svém programu. Řečník vzpomněl také toho, jak se lord-mayor města Londýna při své návštěvě Sletu vyjádřil k prezidentu Masarykovi o Sokolství. Kdyby sokolský duch a kázeň přenešeny byly do veřejného státního života v Československu, pak by stát tento stal se státem silným, ba nepřemožitelným. Sokolství jest prý organizací jedinečnou a nedá se nikterak napodobit. Ku konci proslovil přání, aby jednota Havlíček Tyrš i nadále pokračovala ve své záslužné práci, aby příkladem stále zářila jednotám jiným. Svou krásnou a vzletnou řeč ukončil úryvkem z Nerudovy básně:

“My umřem sic, však hrob vystelem si slávou,
a celý svět stát bude nad nim — s obnaženou hlavou.”

Br. Dr. Ant. Mueller jménem Sokolské Župy Střední blahopřál jednotě k jejímu podniku a upozornil na význam tělocvičen a sokolských jednot pro výchovu naší mládeže v Americe. Sokolovna klade základ k pravému charakteru učic dobrovolné a radostné kázně. Jménem Župy odevzdal pak jednotě \$50 do vinku.

Jménem žen A. O. S. promluvila kratší proslov sestra Dobiášová, která vyzvedla zvláště význam žen v sokolském hnutí, význam těch mnohých pracovnic, které jako včelky pro sokolství pracují dle hesla “Ni zisk, ni slávu.”

Br. Schuetz přečetl pak několik písemných blahopřání. Telegram od sestry Marie Mirovské, starostky ženského odboru Sokola Havlíček-Tyrš a od sestry Růženy Hamousové, které dli právě jako delegátky na X. sjezdu Jednoty Českých Dam v New Yorku; dopis od sboru Bílá Lilie čís. 66 J. Č. D.; dopis od České Besedy z Fox River Grove, Ill.; dopis od Sokolic Slávských z Cicera; dopis od sboru zástupců Českého národního hřbitova, který oznamoval též jednotě dar v obnosu \$300.

Následovaly proslovy zástupců jednotlivých organizací: Za Plzeňské Sokolice promluvila jejich starostka ses. Dobiášová a odevzdala dar \$10; za ředitelství velkovýboru státu Illinois Ú.J.Č.A.Ž. ses. Krchová a odevzdala \$25; za Česko-Americké Lesníky a Lesnice předseda velkodvoru br. Bradáč, dar \$50 s oznámením, že velkodvůr se odstěhuje do této nové budovy; za velkovýbor SPJ. tříčlenná delegace, za níž promluvila ses. Božena Hoppová, dar \$25; za Sokola Slávského starosta br. Blažek, dar \$50; za Sokolice Slávské, starostka ses. Růžena Šebková, dar \$10; za Sokol Chicago mistostarosta br. F. L. Musil, dar \$25; za Sokolice Chicago ses. Antonie Kybicová, dar \$10; za Sokol Tábor starosta br. Cyril Popelka, dar \$25; za sbor Berta Zámucká čís. 40 J.Č.D. Barbora Holá, dar \$5; za sbor Věrnost čís. 140 J.Č.D. ses. Marie Horová, dar \$5; sportovní klub Sparta poslal dar \$25; za dvůr Šumava Č.A.L. a L. br. Redlich, dar \$25; za sbor Vlast č. 141 J.Č.D. ses.

Feitlová, dar \$5; za sbor Karlin čís. 11 J.Č.D. poslán dar \$5; za Sokol v Town of Lake byla ohlášena šestičlenná delegace, ale nikdo se nedostavil; za Sokolice Town of Lake ses. Vondrášková, dar \$10; za Sokol Berwyn, starosta br. Chochol, dar \$25; za Sokolice Berwyn starostka ses. Antonie Ševčíková a ses. Kostohryzová, dar \$10; za velkovýbor J.Č.D. ses. Smrčková, dar \$25. Ze soukromníků poslali dary následující: ses. Františka Štefánková \$5; ses. Marie Vonešová \$5; br. Josef Walter \$5; br. Josef Brouk \$5.

Zajímavá byla zvláště mimo blahopřejný projev, řeč starosty Sokola Slávského br. Blažka, který dal všem sokolským příslušníkům upřímnou, ale zaslouženou lekci — když jedná se o ukázání naší síly, jako tomu bylo na příklad dnes při otevírání budovy Havlíček-Tyrš neb i při slavnostech Sokola Slávského, tu naši lidé zůstanou doma za kamny, ale když se jim stane nějaká křivda, tu hned se ozývají a vysvětlují, kdo že ti Češi jsou. Dnes jsme měli dokázati před zástupcem kongresu, v pátek před mayorem města, naplněným sálem — sílu a počestnost svou.

Za Sokolice Havlíček-Tyrš promluvila za nepřítomnou starostku místostarostka sestra Vonešová, která stála u kolébky založení jednoty, za stavební výbor jednoty jeho předseda br. Novotný, který předal budovu starostovi jednoty.

Celkem bylo na shromáždění onom věnováno přes \$730 na stavbu budovy — ovšem mimo dary jiné, které byly poslány s blahopřejnými dopisy organizaci a spolků již dříve a budou ještě veřejně kvitovány.

Na to na ukončení schůze ujal se slova ještě starosta jednoty br. Makyta, který poděkoval všem přítomným za jich účast, všem bratřím-pracovníkům v jednotě za jejich práci pro sbor a rovněž i za svědomitou práci stavitele br. Splavce i ostatních kontraktorů. Vyzval obecnost, aby si prohlédli budovu, která se jim jistě bude líbiti, čímž bylo shromáždění okolo páté hodiny skončeno.

Slavnosti byly večer ukončeny představením Jiráskovy "Lucerny," které se odbývalo večer při docela vyprodané místnosti. Mnoho lidí, kteří neměli listky

předem koupené, museli se vrátiti domů, protože nebylo pro ně místa. Z té příčiny také bylo oznámeno, že za dva týdny bude se hrát "Lucerna" podruhé.

* * *

Přestavěná Sokolovna, která se skoro může nazvati novou Sokolovnou, jelikož na ni bylo provedeno tolik změn, oprav a přístavků, že vypadá jako nová, jest skutečnou chloubou naší české Kalifornie, jest takřka reprezentační budovou Sokolstva v Chicagu. Jednota může býti všim právem hrdou na nový svůj domov, který paláci se rovná. Průčelí budovy jest mohutné a činí velice dobrý dojem. Vchod jest dvakrát tak široký nežli by dříve, což má veliký význam, an urychlí odcházení obecnostva po divadlech a v případě nebezpečí činí rychlý odchod možným. Nádherná galerie, která po třech stranách hlavní dvorany se pne, dodává krásy celé budově jakož i zlepšuje velice akustiku. Vnitřní výzdoby jsou nádherně provedeny, takže nelze starou místnost ani poznati. Na oponě jest nádherné panorama Hradčan, práce to p. Malého. Nádherné lustry jsou ozdobou dvorany. Místnost opatřena jest výtečnou ventilací, na kterou nebylo šetřeno nákladu, aby zajištěn byl zdravý a čistý vzduch obecnostvu. Nynější dvorana může pojmouti skoro půl druhého tisíce lidí. V přízemí budovy zřízena byla prostorná kuchyně, nová jídelna, šaty, sprchy a mnohá jiná praktická zařízení. Také zavedeno bylo docela nové a nejmodernější vytápění, které samo o sobě stálo \$25,000. Také přistavěno bylo několik spolkových místností, na které již přišlo celkem přes dvacet přihlášek. Mimo tyto místnosti jest také místnost pro členstvo, jakási klubovní místnost, která bude stále otevřena a k použití členstvu k zábavě, odpočinku, četbě a j. Nové průčelí jest více než třikrát tak široké jako staré, an obě postranní kídla byla vyrovnána se starým průčelím a tím docíleno bylo velice lадné souměrnosti. Bohatá dekorace jeho pak přispívá k celkovému dojmu velice příznivě. Nová tato Sokolovna zajisté bude nejenom příjemným a útulným domovem členstvu, nýbrž tak hrdou reprezentační budovou Sokolství, ba veškerého českého živilu v Chicagu.

Mužstvo pražského klubu Sparta, který bude hrát kopanou v Grant Park Stadium dne 3. a 10. října, 1926 — Hráči od levé strany k pravé jsou: Hojer, Hajný, Maloun, Červený, Kád'a, Sedláček, Šíma, Dvořáček, Perner, Hochmann, Kolenatý.

Sokol Auditorium

Tělocvičné Jednoty Sokol Omaha, v Omaze, Nebr.

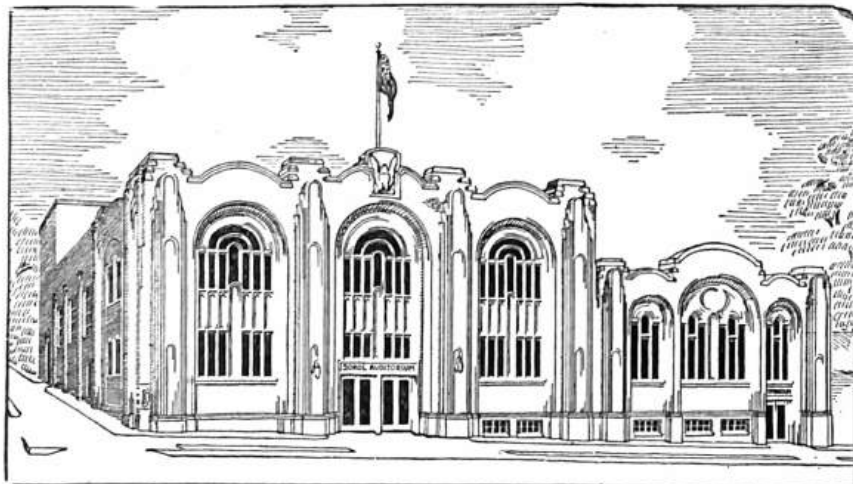
Bratřím a sestrám pozdrav! Vzkazují vám omažští Sokolové a sokolice, že v neděli odpoledne, 31. října, budou slavnostně otvírat svou krásnou novou budovu na 13. a Martha ulici a zvou vás na ten den k návštěvě Omahy a této slavnosti. Omaha neměla radostnějšího svátku nad ten, k němuž se od počátku tohoto roku chystá.

Naše nová budova nebude obyčejnou síní, obyčejným americkým "hállem". Proto jsme jí dali také název "Sokol Auditorium", neboť bude již samým zevnějškem působiti mohutným dojmem. Zakryjeme-li na obrázku v průčelí nahoře ptáka sokola a nade dveřmi nápis "Sokol Auditorium", bude se přirozeně každý tázat, která že to církev postavila tak majestátnou budovu? Nepřejeme si ničeho jiného, než aby každý viděl v naší Sokolovně chrám a také tak povzneseně, jako věřící v kostelích, se v ní cítil a jednal, s tím

Tománek, Štorech, Bolek, Fr. Lašťovica a j. sešivali plátno na opony a potahovali kulisy, které stavěli naši čeští truhláři pod vedením br. Urbana, vesměs z ochoty. V hlavní síni bude též komora k vrhání světelných obrázků. K místnosti auditoria přiléhá šatna, kuchyně, dámský pokoj s toaletními místnostmi, mužská kužárna s toaletní místností a nálevna.

Vedle auditoria, na stejné podlaže a jen velkými dvojími 16 stop širokými dveřmi oddělená jest zvláštní tělocvična 40x64 stop, se zvláštním skladištěm nářadí, oblékárny pro muže a ženy, se sprchami, atd. Mezi tělocvičnou a auditoriem budou zvukuvzdorné dveře, tak že bude možno v auditoriu pořádati mezi týdenním zábavou a nerušiti tím více tělocvik, který pro všechny třídy Sokola i příbuzné sbory Omažských Sokolů a Sokolů Tyrš vede zvláštní cvičitel br. Lad. Tkadlec. V sobotu neb v neděli při velkých zábavách otevřením těchto dveří bude možno prostoru auditoria rychle zdvojnásobiti.

Na hlavní podlaže nalézá se též místnost české školy, která se po léta až dosud v dřevěném zvláštním

Sokolské Auditorium v Omaze.

rozdílem, že v naší Sokolovně bude zkrášlován a zúšlechťován život vezdejší pro svou vlastní cenu.

Budova jest v předu na 13. ulici 110 stop široká a 129 stop do hloubky, ze světlých cihel. V průčelí nahoře vypíná se odznak náš, mohutný sokol s rozpjatými křídly, opíraje se o činku. Doufáme že tento náš odznak jest největším na světě. Samotný kámen měří 10 stop a 6 pal. výšky a 9 stop šířky a vážil při zvedání skoro 4 tuny. Relief sokola z bedfordského kamene sám vytesal a věnoval nám, stejně jako i základní kámen s monogramem Sokola, omažský sochař a majitel pomníkárské dílny, p. Frant. Svoboda. Během práce byl obléhán diváky, studenty i učiteli sochařství, kteří denně jeho práci sledovali.

V přízemku budovy nalézá se kotelna, obydlí pro domovníka, klubovní místnosti s barem, ice-cream soda fontána, atd., kulečnicková místnost a velká místnost se 6 nejmodernějšími kuželníky.

Na hlavní podlaže nalézá se auditorium rozměrů 66x66 st., s balkony, celkem na 1100 sedadel, s moderním jevištěm, oblékárny, divadelní šatnou, atd. Jeviště bude zcela nově vypravené a malíř ze zdejšího Brandeis divadla pracuje již několik týdnů na malování opon s obrazy sálů, lesů, vesnic i měst, jakož řady pokojů. Celá řada sokolů, bratři Bartoš, Březáček,

stavení, Sokolem bezplatně propůjčovaném, nalézala. Sokol ovšem nehodlá ani v budoucnosti sboru zástupců české školy ničeho za nájem čítati.

V předu na 2. patře nalézá se prostorná síň na spolkové schůze, ku které na jedné straně přiléhá zvláštní místnost na spolkové skříně, a na druhé straně předsiň, kychyně, šatna a toaletní místnosti.

Vedle budovy zbuduje ještě zahrada 150 při 132 stopách, která bude upravena v letní tělocvičnu a hřiště. Bratr Franta Filip ze Cedar Rapids, když nám v červenci řečnil při kladení základního kamene, tuto zahradu nám nejvíce záviděl.

Náklad stavby bude kolem \$105,000 a zařízení bude stát asi \$20,000. Musíme sehnat ještě přes \$20,000, ale máme pevnou naději že obnos tento sbírkami a při bazáru, který se bude konat v týdnu od 31. října, sebereme. V neděli dne 7. listopadu budeme pořádat tělocvičnou akademii, kterou bude bazár zakončen, a dne 14. listopadu zahájí sezonu a jeviště naše dedikovati bude náš Dramatický Odbor Sokola, sehráním Jiráskových "Psohlavců", poprvé v úpravě Jiráskem autorizované.

Hlavně se těšíme, jak v nové budově budeme moci daleko úspěšněji rozvinouti výchovnou práci pro naše členy, mládež a všechny omažské Čechy, kteří upřímně

nám se stavbou pomáhají, a že naše sokolská činnost nalezne ozvuku v celé Nebrasce, kde hodláme v nejbližší době pokusit se o založení několika nových sokolských jednot, v osadách kde je hojně Čechů a kde by se měla myšlenka sokolská i práce ujmouti.

Stanislav Šerpán.

J. Čermák:

Slovo k sokolstvu americkému.

Budeme po všem tom, čeho jsme byli svědky (VIII. Slet), hašteřiti se o malichernosti, budeme osobní své libůstky neb domněle uraženou samolibost stavěti nad krásné zásady, které nesmrtelní zakladatelé sokolstva ve štít vepsali. Pravda — v Americe jest práce na poli sokolském mnohem obtížnější, nevděčnější, vyžadující více sebezapření. Zde, co pro sokol se koná, koná se pro celý národ — a to vědomí dovede zavíratí oči nad nevděkem, nad nepochopením. Ale i v Americe má sokolstvo svůj krásný cíl a sice vychováváti dorost k zdraví a ušlechtilosti, buditi v něm ne-li lásku, tedy úctu k všemu co českého, býti důstojným reprezentantem českého živlu před tváří ciziny — a pevně doufám — ano věřím, že potom co jsme viděli, návrat nás znamenatí bude nový, zdravější ruch, nové nadšení a že blízká budoucnost spatří nás opět svorné, sbratřené pod jedním praporem, kráčejíci k společné metě. To-li nedovedeme, pak dokážeme, že nejsme způsobilými k tomu, býti šířiteli krásného učení Tyršova, přes to, že krásných hesel a zásad sokolských máme stále plná ústa! (Svornost.)

KOUTEK DOPISOVATELSKÝ

Baltimore, Md.

Ve čtvrtek, dne 2. července, v časných hodinách ranních, zemřela v Baltimore sestra Barbora Štětková, jedna ze zakladatelek Baltimorské Jednoty Sokolic, která od založení nepřetržitě byla činnou členkyní Jednoty. Zesnulá byla manželkou br. Franty Štětky, cvičitele Sok Jed. Blesk. Zpráva o jejím náhlém skonu rozlétna se městem jako blesk a nikdo nechtěl věřiti, že by bylo možno, aby žena, těšící se vždy pevnému zdraví, tak náhle životu byla vyrvána.

Pohřeb zesnulé konal se z domu smutku dne 4. července, a pozůstatky její uloženy v hrobce na Národním Hřbitově, do té doby, než vrátí se ze Sletu v Praze manžel její, br. Fr. Štětka. V domě smutku rozloučila se s zesnulou paní Frant. Kaucká jménem sboru Ctilada, č. 15, J.Č.D. Na Hřbitově jménem sboru Vlastimila, č. 20, S.P.J., promluvila slova útěchy pí. Ant. Pátková, a pohřební řeč proslovil br. Karel Matoušek. Jménem jednoty Sokolic rozloučila se se zesnulou zakladatelkou sestra Marie Česká těmito slovy:

“Truchlíci přátelé! Snad ještě nikdy v životě mém nebylo mi údělem zúčastniti se posledního aktu piety k zemřelé sestře Sokolce za tak bolných okolností, jako dnes, při pohřbu milé sestry Sokolky, Barbory Štětkové. Každý, kdo zesnulou sestru jen trochu znal, miloval ji a vážil si ji pro její tichou, skromnou povahu. Každý želi jejího náhlého a předčasného odchodu. Rodina její ztrácí v ní dobrou a pečlivou matičku a manželku, a celá česká kolonie želi odchodu milé, pokrokové a zásadní ženy, jakou zesnulá vždy byla. Ale nejvíce ztrácí v ní Sokolství, ta idea krásná, hlása-

ná Tyršem a Fuegnerem, které zesnulá zasvětila téměř celý život. Sestra Barbora Štětková již v mladistvém věku spolu s několika dívkami založila první Sbor Sokolic v Baltimore, nynější Baltimorskou Jednotu Sokolic. Starala se pečlivě o rozkvět jednoty, zastávala všechny úřady, cvičila, a po mnoho roků byla vždy znovu a znovu volena starostkou jednoty, důkaz to, že požívala úplné důvěry a lásky všech sester. Teprve když starosti rodinné znemožnily ji činně se podíletí na práci sokolské, odešla v ústraní rodinné, by pokračovala ve výchově sokolské ve vlastní rodině výchovou svých dítek pro vznešené idee sokolské. Svému manželovi, br. Štětkoví, byla vždy horlivou pomocnicí a rádkyní ve snahách jeho Sokolství zasvěcených. Do-

Sestra Barbora Štětková.

vedla se pro idee a zásady sokolské odřici všeho, co by bylo na úkor činnosti sokolské. Nereptala nikdy, když manžel její co cvičitel sokolský byl nucen věnovati veškerý volný čas svůj práci sokolské a nyní, ve své smrti položila na oltář svého Sokolství obět' největší, nepřítomnost manžela svého, v těch hrozných okamžicích, kdy neúprosná smrt podřála náhle život její. S radostí vypravila jej na cestu do vlasti, by mohl býti přítomen velikému svátku Sokolskému u kolébky Sokolstva, v matičce Praze, netušíc, že již naposledy loučí se s nim, že neuslyší již z jeho úst zpráv o nadšených okamžicích ve vlasti prožitých. A právě v den, kdy celá česká vlast jásala se Sokoly a radovala se z výsledků vzorné výchovy ukázněných řad, vydechla vzorná sestra naše naposledy.

Já jménem všech sester vyslovuji vám, truchlíci dítky její, naši vřelou soustrast. Ztratili jste v ni mnoho, ale buďte vždy pamětlivi jejích zásad, čerpejte ze

života jejího ponaučení a snažte se co nejvíce přizpůsobit životy své ideám těm, pro které ona žila. Pamatujte, že nejhorší chvíle čeká ještě vašeho otce, jenž, nemaje tušení o tragedii, která rodinu jeho stihla, navrátí se ve střed váš. Bud'te mu oporou v jeho těžkých chvílích a hled'te láskou svou nahraditi mu odchod družky jeho v neznámo. Spi sladce, sestro, zásady Tvé budou žítí a život Tvůj bude vždy zářným příkladem všem Sokolkám."

Vzdor tomu, že panovalo ten den nepříjemné počasí, dostavilo se na hřbitov mnoho přátel zesnulé, by prokázali poslední důkaz pozůstalým, v jaké vážnosti chována byla.

V neděli, dne 8. srpna, za přítomnosti manžela, vrátivšího se ze sletu Sokolského ve vlasti, uložena tělesná schránka zesnulé k poslednímu odpočinku za ohromné účasti lidu, kteří se dostavili na hřbitov, by ještě jednou popatřili ve tvář její, a rozloučili se s ní naposledy. U hrobu dojemnými slovy jménem rodiny promluvil opět br. Karel Matoušek, oceniv zásluhy zemřelé.

Sestra Štětková zanechala zde mimo manžela, br. Štětky, šest dítek, sestry paní Roz. Legrovou a Marii Neumanovou, a bratra p. Aug. Stichu z Berwynu, Chicaga. Čest budíž památce její. Dopisovatelka.

Philadelphia, Pa.

Jest povinnosti naší, abychom podali nějakou zprávu z našeho historického města Filadelfie, kdež jsme nyní ve velikém nadšení s naší světovou výstavou, která jest pořádána na památku jubilea prohlášení neodvislosti Spojených Států Severoamerických.

Podám alespoň částečně zkrácenou zprávu o tom, jak všechno zde pokračuje. Především bych chtěl upozorniti krajaný, aby s návštěvou výstavy počkali až na měsíc září anebo říjen, neboť teprve asi v tu dobu bude všechno dohotoveno. Při otevření výstavy vypadalo to moc ubohé a tak, kdo se dostavil, viděl vše napolo dostavené a vše prázdné. Jedině jest dosud hotovo auditorium a stadium, kdež nyní odbývají se slavnosti všelikých organizací.

Chci také zmíniti se o něčem, co bude Sokoly jistě zajímat. V týdnu od 21. do 26. června odbývaly se různé tělocvičné cviky žáků škol obecných jakož i vyšších škol. Na ukončení tohoto týdne zastoupeni byli také němečtí a švýcarští turneři. Přijelo sem i družstvo z Německa. I my měli jsme zde býti zastoupeni, ale dělo se jako obyčejně, že jsme odmítli svou účast. Mohli jsme se tam representovati před celým světem, ale my toho neuznáváme a nejradyji provádíme vše mezi sebou sami. Přednesl jsem to na schůzi Technického Výboru Župy Východní v New Yorku a žádal jsem, aby Výkonnému Výboru bylo dopsáno, by poslal družstvo, ale nevěnovalo se tomu pozornosti, protože se muselo jíti na Slet do Prahy a také na konvenci do Bridgeport. Tak se stalo, že naše práce, kterou jsme tomu věnovali, nebyla nic platna. Nyní jsme výstavním výborem neustále žádáni o různé informace a to mne přimělo, abych požádal starostu Jednoty v Baltimore, aby vyšetřil na československém vyslanečtví ve Washingtoně, zda-li naše vláda československá bude zastoupena a zda-li uspořádá československý den. Ted' právě dostal zprávu, že vláda československá zastoupena bude a že československý den určen byl na 28. října jakožto památní den prohlášení československé neodvislosti. Vedení toho dne má Československá Národní Rada v Chicagu, která již jmenovala

své zástupce pro tento den. Jména jejich uvedena byla v časopisech. Jest mně velice divné, že Československá Národní Rada nevěnovala žádné pozornosti našemu výboru, který by jí byl velice nápomocen v práci. Neboť nezáleží jenom na tom, kdo zastupuje, ale také na tom, kdo pracuje. Nám zde na tom všem velice záleží, aby vše dobře vyznělo a proto se musí agitovati po celé Americe. Není to pořádáno pro Čechoslováky ve Filadelfii, nýbrž jedná se o to, aby celý československý národ se patřičně representoval před celým světem. Doufám, že Americká Obec Sokolská vypracovala již tělocvičný program pro naše vystoupení. Všem jednotám sokolským by pak co nejdříve mělo býti oznámeno, aby se připravili, vše rádně nacvičili a ne snad, aby jenom zase Východ pracoval, nýbrž i Chicago, Cleveland a druhé jednoty a nesmi se opomenout, a Tělocvičná Slovenská Jednota Sokol musí pracovat společně. A což naše podpůrné spolky? Měly by se také zúčastniti a poskytnouti tomu i finanční podporu, z které by se mohlo částečně podpořit cvičící členstvo, neb samy jednoty sokolské by to nemohly financovat. My bychom chtěli před veřejností ukázat svou sílu. Zaslal jsem jistě informace chicagskému konsulovi p. Dr. Smetánkovi a vím určitě, že když vše hned v začátku bude vzato v úvahu a naši vedoucí dají se do práce a vyvinou dobrou agitaci, že se nemusíme obávatí nějakého fiaska. Jisto jest, že by naše vystoupení získalo nám velice dobrou reklamu nejenom před americkou veřejností, nýbrž i před celým světem. Němci jdou vždy před veřejnost a poukazují, na jakém kulturním stanovisku stojí; chtějí býti považováni za ty nejlepší na světě. Proč my bychom nemohli na to také něco obětovat? Máme k tomu nyní příležitost a jest to také první příležitost po převratě vystoupit před veřejností, kde budou zastoupeny skoro všechny národy, aby nás poznaly, kdo jest ten Čechoslovák, který stál mužně v tom světovém boji, aby si vydobyl svou svobodu, který stál na všech frontách proti nepříteli, jenž nás chtěl docela vyhubiti. A naše Sokolstvo má příležitost ukázati svou tělocvičnou soustavu a svou vyspělost.

Zároveň bych všem krajanům radil, aby s návštěvou výstavy počkali až na československý den, neboť asi v ten čas teprve bude vše dohotoveno a pak bude každý míti příležitost všechno si rádně prohlédnout.

Doufám, že čtenáři "Sokola Amerického" vezmou tento dopis v úvahu a pomohou nám pracovati, by naše účast na československém dnu 28. října na světové výstavě ve Filadelfii byla veliká. Všichni pohromadě měli bychom oslavit ten náš 28. říjen.

Na zdar!

August Příbramský.

Poděkování.

T. J. S. v Los Angeles, Calif. a T. J. Sboru Sokolic v Los Angeles, Calif.

Milí bratři a sestry!

Přijměte moje i br. Dluhoše nejvřelejší díky, předně za projev vaší lásky krásným květinovým darem představujícím odznak sokolský i za jiné květiny.

Těž za dojmavou řeč, kterou pronesl br. A. Lešovský a br. J. F. Špírk a za Vaš poslední doprovod mé drahé nezapomenutelné sestře Tonče Jakušové-Dluhošové.

Zavřely se její šlechetné oči, oněměla ústa, z nichž laskavá a povzbuzující slova vždy vycházela, utichlo srdce, které po mnoho let nadšeně bilo pro věc sokolskou. Čest budíž její památce! Jožka Neradová.

ZÁPISY A ZPRÁVY ČINOVNÍKŮ

Z Výkonného Výboru Americké Obce Sokolské.

Schůze dne 28. června 1926.

Přítomno 16 zástupců, 8 zástupců dli na sletu v Praze.

Zápis schůze minulě schválen.

Sokolice Slávské oznamují za zemřelou ses. M. Kostlánovou novou zástupkyni ses. Frant. Štolfovou a Ú. T. Odbor A. O. S. za nepřítomného náčelníka zástupce br. K. Oselku.

Čten dopis Sokolic z Racina a odkázán k pojednání, až se vrátí činovníci Ú. Tech. Odboru z Čech.

Přijato na vědomí, že Ú. Vzděl. Odbor stanovil si prázdniny pro měsíc červenec a srpen.

Ze zprávy jednatele Výk. Výboru schváleny výlohy delegace a cvičenců v obnosu \$7,000.00 a výlohy výpr. výboru v obnosu \$616.12, celkem \$7,616.12.

Z této sumy vyplaceno bylo z pokladny V. V. \$5,616.12 a \$2,000.00 byly vypůjčeny na 3-měsíční notu s 6% úrokem od br. J. Šterby. Po schválení zprávy jednateľovy vzat v znovuuvážení návrh schůze minulě na vypsání mimořádného poplatku 50c ze člena a 25c ze členkyně, kterým by se uhradily výlohy spojené s obeláním VIII. sletu v Praze.

Jelikož dle čl. 16. odst. k) má právo Výk. Výbor vypisovat mimořádný poplatek, když klesne jmění Obce na \$300.00, a jelikož v tomto stavu jmění Obce dosud vykazuje v bondech \$8,100.00 a hotovost \$748.64 v pokladně, schválen jednohlasně návrh, aby usnesení schůze minulě o mimořádném poplatku bylo zrušeno a daň nebyla vybírána.

Následkem odjezdu mnoha členů Výk. Výboru doporučeno br. jednatelem, aby svolal schůzi červencovou jen v tom případě, budou-li toho nějaké důležité záležitosti vyžadovat.

Příjem v červnu 1926:

Sokol Crosby, Tex., za sletové nálepky.....\$	1.00
Sokolice Little Ferry, za sletové nálepky....	1.50
Sokol Little Ferry, za sletové nálepky.....	6.00
Sok. Galveston, Tex., za sletové nálepky....	1.00
Sokol Owosso, Mich., za sletové nálepky....	1.50
Sokolice Tábor, Chicago, za sletové nálepky..	5.50
Sokolice Havlíček-Tyrš, za sletové nálepky..	11.00
Sokolice New York, za sletové nálepky ..	12.60
Sokol Baltimore, za sletové nálepky.....	10.00
S. Rychtařík, Wilber, za "Skupiny".....	1.50
Amer. Phys. Educ. Ass'n, za těl. knížky....	2.50
Úroky z Liberty Bonds, 4¼%	133.84
Úroky z bondů Chi. N. W. R. R. 5%	375.00
Sokol Ennis, Tex., příspě. za I. čtvrtletí.....	24.75
Sokol Tábor, Dorchester, za I. čtvrtletí.....	35.50
Sokol Čechie, Chicago, příspě. za I. čtvrtl. ...	41.50
Sokolice Newark, příspě. za IV. a I. čtvrtl. ..	16.75
Sokol Crete, Neb., za sletové nálepky.....	4.25
Sokolice Oak Park, za sletové nálepky.....	5.25
Sokol Fort Worth, Tex., za sletové nálepky ..	1.50
Sokol St. Paul, Minn., za sletové nálepky....	6.00
Sokolice Newark, N. J., za sletové nálepky....	1.50
Sokol Owatonna, Minn., za sletové nálepky..	1.50
Sokol St. Paul, Minn., za odznaky A. O. S. ..	16.00
Sokolice Schenectady, příspě. za II. čtvrtl. ...	12.25

Sokol Crosby, Tex., příspě. za II. čtvrtl.	11.50
Sokol Philadelphia, příspě. za II. čtvrtl.	24.50
Sokol Curtis Bay, Md., příspě. za I. čtvrtl.	26.50
Výk. Výb. Svazu Svob., za odkoupený nábytek	35.00
Sokolice Milwaukee, příspě. za II. čtvrtl.	46.25
Sokolice Slávské, Cicero, příspě. za II. čtvrtl.	134.25
Sokol Prague, Neb., příspě. za I. čtvrtl.	68.50
Sokol East Bernard, Tex., příspě. za II. čtvrtl.	
\$21.25 a za sletové nálepky \$5.00.....	26.25
Sokol Denham, příspě. za II. čtvrtl.	13.10
Celkem	\$1,115.54

Vydání v červnu 1926:

Čís. čeku:

365—Jos. Plaček, na výlohy cvič. k VIII. sletu	\$5,000.00
366—Dr. Lad. Štolfa, za red. Sok. Amer.	50.00
367—Illinois Bell Telephone Co.	6.00
368—Jos. Plaček, dopl. na sletový film	50.05
369—E. Bachman, za amer. prapor pro výpr.	55.00
370—Nár. Tiskárna, za tisk a dopr. Sok. Am.	529.23
371—Jar. Košar, služné jednatele V. V.	200.00
372—Řed. Sok. Chicago, nájem z úřadovny..	23.00
373—O. K. Press, za odzn. pro výpr. výbor ..	5.80
374—Nár. Tiskárna, za tisk pro výpr. výbor..	440.72
375—Poštovné vydání úřadovny	4.97
Bance za výměnu čeků	.80
Celkem	\$6,365.57

Přehled:

Hotovost z minulého měsíce:	\$5,996.00
Příjem v červnu	1,115.54
Úrok z bankov. vkladu	2.67
Celkem	\$7,114.21
Vydání v červnu	6,365.57
Zbývá hotovost pokladni	\$ 748.64

ZE ŽUPY VÝCHODNÍ

Zápis ze schůze Ústředního Výboru Župy Východní,
konané dne 17. května 1926.

Schůzi zahájil starosta Jos. Modr. Zápis z minulě schůze čten a přijat jak sepsán. Dopis Těl. Jed. Sokol Petersburg, Va., předán náčelníku Jednoty New York, aby dopsal a zároveň se postaral, aby darované nářadí Těl. Jed. Sokol New York oně jednotě zasláno bylo. Těl. Jed. Sokol Newark v dopise žádá, by jim bylo vypomoženo s cvičitelem. Za účelem tím vysílají br. starostu Ant. Peřinu do schůze naší, by žádost přednesl. Po přečtení dopisu br. starosta Jos. Modr přivítal zástupce z Newarku do středu našeho. Ten pak stručně vysvětlil poměry u jednoty jejich. Cvičení upadá následkem nedostatku zkušeného cvičitele, kterého postrádají. Co se týče zájezdu Župy Východní k jednotě jejich, ponecháno až ku konci měsíce září, kdy činnost má být znovu započata. Na to br. starosta ujistil zástupce z Newarku, že na požádání Ústřední Výbor Župy Východní je ochoten udělat zájezd k jednotě jejich k poradě po případě uspořádati veřejné vystoupení v přátelské dohodě.

Náčelník Tech. Výb. podal zprávu, že následující sestry a bratři byli zařazeni do reprezentační čety k VIII. sletu v Praze: Jirsa Anna, Jirsa Růžena, Zajíc Františka od Těl. Sboru Dívek a Paní v New Yorku, Hron Anton, Horák Josef od Těl. Jed. Sokol New York. Mareš Jaroslav od Sokolské Jednoty Blesk v Baltimore. Md. Jednoty, které se účastní vystoupení Těl. Slo-

venské Jednoty Sokol v Bridgeport dne 31. května: T. J. Sokol New York, T. J. Sokol Long Island, T. J. Little Ferry, T. J. Divek a Paní New York, T. J. Sokol Schenectady, Sokolská Jednota Blesk v Baltimore, Md., T. J. Sokol East Slip. Dne 26. června pořádá T. J. Sokol New York výlet.

Na zdar!

Joseph Kolman, jednatel.

Z E Ž U P Y Z Á P A D N Í

Okrsek Minnesotský.

ZÁPIS

ze schůze okrsku Minnesota, odbývané dne 25. dubna v siní Č. S. P. S., Owatonna, Minn.

Schůze zahájena br. starostou Frant. Šrámkem za přítomnosti zástupců následujících jednot: T. J. Sokol Owatoma, Minneapolis, New Prague, Denham, Komenský z Hutchinson, Hopkins a St. Paul. Nezastoupena T. J. Pine City.

Čteny dopisy a účty. Br. Verner, náčelník Těl. Jed. Sokol, praví, že v St. Paul celková práce jest dobrá a cvičí se nyní daleko lépe než v minulosti, Družstvo vysláno ku veřejnému cvičení Těl. Jed. Sokol v Minneapolis. Oznamuje veřejné cvičení Těl. J. St. Paul v květnu. Br. Dvořák oznamuje činnost Dram. Odboru Těl Jed. St. Paul po osadách venkovských, jmenovitě v Nové Praze, Komenský a jinde. Br. Pazderka, náčelník z Minneapolis, oznamuje, že cvičí se pilně a nejlépe jak okolnosti dovolují. Pravidelná návštěva hodin cvičebních. Oznamuje morální i finanční úspěch jejich veřejného cvičení. Budou pořádati májovou zábavu ve prospěch sokolského Tábořiště. Br. Bernásek oznamuje, že práce sokolská závisí většinou na sokolicích. Cvičících členů jest málo, málo zájmu a většinou že pracuje jen několik jednotlivců.

Za Těl. Jed. Owatoma mluví br. Kaplan, který přiznává, že práce jest slabá, divadla že nemožno pořádati následkem modrých zákonů v Owatomě. Nedbalostí náčelníka cvičení upadá a ze 30 členů jest jich 60 procent přispívajících. Poukazuje na to, že jen 3 neb 4 dostaví se do cvičení. Br. Rypka oznamuje, že ani náčelník ani starosta sboru nejsou schůzi přítomni, ačkoliv zvláště dopisem byli pozváni. Odporčuje, by dopis byl zaslán řádu Minnesota, by více podporoval činnost sokolskou v Owatomě. Přijato a usneseno v tom smyslu řádu dopsati.

Br. Samporn z Hopkins oznamuje písemně činnost tělocvičnou: Cvičí se dvakrát týdně, 17 členů a 23 žáků. Činnost uspokojující, mohla by však býti lepší.

Vzdělávací činnost v St. Paul vedena jest sestrou Vaňkovou, v Minneapolis br. Pazderkou, v Hopkins br. Jelínkem a sl. Antonii Valentovou, Komenský sestrou Dostálovou, Pine City sestrou Volencovou. Br. Pavlíček mluví o vzdělávací činnosti naší a poukazuje na práci br. Jožy Havrána o župě jižní. Br. Smolík mluví o budoucnosti Sokola a jeho činnosti v našem dorostu a žactvu, budouci to naši naději.

Br. Jos. Suk z Denham podává zprávu o té naší severní větvi, Sokola v Denham: Cvičí se pravidelně dvakrát týdně, mají zápasnický odbor.

Čte zprávu pokladník, která přijata jak čtena.

Br. Jos. Čirkl mluví o potřebě společného cvičitele pro okrsek Minnesotský. Ve stejném smyslu vyslovil se také br. Jos. Smolík. Poukazováno na práci br.

Chmelika v okrsku Nebraska. Dán návrh a přijat, by A. O. S. byla požádána o vyslání společného cvičitele pro příští sezonu r. 1926-1927, jest-li možno a za jakých podmínek. Návrh dán, by sestra Vaňková byla vyslána okrskem po jednotách našich a zavedla vzdělávací činnost v nich, jakou rozvinula v jednotě St. Paul. Přijato. Veřejné cvičení v Pine City ustanoveno na den 13. července. Od závodů prozatím upuštěno, odloženy na pozdější dobu. Oznamuje se, že započato bude se stavbami na sokolském Tábořišti, které mají býti hotovy dne 4. července, nákladem \$2,200.

Příští okrsková schůze ustanovena na den 25. července v 10 hod. ráno v novém Pavillionu na Sokolském Tábořišti v Pine City. Schůze ukončena poděkováním pohostinnosti Jed. Owatoma a srdečným Na zdar!
Frank R. Vaněk, jed.

Z E Ž U P Y J I Ž N Í

Po sletu sokolské župy Jižní.

Slet náš, právě odbytý, dokázal každému nepředpojatému i nám všem jasně, co další svornou prací dalo by se ještě vykonati. V uvážení všech nepříznivých okolností, které ztěžovaly přípravné práce, a konečně i nepohody při sletě samém, musíme vysloviti uznání i dík pořadatelům, našemu sletovému výboru, i všem našim příznivcům za vše, co ku zdaru sletu učinili. Mnoho nového jsme se opět přiučili, lépe se poznali a nabyli mnohé cenné zkušenosti. Myšlenka sokolská byla značně posílena, a jsem jist, že získala i nové přátele. Všem nám pak konečně shledání se s přáteli bylo milé a zajisté, že dnes každý lituje, že nebylo více času k rozhovoru. Jest téměř nemožností odbyti slet v podobném měřítku za dva dny a kus obrovské práce bylo i po skončení všech příprav za tyto dva dny vykonáno hrstkou neúnavných pracovníků, kteří zaslouží si našeho uznání.

Přítomné obecenstvo bylo pozorné a vzhledem k nepříznivému a stále hrožícímu počasí snad i dosti početné. S našim členstvem pak, ze všech končin Texasu a Oklahomy sjetým, skýtalo pozorovateli pěkný obrazek. Jednotlivé části programu popisovati seanecháme péru jinému. Musíme však poděkovati seatonské osadě za vliďné přijetí a pohostinství, dále našemu hudebnímu sboru a zvláště pak bratrskému řádu S. P. J. S. T. v Seaton, který vskutku dal celému Texasu zářný příklad ochoty a porozumění. Naše místní sokolská jednota zajisté nezapomene a přičiní se, aby každý Sokol byl též v řádu S. P. J. S. T. v Seaton členem a zároveň i agitátorem pro tuto naši jednotu.

Nezklamala nás naděje a předpoklad, že jen soustavně vedenou práci organizační a vychovatelskou dá se mezi námi něco podobného docíliti, se splnil. Řady našich žáků, dívek, Sokolů a Sokolic a jejich výkony promluvily jasnou řečí a u porovnání k docilenému výsledku nepatrný věnovaný obnos přinesl nám dobré úroky. Kéž by bylo možno, abychom byli mohli ukázati všemu našemu lidu v Texasu, co malá hrstka nadšených pracovníků pro naši větev, pro náš dorost a pro výchovu lepšího pokolení za tak krátký čas učinila. Jen více porozumění a další svornosti ve vlastních řadách jest nyní zapotřebi. My, bratři, chceme-li čestně obstáti, musíme i nadále hleděti za každých okolností udržeti nynější úroveň, a této poctivé snaze platí mé sokolské Na zdar!
L. O. Hošek.